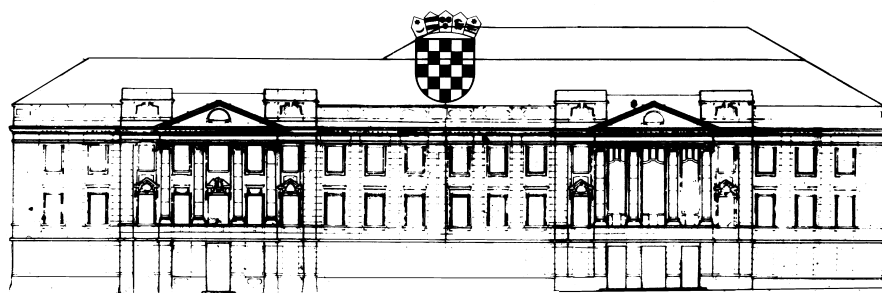

izvješća

HRVATSKOGA SABORA

ISSN 1845-9404

GODINA XVII.

BROJ 440

ZAGREB, 26. III. 2006.

17. SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

ZAKON O UPRAVNIM PRISTOJBAMA

- PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VLASNIŠTVU I DRUGIM PRAVIMA
Uređena načela vlasničkih prava
_____ *V.Žugaj* 3
- KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UPRAVNIM PRISTOJBAMA
Zahtjevi za izdavanje isprave o pograničnom prometu ubuduće bez upravne pristojbe
_____ *M.Kozar* 8
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USTROJSTVU I DJELOKRUGU SREDIŠNJIH TIJELA DRŽAVNE UPRAVE
Nedovoljan broj glasova za podjelu nadležnosti
_____ *S.Šurina* 9
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU IZMJENA I DOPUNA KONVENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBA GLEDE AUTOMATIZIRANE OBRADU OSOBNIH PODATAKA (ETS br. 108) KOJE EUROPSKIM ZAJEDNICAMA OMOGUĆAVAJU PRISTUPANJE
_____ *I.Čerkez* 13
- KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O ZAJMU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ ZA PROGRAMSKI ZAJAM ZA PRILAGODBU
_____ *A.Favro* 14
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O ZAJMU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ ZA FINANCIRANJE PROJEKTA RAZVOJA SUSTAVA ODGOJA I OBRAZOVANJA
Zajam za bolji i učinkovitiji sustav odgoja i obrazovanja
_____ *M.Krakić* 14
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O ZAJMU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ ZA HRVATSKI PROJEKT TEHNOLOGIJSKOG RAZVOJA
Ulaganja u tehnološki razvoj i podizanje razine znanja
_____ *S.Šurina* 16
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I KABINETA MINISTARA UKRAJINE O UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNOSTI PODATAKA
_____ *A.Favro* 17
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA IZ 1996. KOJIM SE MIJENJA I DOPUNJUJE KONVENCIJA O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI ZA POMORSKE TRAŽBINE IZ 1976. GODINE
Veća sigurnost ljudi i imovine na moru
_____ *S.Šurina* 18
- PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OBVEZNIM OSIGURANJIMA U PROMETU
_____ *M. Kozar* 20
- IZVJEŠĆE RAVNATELJSTVA HRT-A O POSLOVANJU HRT-A ZA 2004., S IZVJEŠĆEM NEOVISNE REVIZIJE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA; IZVJEŠĆE VIJEĆA HRT-A O PROVEDBI PROGRAMSKIH NAČELA I OBVEZA U RAZDOBLJU OD 30. LIPNJA 2004. DO 11. SRPNJA 2005.
Sabor ocijenio da rad nije bio u skladu sa Zakonom o HRT-u
_____ *M.Udiljak; N.Brčić; S.Šoljan-Hrnčević* 22
- PRIJEDLOG KANDIDATA ZA IZBOR ČLANOVA DRŽAVNOODVJETNIČKOG VIJEĆA
_____ *I.Čerkez* 50
- PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU ČLANA NACIONALNOG VIJEĆA ZA ZNANOST
_____ *I.Čerkez* 51
- PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU PREDSEDNIKA I DIJELA ČLANOVA UPRAVE HRVATSKE AGENCIJE ZA NADZOR FINACIJSKIH USLUGA
_____ *A.Favro* 51
- PRIJEDLOG IZVJEŠĆA O UREDBI KOJU JE VLADA REPUBLIKE HRVATSKE DONIJELA NA TEMELJU ZAKONSKE OVLAŠTI
_____ *A.Favro* 52
- IZVJEŠĆE MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA
_____ *A.Favro* 52
- NAKNADNO GLASOVANJE
_____ *J. Šarlija* 52
- ODGOVORI NA ZASTUPNIČKA PITANJA
_____ *M. Micek* 54

PRIKAZ RADA:

- 17. SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA ODRŽANE 9, 10, 11, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 25, 29. I 30. STUDENOGA TE 1, 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14. I 15. PROSINCA 2005.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VLASNIŠTVU I DRUGIM STVARNIM PRAVIMA

Uređena načela vlasničkih prava

Većinom glasova zastupnici su prihvatili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, kojega je uputila Vlada Republike Hrvatske. U donesenim zaključcima dodaje se kako se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona. Vlada je ocijenila da se ovim zakonskim prijedlogom stvaraju i razrađuju mehanizmi kojima se društveno vlasništvo sa što manje poteškoća pretvara u pravo vlasništvo.

O PRIJEDLOGU

Uvodno izlaganje podnijela je državna tajnica u Ministarstvu pravosuđa, **Snježana Bagić**. Podsjetila je da je predmetni zakon stupio na snagu 1. siječnja 1997. godine i time značajno utjecao na ustroj države u skladu s uređenim demokratskim građanskim državama. Njime se uređuju načela prava vlasništva, a promjena jednog sustava, osobito kada se radi o imovinskim odnosima nikada nije laka i jednostavna. Ovaj je zakon važan i po svom opsegu jer ima oko 400 članaka i sadrži temeljne institute vlasništva, posjeda služnosti, hipoteke i slično. Prijelaznim i završnim odredbama, stvoreni su mehanizmi kojima se sa što manje poteškoća društveno pretvara u pravo vlasništvo. Podsjetila je i na poteškoće

u ovom procesu koji je bio složen zbog nedorečenosti pojedinih odredbi, ali i zbog nesređenosti evidencija u sustavu društvenog vlasništva. Ovi su procesi nastavljeni i preko Zakona o privatizaciji i Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, a zakonodavac je u nekoliko navrata tražio rješenja za nastale dvojbe i nedorečenosti. Trebalo bi uvesti konačni red u to što su pravne osobe stekle prilikom pretvorbe i privatizacije, uključujući i pitanje vlasništva nad turističkim zemljištem. Iza članka 390. dodaje se novi članak 390a., koji izriječno propisuje da se trgovačko društvo kao pravni slijednik društvenog poduzeća smatra vlasnikom nekretnina koje su na dan procjene vrijednosti temeljnog kapitala u postupku pretvorbe i privatizacije postojale. Ovi uvjeti trebaju biti kumulativno ispunjeni, a to ne može biti poljoprivredno i šumsko zemljište čija je vrijednost procijenjen kapital društva. Tu se radi o najbitnijim izmjenama i dopunama Zakona, ocijenila je predstavnica predlagatelja. Osim toga, dopunama se uređuje i raspolaganje nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne uprave i samouprave koje mogu raspolagati s njima, samo na temelju javnog natječaja i tržišnog pristupa. Na kraju je objasnila i situaciju u kojoj se ne inzistira na javnom natječaju, te nagovijestila da će Vlada kao predlagatelj između dva čitanja nastojati unijeti sve korisne pri-

mjedbe i prijedloge kako bi se dodatno poboljšao zakonski tekst.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupro je donošenje ovoga Zakona, uz prijedlog da se nomotehnički dorade članci 1. i 6. Istodobno je predloženo Hrvatskom saboru donošenje zaključka kojim će se o Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, provesti rasprava istodobno s Konačnim prijedlogom zakona o turističkom zemljištu.

Odbor za pravosuđe proveo je raspravu u svojstvu matičnog radnog tijela, a u raspravi koja je uslijedila nakon uvodnog izlaganja predstavnika predlagatelja izneseno je više prijedloga. Tako je predloženo da se doda članak 390.a kojim se kumulativno propisuju pretpostavke pod kojima trgovačka društva kao pravni sljednici ranijih društvenih poduzeća po završnoj pretvorbi društvenog vlasništva postaju vlasnicima nekretnina.

Budući da su se neka trgovačka društva uknjižila vlasnikom nekretnina bez potrebnih dokumenata za stjecanje vlasništva kao pravni sljednici društvenog poduzeća, ukazano je na potrebu pojašnjenja mogućih načina pobijanja valjanosti takvih upisa.

Nakon provedene rasprave **Odbor za pravosuđe** jednoglasno je predložio donošenje zaključka kojim se prihvaća predloženi zakonski tekst, a sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja iznijeta u raspravi upućuju se Vladi Republike Hrvatske da ih uzme u obzir pri izradi Konačnog prijedloga zakona.

Zaključke je donio i **Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav** koji je u raspravi kao matično radno tijelo podržao rješenja iz Prijedloga zakona. Jednoglasno je predložio Hrvatskom saboru donošenje zaključka kojim se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

RASPRAVA

Nakon izlaganja predstavnice predlagatelja, predsjedavajući je otvorio raspravu. Za ispravak netočnog navoda odmah se javio zastupnik **Pero Kovačević (HSP)** upozoravajući da su se na području Istre općine i gradovi uknjižili u tzv. šumsko zemljište, a obalne parcele kasnije prodali "svojim podobnicima". Zatražio je da se riješe i ovakve neprihvatljive situacije. Zastupnik **Emil Tomljanović** koji je govorio u ime **Odbora za pravosuđe**, istaknuo je da je ovo radno tijelo donijelo zaključke kojima se prihvaća zakonski prijedlog, a sve primjedbe i prijedlozi upućuju se Vladi da ih uzme u razmatranje prilikom izrade Konačnog prijedloga zakona.

Zbog neispravnih tabularnih isprava, nije se mogao provesti odgovarajući zemljišno-knjižni postupak, odnosno upis vlasništva.

Ista situacija registrirana je i na sjednici **Odbora za zakonodavstvo**, čije je stavove i zaključke elaborirao zastupnik **Florijan Boras**.

O predloženom zakonskom tekstu raspravio je i **Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav** te su podržana rje-

šenja iz Prijedloga ovog Zakona, istaknuo je predsjednik Odbora, zastupnik **Dražen Bošnjaković**. Ujedno je napomenuo da će sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja biti proslijeđena predlagatelju radi izrade Konačnog prijedloga zakona.

Omoгуćuje se brži i jasniji upis vlasništva nekretnina

Prvi je u ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio **Emil Tomljanović**. Donošenje predloženih izmjena i dopuna Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, ne samo da je opravdano, već je i nužno vezano uz problematiku primjene određenih odredbi postojećeg Zakona. U prvom se redu radi o disponiranju nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne uprave i samouprave, koja je predviđena člankom 391. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Drugi je dio vezan uz stjecanje prava vlasništva trgovačkih društava kao pravnih sljednika društvenih poduzeća, a treći se krug odnosi na upis prava vlasništva i njegovo stjecanje kada se radi o ovlaštenicima prava građenja, odnosno vlasnika na izgrađenoj parceli na zemljištu koje nije vlasnički definirano. Istaknuo je zatim da dodatnu poteškoću u praksi predstavlja i činjenica što su manjkava i pojedina rješenja oko nekretnina, čija je vrijednost bila unesena u društveni kapital. Zbog nepreciznih tabularnih isprava, nije se mogao provesti odgovarajući zemljišno-knjižni postupak, odnosno upis vlasništva na tim predmetnim nekretninama. Zaključno, Klub zastupnika HDZ-a podupire ovaj Prijedlog zakona s obzirom na samu proceduru i činjenicu da se radi o prvom čitanju.

Onemogućiti manipulacije oko etažnog vlasništva

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorila je zastupnica **Ingrid Antičević-Marinović**. Smatra da je potrebno podržati ovaj zakonski prijedlog ukoliko će se pojednostaviti ponekad komplicirana procedura. Ponekad je tako dolazilo do situacija koje su rezultira-

le čitavim nizom neriješenih predmeta. Glede odredbe članka 1., smatra da će se pojednostaviti upisi etažiranog vlasništva i onemogućiti manipulacije u stambenoj zgradi. Zbog prosvjeda građana i jedinica lokalne samouprave, bilo je dosta lažnih i bespravnih uknjižbi, ali zabrinjava činjenica da do sada nitko nije bio kažnjen. Jasnije su i norme koje su sadržane u članku 2., a do Konačnog prijedloga predlagatelj bi trebao izbaci mogućnost ponovnog involviranja sudova. Smatra da je potrebno odredbe članka 5. povezati i sa Zakonom o sudovima, odnosno Zakonom o područjima sudova, gdje su jedinice lokalne samouprave ne samo ovlaštene nego i dužne davati svoje prostore za potrebe pravosuđa. Počesto i takve situacije oko nedostatka prostora sprečavaju brži i efikasniji rad sudstva, upozorila je zastupnica **Antičević-Marinović**.

Sankcionirati bespravne poteze tajkuna

U ime **Kluba zastupnika IDS-a** govorio je zastupnik **Damir Kajin**. On predloženi tekst promatra prvenstveno kroz prizmu teksta Zakona o turističkom zemljištu, koji je razmatran prije desetak dana. Sada ne treba učiniti istu pogrešku niti braniti prava tajkuna, koji bi konačno trebali podastrijeti dokaze na temelju kojih su stekli najvrjednije dijelove hrvatske gospodarske cjeline. Zbog upozoravanja na nekorektne postupke, koji su realizirani 1991. i 1992. godine, upozorio je zastupnik, ja osobno kao i moja stranka doživjeli smo dosta neugodnosti. Imenovane tvrtke kontroliraju moćne tokove kapitala i medije, pa se teško mogu natjerati na poštivanje zakonskih normi. Upozorio je ujedno na izuzetno visoke plaće koje imaju direktori državnih tvrtki poput HRT-a, a koje dvostruko prelaze iznose primanja predsjednika države ili Sabora. Postoji mogućnost da će oni zbog nedorečenosti zakonskih propisa uspjeti legalizirati sva sporna pitanja. Klub zastupnika IDS-a nedvosmisleno želi postići da tzv. turističko zemljište ni pod kojim okolnostima neće postati vlasništvo hotel-

skih kuća ili poljoprivrednih poduzeća, a vlasnici bi trebali već od 2006. godine početi plaćati zakupninu. Nekretnine poput Barbarige i Dragonere, bile su već od prije u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, a investicija u visini od 250-300 milijuna eura trebala bi se realizirati tijekom slijedećih nekoliko godina. Istru ne treba stalno prozivati jer je to područje visokog stupnja tolerancije, gospodarske razvijenosti i niske stope nezaposlenosti, upozorio je zastupnik Kajin, osvrćući se na učestale primjedbe zastupnika Kovačevića. Zaključio je da će podržati predloženi zakonski tekst, uz molbu da se ne dopusti pokušaj nove uzurpacije turističkog ili poljoprivrednog zemljišta.

Uslijedila su tri ispravka netočnog navoda. Prvo je zastupnica **Ana Lovrin (HDZ)** upozorila da nisu točne konstatacije kako se predloženim izmjenama i dopunama pogodovale tajkunima. Zastupnik **Franjo Piplović (DC)** smatra da je zastupnik Kajin u rukama držao neki drugi tekst, budući da se predloženim izmjenama upravo i otvara mogućnost ispravljanja ranijih nepravdi. Reagirao je zastupnik Kajin upozoravajući na povredu članka 209. Poslovnika, jer se pristupilo ispravljanju točnih navoda. Još je jednom precizirao iznijete stavove, te potvrdio kako će se legalizacija omogućiti upravo onima koji su nešto nezakonito stekli.

I zastupnik **Lino Červar (HDZ)** upozorio je na čudne okolnosti u kojima su pojedinci u Istri postajali vlasnicima najboljeg zemljišta, uz nagađanja da su asistirali i pojedinci iz lokalnih struktura IDS-a.

Lakše formiranje građevinskih parcela

U ime **Kluba zastupnika DC-a, HSLS-a i LS-a** govorio je zastupnik **Franjo Piplović** koji je uvodno podržao donošenje rečenog zakonskog prijedloga. Smatra da je prava šteta što ovakav tekst nije donesen i ranije, jer bi onda bilo daleko manje nepravdi, a vlasništvo bi ostalo u rukama naših ljudi. Potrebno je dakle spriječiti stvaranje novih

nepravdi. Ove će promjene pomoći malim ljudima koji su imali problema u formiranju građevinskih parcela zbog loših međususjedskih odnosa. Sada se pomalo stvaraju povoljni pravni okviri koji će pridonijeti uklanjanju ranijih spornih situacija, zaključio je zastupnik.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je zastupnik **Nikola Vuljanić** koji je uvodno procijenio da svaki zakonski tekst ima svoju cijenu, a ovaj vrijedi oko 600 milijuna njemačkih maraka. To zatim treba pomnožiti sa četiri kako bi se dobila stvarna cifra, jer je toliko imovine pretvoreno u trenutku kada su se društvena poduzeća pretvarala u dionička društva. Nastalom pretvorbom i privatizacijom, otkupljene su velike vrijednosti za malo novca, pa je tako primjerice Autobusni kolodvor u Zagrebu upisan u temeljni kapital tog poduzeća bez ikakvog plaćanja. Smatra da se sada metaforički "struže po dnu zdjele", kako bi se došlo do zemljišta i nekretnina tih poduzeća i obavio upis vlasništva. Pogrešno je što će se jednom odredbom omogućiti upis vlasništva na kojega tražitelji nemaju nikakvog prava, pa takvu zakonsku odredbu Klub zastupnika HNS-a ne može prihvatiti. Do drugog čitanja potrebno je pronaći mehanizme kojima će se utvrditi cijena i uvjeti upisa nad vlasništvom imovine, zaključio je zastupnik Vuljanić.

Zastupnica **Ljubica Lalić** iznijela je stavove i razmišljanja članova **Kluba zastupnika HSS-a**. Dobro je što je predlagatelj odabrao redovnu proceduru kako bi se do kraja uredila ova osjetljiva materija, te ispravile brojne nomotehničke slabosti unutar teksta. Objasnila je zatim kojim bi tokom trebalo obaviti upis dijelova nekretnina u zemljišne knjige. Najveći broj zgrada u gradovima tako nije uopće upisan u zemljišne knjige zbog nedostatka upravnog akta, a pogotovo uporabnih dozvola. Radi se o dugotrajnom upravnom postupku, gdje su i mala odstupanja bila razlogom zbog kojih nije obavljena rečena procedura. Predložila je zatim da se preciznije formulira izričaj teksta u članku 3.

Osim toga, nije vidljivo da li se radi o kumulaciji pojedinih odluka tijela upravnih vlasti ili o alternativama, pa ova nedorečenost može rezultirati problemima u sudskoj praksi. Spomenula je zatim i manjkavosti koje je uočila i u tekstu ostalih predloženih članaka, te zatražila da se ove, ali i ostale primjedbe isprave do drugog čitanja. Za ispravak netočnog navoda javila se zastupnica **Ana Lovrin (HDZ)** koja je konstatairala da članak 390.a zapravo onemogućava nezakonite uknjižbe na pomorskom dobru. Uslijedila je pojedinačna rasprava, a prvi se za riječ javio zastupnik **Kruno Peronja (HDZ)**.

Ovim se Zakonom sprečavaju dugotrajni sporovi

Ocijenio je da se upravo ovim zakonskim prijedlogom žele urediti one situacije koje su dovodile do dugotrajnih sporova u pitanju uknjižbe vlasništva. Ponovio je sadržaj i smisao članka 390. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Posebni zakoni koji uređuju pitanje pretvorbe i privatizacije bivših društvenih poduzeća, također ne propisuju na kojim stvarima trgovačka društva kao pravni sljedbenici bivših društvenih poduzeća stječu pravo vlasništva. Sada su ukidaju sve dvojbene situacije, pa će preciznija tumačenja dovesti i do usklađivanja Zakona o državnoj upravi. Zaštitit će se i pomorsko dobro koje je do sada najčešće bilo izloženo devastacijama izgradnjom kojekakvih bespravno sagrađenih muliča, lukobrana i zgrada. Iz predloženog teksta proizlaze i odredbe koje zaustavljaju daljnju bespravnu izgradnju, a iz građevinskih potvrda mora izvirati nedvojbeno pravo da je zgrada izgrađena sukladno planu i prema građevinskoj dozvoli. Ujedno se olakšava područnoj i lokalnoj zajednici da pojednostave postupak i skrate potrebnu proceduru, a da se istovremeno onemogućavaju bilo kakve manipulacije. Svakako treba dati potporu ovom zakonu, zaključio je zastupnik Peronja.

Uslijedile su replike. Prvo je zastupnik **Ante Markov (HSS)** upozorio koje sve zamke krije investicijska grad-

nja u slučaju da ne postoje prostorni planovi. Treba dakle, olakšati sustav i otarasiti se nepotrebnog birokratskog aparata i diskrecijskog ponašanja monopolističkih kuća. Odgovarajući na repliku, zastupnik Peronja ponovno je konstatirao da ponudeni zakonski prijedlog između ostalog rješava i izdavanje potvrda za posebni dio zgrade, zaustavlja bespravnu gradnju, izdavanje građevinskih dozvola unutar prostornih planova općina, te rješava pitanja oko uknjižbe nekretnina.

Ovim zakonskim prijedlogom žele se urediti one situacije koje su vodile do dugotrajnih sporova oko pitanja uknjižbe.

Repliku je uputila i zastupnica **Ana Lovrin** koja se složila s konstatacijama zastupnika Peronje da se odredbom stavka 2. članka 391. jedinicama lokalne samouprave olakšavaju brojni poslovi. Radi se o zaokruživanju građevinske parcele siromašnijim ljudima kako bi legalizirali svoju građevinu. Do drugog čitanja trebalo bi urediti i pitanja oko tržišnih cijena ukoliko se ide na neposrednu pogodbu, konstatirala je zastupnica.

Ne mogu se stjecati šume i pomorsko dobro

Zastupnik **Dražen Bošnjaković (HDZ)** pozdravio je riješenost Vlade da regulira sva sporna pitanja na ovom području, upozoravajući da je još uvijek izvan vlasničko-pravne regulacije ostalo 100 milijuna kvadrata zemljišta. Radi se o velikoj vrijednosti nekretnina koje još uvijek nisu imovinsko-pravno sredene, pa je ovaj zakonski akt potrebno povezati i objediniti s komplementarnim zakonskim propisima. Prijedlog zakona o turističkom zemljištu i Prijedlog zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima trebalo bi raspraviti kao jednu cjelinu, ocijenio je zastupnik Bošnjaković. U ovom je slučaju najvažnije da se rješavaju određene dvojbe i poteškoće vezane

uz društveno vlasništvo trgovačkih društava. Objasnio je zatim suštinu članka 42. Zakona o privatizaciji, te upozorio na važnost tabularnih isprava i upisa prava vlasništva trgovačkog društva. Člankom 390a., rješavaju se dosadašnje dvojbe, a pomorsko dobro, šume i slične nekretnine ne mogu biti predmetom stjecanja. Rješava se i pitanje okolnosti stjecanja nekretnina, pa će predložene zakonske mjere dovesti do olakšavanja upisa prava vlasništva u zemljišnu knjigu. Prokomentirao je zatim i primjedbu o kojoj je bilo riječi i na sastanku Odbora za pravosuđe, vezano za treći kumulativan uvjet oko onih nekretnina čija je vrijednost bila procijenjena u kapital društva. Objasnio je zatim i termin tržišne cijene što bi trebalo potpunije definirati u drugom čitanju, te dodao da bi trebalo promijeniti i pojedine nepotrebne odredbe sadržaja članka 390. Podržao je podnijeti zakonski tekst, ponavljajući da bi ga za drugo čitanje ipak trebalo povezati sa Zakonom o turističkom zemljištu.

Kumulativne pretpostavke za upis vlasništva

Zastupnica **Ana Lovrin (HDZ)** podnijeti zakonski tekst ocijenila je dobrodošlim, budući da rješava brojna pitanja i dvojbe iz dosadašnje sudske prakse. Ne stoje pojedine zastupničke kritike kako se ovim tekstom pogoduje tajkunima, budući da se donose kumulativne pretpostavke za uknjižbu prava vlasništva na nekretninama. Pojasnila je smisao odredbi članka 390., te konstatirala da se predloženi tekst oslanja na komplementarni Zakon o turističkom zemljištu. Ovim se ujedno poručuje da najvrjednije turističko zemljište neće biti prodano i ostatak će zaštićeno kao državno vlasništvo. Uz Fond za privatizaciju, trebalo bi uključiti i Državno odvjetništvo koje bi pazilo i reagiralo na sve nezakonite uknjižbe. Izvrsnu odredbu predstavlja i članak 391. koji je izmijenjen u stavku 2. kojim se uređuje provođenje javnog natječaja unutar navedenih uvjeta.

U prijelaznim bi odredbama trebalo riješiti sporne detalje oko uknjižbe velikih zgrada i nebodera, a svima omogu-

čiti jednostavniju uknjižbu kojom bi se uvelo više reda u stjecanje vlasništva.

Zastupnik **Josip Leko (SDP)** podsjetio je na ranije režime vlasništva unutar SR Hrvatske. I onda je postojao vlasnički odnos, a svi pravni poslovi zakonitog stjecanja vlasništva vrijede i danas. Pojasnio je pojam izvanknjižnih vlasnika stanara u neboderu, ocjenjujući da bi se i ovi odnosi mogli regulirati. Izmjena članka 73. stavak 3. imala je za cilj da se riješe pravna pitanja iz područja pretvorbe i privatizacije. Nije ujedno do kraja sagledan problem koji se javlja upisom vlasništva u zemljišne knjige. Treba reći da važeće odredbe Zakona o zemljišnim knjigama i Zakona o vlasništvu, dovode do spajanja dva zemljišno-knjižna tijela.

Nisu točne kritike da se ovim prijedlogom pogoduje tajkunima, jer se traže kumulativne pretpostavke za uknjižbu vlasništva.

Analizirao je zatim odredbu 390.a, te je podupro postojanje kumulativnih uvjeta kako bi tabularna isprava bila valjana. Spomenuo je zatim i neke izuzetke koji se javljaju u praksi, naglašavajući da bi se svi sporni detalji trebali riješiti u prijelaznim i završnim odredbama podnijetog zakonskog teksta. Podupro je riješenost da se već jednom zaokruži pitanje vlasništva i njegovog upisa u pretvorbi i privatizaciji, ali pri tome treba voditi računa da se rješavanjem jednog, ne načine novi, još veći problemi.

Zastupnica **Ana Lovrin (HDZ)** ponovno se javila za repliku, te upozorila na sve posljedice koje su proizašle zbog nezakonite pretvorbe i privatizacije. Zato je potrebno riješiti sve dvojbe koje se javljaju u sudskoj praksi i nezakonitoj uknjižbi tisuća kvadrata turističkog zemljišta.

Ne smiju se ozakoniti sporne situacije

Riječ je uzeo zastupnik **Antun Kapraljević (HNS)**. Radi se o važnom

zakonskom tekstu, jer sada ozakonjujemo neke situacije koje su se dogodile u prošlosti, a koje su vezane za dvojbene poteze oko pretvorbe i privatizacije. Govoreći o tekstu unutar članka 390.a, zastupnik je ocijenio da se uz zakonite, ozakonjuju i nezakoniti postupci. Podsjetio je zatim da se radi o građevinskim parcelama i objektima čija je vrijednost procijenjena na 484 milijuna ondašnjih njemačkih maraka. Zatražio je da državna tajnica pojasni o kakvim se objektima radi, jer ne bi volio da se pomogne ozakonjenju eventualnih protupravnih postupaka.

Zastupnik **Dražen Bošnjaković (HDZ)** upozorio je na netočan navod, jer se ne ozakonjuje nikakva pljačka. Upravo navedeni članak 390.a., onemogućava prenošenje bilo kakvih nelegalnih ili opljačkanih nekretnina. Njime se regulira knjiženje onog vlasništva koje je procijenjeno u temeljnom kapitalu i koje je uredno plaćeno.

Zastupnik **Emil Tomljanović (HDZ)** sagledao je značaj članka 391. za one poslove koji su u nadležnosti poglavarstva jedinica lokalne i regionalne uprave i samouprave. Predložene izmjene olakšat će postupanja oko efikasnijeg uređivanja prava u odnosu na fizičke osobe. Konkretno, poglavarstva više nisu u obvezi da uvijek raspisuju javne natječaje da bi disponirali nekretninama koje su u njihovom vlasništvu. Ovdje se u prvom redu rješavaju oni problemi kada se radi o maloj kvadraturi tih nekretnina, a kako bi se riješili imovinsko-pravni odnosi. Objasnio je zatim na koji se način obavlja formiranje i uređivanje građevinskih čestica, a zatim se osvrnuo i na sadržaj i značaj predloženog članka 390.a. Njime se zapravo reguliraju

poslovi oko uknjižbe prava vlasništva i time popunjava određena pravna praznina koja se javljala u praksi. Činjenica je da se uvjeti propisuju kumulativno i na transparentan način, pa treba očekivati da će se prvenstveno riješiti problemi oko upisa prava vlasništva trgovačkih društava, dakle pravnih sljednika društvenih poduzeća.

Temeljem izmijenjenog zakona, sudovi će imati jasniju situaciju oko postupka knjiženja, što otvara i mogućnost poništenja uknjižbi ukoliko se registričaju nepravilnosti kod pojedinih knjiženja samih nekretnina. U svakom slučaju, ove izmjene Zakona treba podržati, ocijenio je zastupnik Tomljanović na kraju izlaganja. Repliku je uputio zastupnik **Antun Kapraljević (HNS)** pitajući za sudbinu onih postupaka koji nisu provedeni po zakonu, a koji su u međuvremenu riješili dvojbe unutar Fonda za privatizaciju. Zastupnik **Emil Tomljanović (HDZ)** ponovio je konstataciju da se predloženim tekstom ne omogućuje knjiženje protupravno proknjižene imovine budući da se kumulativno propisuju svi potrebni uvjeti. Precizirao je i naglaske iz svoje ranije rasprave, te istaknuo da će doći do puno jasnijih situacija oko knjiženja vlasničkih prava koja će se moći štititi i sudskim postupkom.

Vlada želi urediti vlasničke odnose i prava

Završni osvrt u ime predlagatelja dala je zatim državna tajnica **Snježana Bagić**. Potvrdila je da će Vlada Republike Hrvatske kao predlagatelj uoči drugog čitanja pomno razmotriti sve upućene primjedbe i prijedloge. Mi težimo sređenim vlasničkim odnosima i želimo

zaokružiti sva pitanja vezana uz pretvorbu vlasničkih odnosa. Ocjenjujemo da je to moguće dodavanjem članka 390.a, a time se ne ozakonjuju, već sankcioniraju sve eventualne nepravilnosti iz ranijeg perioda. Sve ono što se nije moglo steći na zakoniti način, postaje predmetom posebnog postupka, uključujući i sudske postupke, istaknula je državna tajnica.

Sve što nije stečeno na zakonit način, postaje predmetom posebnog postupka, uključujući i sudske postupke.

Predsjedavajući je zaključio raspravu, a u nastavku rada pristupilo se glasovanju. Dao je na glasovanje zaključak kojima se: prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja uputit će se predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona. Nakon brojanja konstatirao je da je za navedeni zaključak glasovalo 78 zastupnika, dok je 13 bilo "suzdržano", i 2 "protiv".

Sukladno prijedlogu Odbora za zakonodavstvo prihvaćen je i zaključak kojim će se u Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima provesti rasprava istodobno s Konačnim prijedlogom zakona o zemljištu. Ovaj zaključak prihvaćen je velikom većinom: 95 "za" uz 1 "suzdržan" glas.

V.Ž.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UPRAVNIM PRISTOJBAMA

Zahtjevi za izdavanje isprave o pograničnom prometu ubuduće bez upravne pristojbe

Na 17. sjednici Hrvatski sabor je, među ostalim, novelirao i Zakon o upravnim pristojbama (to je bila i sugestija nadležnih odbora za zakonodavstvo te za Ustav, Poslovnik i politički sustav). Zahvaljujući tome, na zahtjeve za izdavanje isprava temeljem Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Slovenije o pograničnom prometu i suradnji ubuduće se neće plaćati upravna pristojba, a ukinuta je i ona za izdavanje skupnog graničnog odobrenja članovima posade za kretanje u mjestu boravka. Radi usklađivanja prakse sa susjednim državama smanjena je taksa za izdavanje odobrenja za držanje i nošenje lovačkog športskog oružja, za vrijeme boravka u Hrvatskoj, dok su neke pristojbe iz oblasti unutarnjih poslova povećane, a uvedene su i nove (za obavljanje novih poslova predviđenih Zakonom o sigurnosti prometa na cestama).

O PRIJEDLOGU

Predložene izmjene zastupnicima je obrazložio **Ivica Buconjić**, državni tajnik Ministarstva unutarnjih poslova. Evo o čemu je riječ.

Radi ujednačavanja cijene turističke dozvole u Republici Hrvatskoj i susjednoj Sloveniji, zahtjevi za izdavanje isprava koje se izdaju prema odredbama Sporazuma o pograničnom prometu i suradnji, izuzimaju se od plaćanja

upravne pristojbe. Budući da Zakonom o nadzoru državne granice iz 2003. godine nije propisana mogućnost izdavanja skupnog graničnog odobrenja članovima posade za kretanje u mjestu boravka, predloženo je brisanje točke 3. tarifnog broja 11., kojom je za izdavanje tog odobrenja predviđena upravna pristojba u iznosu od 150,00 kuna.

Na inicijativu zastupnika HDZ-a smanjen je iznos upravne tarife za izdavanje odobrenja za držanje i nošenje lovačkog športskog oružja i streljiva, za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj (s 300,00 na 100,00 kuna). Razlog - susjedne države, članice EU, koje su nam ujedno konkurentne u lovnom turizmu, propisale su znatno niže tarife za tu namjenu (u iznosu protuvrijednosti 10 eura), dok Bosna i Hercegovina uopće ne naplaćuje tu pristojbu.

Radi usklađivanja sa Zakonom o sigurnosti prometa na cestama (stupio na snagu i počeo se primjenjivati 20. kolovoza 2004.) predviđene su izmjene i dopune Tar.br. 13. Tarife upravnih pristojbi. Naime, spomenutim Zakonom poslovi osposobljavanja kandidata za vozače i provođenje vozačkih ispita uređeni su na nov način. Sukladno tome upravni i inspeksijski nadzor nad tim poslovima prenesen je iz nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u ingerenciju Ministarstva unutarnjih poslova. Djelatnost autoškola definirana je kao djelatnost od općeg interesa, a program, te uvjete i način osposo-

bljavanja kandidata za vozače propisuje MUP, uz suglasnost Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka (taj je propis donesen). Sukladno tome, uvode se i određene pristojbe za neke nove institute koji su predviđeni tim Zakonom (ispitni i centri sigurne vožnje).

Prema predloženom, pristojba za izdavanje odobrenja za provođenje programa sigurne vožnje istoimenim centrima iznosila bi 5.000,00 kuna, a za sigurno upravljanje vozilima u autoškolama (škola sigurne vožnje) 4.000,00 kuna. Tarifa za izdavanje odobrenja za obavljanje poslova tehničkog pregleda vozila te za osposobljavanje kandidata za vozače i upisa u registar autoškola bila bi nešto jeftinija (3.000,00 kuna), dok bi za dobivanje licence ovlaštenog ispitivača trebalo platiti 1.000,00 kuna. Izdavanje dozvole za stručne voditelje i predavače u autoškoli te instruktore vožnje, kao i za kontrolore tehničke ispravnosti vozila i referente za poslove registracije vozila, koštalo bi 500,00 kuna.

RASPRAVA

Predloženi zakon je pozitivna posljedica Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Slovenije o pograničnom prometu i suradnji, kao i usklađivanja sa Zakonom o nadzoru državne granice i Zakonom o sigurnosti prometa na cestama, konstatirao je **Živko Nenedić**, predstavnik Kluba zastupnika HDZ-a. Po ocjeni njegovih stranačkih

kolega ove izmjene su potrebne i kvalitetne (predlagatelj je uvažio i bitne primjedbe iz prvog čitanja) i dobit će njihovu podršku.

Antun Kapraljević je najavio da **Klub zastupnika HNS-a** neće podržati predloženo povećanje upravnih pristojbi iz Tarifnog broja 13., jer smatraju da će to poskupjeti tehničke preglede vozila i školarine u autoškolama. Mišljenja su, također, da su predviđene previsoke upravne pristojbe za dobivanje licence za instruktore, predavače i stručne voditelje autoškola, te za izdavanje odobrenja centrima sigurne vožnje, odnosno autoškolama.

Ne protive se, inače, smanjenju pristojbe za izdavanje odobrenja na graničnom prijelazu za držanje i nošenje lovačkog športskog oružja i streljiva, za vrijeme boravka u Hrvatskoj, ali napominju da bi trebalo praktičnije regulirati način uplate upravnih pristojbi. Naime, trebalo bi osigurati da se na mjestu uplate mogu kupiti i biljezi.

Osnovni je prigovor **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)** da predlagatelj ne vodi računa o socijalnom momentu, o čemu najbolje svjedoče visoke pristojbe za obavljanje novih poslova propisanih Zakonom o sigurnosti prometa na cestama, registraciju autoškole ili centra za sigurnu vožnju. Nažalost, prilikom rasprave u prvom čitanju ovog Zakona predlagatelj nije uvažio prijedlog nje-

nog stranačkog kolege Arlovića, da se te pristojbe snize, iako se radi o izdavanju odobrenja za obavljanje gospodarske djelatnosti. S tim u svezi spomenula je da su za vrijeme koalicijske vlasti upravne pristojbe u prosjeku smanjene za 50 posto, među ostalim i ona za registraciju tvrtke.

Svrha upravnih pristojbi je naknada troškova postupka tijelima državne uprave, kada postupaju povodom zahtjeva građana, podsjeća **Pero Kovačević (HSP)**. Međutim, prema Zakonu o sustavu državne uprave spomenuta tijela su obvezna po službenoj dužnosti pribaviti sve potrebne isprave o kojima se vodi službena evidencija (tu odredbu valja osnažiti).

Kruno Peronja (HDZ) je podupro ponuđeni Zakon, izazivši zadovoljstvo što je predlagatelj uvažio dobar dio primjedbi iz rasprave o njegovu prijedlogu, pa i sugestiju mr. Arlovića da se hitni postupak zamijeni redovnom zakonodavnom procedurom. Među ostalim, na inicijativu zastupnika HDZ-a predviđeno je smanjenje pristojbe za izdavanje odobrenja za držanje i nošenje lovačkog športskog oružja i streljiva, za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj.

U završnom osvrtu Ivice Buconjić je napomenuo da je svrha predloženih izmjena usklađivanje s praksom u susjednoj Sloveniji, radi intenziviranja pograničnog prometa i suradnje,

te s promjenama u sustavu osposobljavanja kandidata u autoškolama, nakon donošenja novog Zakona o sigurnosti prometa na cestama. To je samo dio mjera koje Vlade i MUP poduzimaju na poboljšanje stanja sigurnosti u prometu, naglašava Buconjić (zahvaljujući tome, broj poginulih u prometnim nesrećama lani je smanjen sa 708 na 602). Ustvrdio je da promjene ovog Zakona neće utjecati na povećanje troškova za građane, bilo kao korisnike usluga stanica za tehnički pregled vozila, bilo kao polaznike nastave u autoškolama. Naime, obveznici plaćanja spornih pristojbi bit će pravne i fizičke osobe - osnivači centara sigurne vožnje i stanica za tehnički pregled vozila. Riječ je, kaže, o jednokratnim naknadama koje su doista beznačajne u odnosu na troškove otvaranja i prijede autoškola, stanica za tehnički pregled i budućih centara sigurne vožnje. Na kraju je izrazio uvjerenje da će se donošenjem ovog Zakona uvesti više reda u toj oblasti, olakšati pogranični promet između Republike Hrvatske i Republike Slovenije, te povećati konkurentnost našeg lovnog turizma.

Nakon ove rasprave uslijedilo je izjašnjavanje. Ishod - predloženi Zakon donesen je većinom glasova nazočnih zastupnika (74 "za" 17 "protiv" i 6 "suzdržanih").

M.Ko.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USTROJSTVU I DJELOKRUGU SREDIŠNJIH TIJELA DRŽAVNE UPRAVE

Nedovoljan broj glasova za podjelu nadležnosti

Predlagatelj zakona je Vlada RH.

U postupku započete reforme djelatnosti socijalne skrbi, pokazala se uputnom podjela nadležnosti iz dje-

lokругa obiteljsko-pravne zaštite na način da se poslovi vezani uz preventivan rad s obitelji stave u nadležnost isključivo Ministarstva obi-

telji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, dok bi upravni i drugi poslovi socijalne skrbi vezano uz obitelj ostali i nadalje u djelokrugu

Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Nakon provedene rasprave, glasovalo se o **Konačnom prijedlogu**. Nije dobio potreban broj (kvalificiranu većinu) glasova.

O PRIJEDLOGU

U prikazu ovog Prijedloga poslužili smo se izlaganjem predstavnika predlagatelja, zamjenika državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za upravu, **Pavla Matičića**.

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave propisano je da će upravne i stručne poslove koji se odnose na posebnu zaštitu obitelji u kojima su narušeni međusobni odnosi, zaštitu djece čiji roditelji žive odvojeno, zaštitu djece o kojima se roditelji valjano ne brinu, posvojenje, zaštitu djece i mladih punoljetnika s poremećajem u ponašanju, te djece i odraslih osoba pod skrbništvom, kao i praćenje i izvršavanje obveza te postupanje po preuzetim međunarodnim konvencijama o zaštiti interesa i prava djece obavljati Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi do 31. prosinca 2005. godine, a s danom 1. siječnja 2006. godine obavljanje poslova preuzelo bi Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Međutim, u situaciji započete reforme socijalne skrbi, te potrebe racionalnog postupanja u ovom preustroju, kao i manje neizvjesnosti za korisnike, ocijenjeno je da bi radikalni zahvati mogli usporiti započetu reformu i izgradnju prepoznatljivog obiteljskog sustava. Isto tako je ocijenjeno da se jednostavnim prenošenjem nadležnosti iz jednog u drugo ministarstvo ne bi polučio željeni kvalitetni pomak.

Uvažavajući ove okolnosti pokazalo se uputnim u djelokrugu Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi do daljnjega zadržati poslove iz djelokruga socijalne skrbi te upravne poslove iz područja obiteljsko-pravne zaštite, a u djelokrugu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti prenio bi se neupravni dio poslova iz djelokruga obitelji, odnosno stručni poslovi prevenci-

je kriznih situacija u obitelji, obiteljsko savjetovanje i preventivni terapijski rad s djecom, mladeži, roditeljima, bračnim partnerima, osobama s invaliditetom i drugim članovima obitelji, ustvrdio je Matičić.

U djelokrugu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti prenio bi se neupravni dio poslova iz djelokruga obitelji, odnosno stručni poslovi prevencije kriznih situacija u obitelji, obiteljsko savjetovanje i preventivni terapijski rad s djecom, mladeži, roditeljima, bračnim partnerima, osobama s invaliditetom i drugim članovima obitelji.

Znači, prema ovom Prijedlogu zakona Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti od 1. siječnja 2006. godine obavljalo bi stručne poslove prevencije i savjetovanja, a Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi sukladno Prijedlogu obavljalo bi upravne poslove koji se odnose na posebnu zaštitu obitelji u kojima su narušeni međusobni odnosi, posebice među bračnim drugovima, zaštitu djece o kojima se roditelji valjano ne brinu, posvojenje, zaštitu djece i mladih punoljetnika s poremećajem u ponašanju, te djece i odraslih osoba pod skrbništvom. To su osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Konačnim prijedlogom zakona.

RADNA TIJELA

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav jednoglasno je predložio Saboru donošenje ovog Zakona u tekstu kako ga je predložila Vlada RH.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje Zakona i ne protivi se hitnom postupku, a na Konačni tekst podnosi amandman na članak 5. kojim se nomenklaturno uređuje izričaj. Ovime se zakon

primjenjuje od dana njegova stupanja na snagu, 1. siječnja 2006. godine.

RASPRAVA**Razdvajanje savjetodavnih od upravnih funkcija**

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Dražen Bošnjaković (HDZ)**. Rekao je da je obveza RH stvoriti sve pretpostavke za razvoj službi koje pridonose jačanju institucija države namijenjenih obitelji, majkama, djeci i drugim socijalnim skupinama.

Ovom izmjenom zakona predlaže se da Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi do daljnjega zadrži poslove iz djelokruga socijalne skrbi, te upravne poslove iz područja obiteljsko-pravne zaštite, a u Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti prenose se oni neupravni poslovi iz djelokruga obitelji, odnosno stručni poslovi prevencije kriznih situacija u obitelji, obiteljsko savjetovanje i preventivno terapijski rad s djecom, mladeži, roditeljima, bračnim partnerima, osobama s invaliditetom i drugim članovima obitelji. Dolazi do razdvajanja preventivnih i savjetodavnih funkcija od onih klasičnih, čisto upravnih funkcija. Klub podržava ovaj Prijedlog.

Ustroj se donosi na početku mandata

U ime **Kluba zastupnika HSP-a** govorio je **Pero Kovačević (HSP)**. Osvrnuo se na stalne novele temeljnog Zakona koji je donesen 22. prosinca 2003. godine. U posljednjoj izmjeni predlaže se da jedno ministarstvo obavlja upravne poslove, a drugo ministarstvo stručne poslove. "Mi bi bili spremni podržati da se jedanput uvede red, da se zna tko što u ovom području obavlja, ali teško je podržati ovako nešto šlampavo kada se ne vidi što se hoće iza toga".

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio je **Nenad Stazić (SDP)**. Rekao je da se Vlada nikako ne može odlučiti hoće li se o djeci i invalidima bavi-

ti Ministarstvo zdravstva ili Ministarstvo obitelji, a prošlo je pola mandata Vlade. Dodao je da Vlada ima pravo donijeti ustroj kakav hoće, ali se to radi na početku mandata. Smatra da je "ovo posve nepotreban zakonski prijedlog, imate ustrojstvo Vlade, izvolite po tom raditi, bavite se djecom i invalidima, nemojte se baviti samim sobom i svojim ministarstvima, jer ovo je nepristojno da se u polovici mandata dolazi s ovakvim zakonskim prijedlogom".

Kako se jedan sadržaj koji je cjelina može voditi u dva odvojena birokratska sustava u kojemu će jedni voditi prevenciju, a drugi upravni postupak.

U ime **Kluba zastupnika PGS-a SBHS-a / MDS-a** govorio je **Nikola Ivaniš (PGS)**. Priklanjaju se stavu da se ovim izmjenama donosi nešto za što se ne zna koji će rezultat polučiti. Smatraju da preklapanje djelokruga ministarstava i preklapanje sustava nadležnosti ne može dobro završiti.

Ivaniš pita kako se jedan sadržaj koji je cjelina može voditi u dva odvojena birokratska sustava u kojemu će jedni voditi prevenciju, a drugi upravni postupak. Zaključuje da Prijedlog treba povući.

U pojedinačnoj raspravi govorio je **Kruno Peronja (HDZ)**. Konstatirao je da posao zakonodavnog tijela jest neprestano usavršavanje zakona i propisa.

Zakon uvodi više reda i odgovornosti u sustav

Emil Tomljanović (HDZ) drži da predložene izmjene apsolutno treba poduprijeti, jer se istima utvrđuje, odnosno definira podijeljena nadležnost između središnjih tijela državne uprave, dakle, resornih ministarstava. U konkretnoj situaciji radi se o razgraničenju nadležnosti između Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi s jedne strane i Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske

solidarnosti s druge strane. Tako bi Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti od 1. siječnja 2006. godine stručne poslove prevencije i savjetovanja koji se odnose na brak, populacijsku politiku, međusobne odnose roditelja i djece, odgoj djece, poticanje odgovornosti roditeljstva i skrbi za članove obitelji.

"Ovaj zakon sasvim sigurno pridonosi ne samo institucionalnom jačanju tijela državne uprave već stvara osnovne normativne preduvjete za realizaciju čitavog niza programa koji se odnose na aktivnosti i sektora civilnog društva, a pogotovo u provedbi nacionalne obiteljske politike, nacionalnog programa djelovanja za mlade, nacionalnog programa za djecu u RH, zatim strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom, nacionalne strategije za zaštitu od nasilja u obitelji itd, dakle cijelog segmenta socijalne skrbi i reformskih zahvata u tom segmentu".

Također napominje da formalno pravno gledajući, ovakvim jasnim i preciznim razgraničenjem nadležnosti, uvodi se više reda i odgovornosti u čitav sustav socijalne skrbi, pa u tom smislu ovaj zakon treba podržati.

Mišljenja je da će ovaj Prijedlog zakona upravo u idućoj 2006. godini omogućiti ostvarivanje ne samo daljnjeg razvoja djelatnosti socijalne skrbi, već i ostvarivanje započete reforme u njezinoj punini. Shodno svemu izloženom, apsolutno podržava ovaj Prijedlog u predloženom obliku koji ide za tim da poboljša sustav državne uprave u segmentu socijalne skrbi.

Podjela nadležnosti - garancija učinkovitosti

Božica Šolić (HDZ) rekla je da se RH obvezala na stvaranje svih pretpostavki za razvoj službi koje pridonose jačanju državnih institucija, a koje su namijenjene obitelji, djeci i raznim socijalnim skupinama. Izmjene Zakona nose podjelu nadležnosti poslova iz djelokruga obiteljsko-pravne zaštite između dva ministarstva, uvažavajući pritom razdvajanje započete reforme sustava socijalne skrbi.

Po Prijedlogu zakona Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti obavljalo bi stručne poslove prevencije i savjetovanja, dok bi Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi obavljalo upravne poslove, a koji se odnose na posebnu zaštitu obitelji u kojima su narušeni međusobni odnosi, posebno među bračnim parovima, zaštitu djece o kojima se roditelji ne brinu, posvojenje, zaštitu djece i mladih, punoljetnika s poremećajima u ponašanju.

Zaključila je da je upravo podjela nadležnosti koja se predlaže garancija da će sustav skrbi o predmetnoj populaciji biti učinkovit i na korist općeg dobra, te će glasovati za donošenje ovog Zakona.

Dezorganizacija

Davorko Vidović (SDP) smatra da se radi o "posvemašnjem organizacijskom raspašuju" na ovom području. Ne može dati nikakav suvisao prilog poboljšanju teksta Prijedloga, "jer to naprosto nema nikakve veze ni s kakvom koncepcijom".

Rekao je da već dvije godine u cijelom sustavu socijalne politike vlada "provizorij, gdje mrkva ide u jedno ministarstvo, a batina u drugo". Komentira da će se Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti baviti poslovima kojima se svugdje u svijetu bave zavodi, agencije, instituti, a ne ministarstva, dakle, stručnim poslovima prevencije, savjetovanja, smanjenjem razvoda braka.

Već dvije godine u cijelom sustavu socijalne politike vlada "provizorij, gdje mrkva ide u jedno ministarstvo, a batina u drugo".

Naglašava da je vidljiv izostanak koncepcijskih dokumenata za bilo koje područje, npr. za invalide, za mlade, žene, djecu, stare. "Ako se organizacija uspostavlja, onda ona nečemu treba poslužiti, ustroj nečemu služi, on je u funkciji nečega, nije sam sebi svrha, a

mi nemamo koncepcije da bismo rekli, eto to je smisao”.

Kruno Peronja (HDZ) javio se za ispravak netočnog navoda. Rekao je da ove izmjene pridonose institucionalnom jačanju tijela državne uprave, lokalne i regionalne samouprave i civilnog društva u provedbi nacionalne obiteljske politike, Nacionalnog programa djelovanja za mlade, Nacionalnog programa djelovanja za djecu u RH, Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2002. do 2006., Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji od 2005. do 2007., te međunarodnih dokumenata iz djelokruga obitelji, djece i mladeži.

Obitelj se dijeli kroz dva ministarstva

Ingrid Antičević-Marinović (SDP) napominje da se 6 puta mijenjalo ustrojstvo u ovom području. Smatra da ”vlast dijeli obitelj i to kroz 2 ministarstva” i pita što će se događati s ljudima koji neće znati kuda treba ići i tko je nadležan za rješavanje njihovog pitanja. ”Ovo se popraviti nikakvim amandmanom ne da”. Predlaže Vladi da Prijedlog povuče, a potom da se odluči hoće li sve ove poslove staviti pod ingerenciju Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi ili pak pod samo savjetovništvo koje je osnovano pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jer se radi o poslovima koji se tiču obitelji. ”S obzirom na to da sada imamo konkurenciju nadležnosti, dogodit će se da neće postupati nitko na pravi način, a posljedice će biti teške”.

Vlada pola mandata traži koncepciju

Josip Leko (SDP) komentirao je da Vlada šesti put zaredom predlaže Zakon

o izmjeni i dopuni Zakona o organizaciji i djelokrugu tijela državne uprave, a sada je Vlada već na polovini mandata. ”To znači da Vlada pola mandata traži koncepciju kako bi organizirala središnja tijela državne uprave”. Pita je li Prijedlog u skladu s načelima na kojima se temelji državna uprava. Naime, jedno od važnih načela je stabilnost organizacije državne uprave. ”Kakva je to stabilnost u RH kada u pola mandata Vlada šest puta mijenja djelokrug, organizaciju i nadležnost središnjih tijela državne uprave, ne možemo govoriti ni o kakvoj stabilnosti”.

Ovakvom čestom izmjenom djelokruga i nadležnosti i organizacijom središnjih upravnih tijela građani su zbunjeni i mogu samo lutati od jednog do drugog ministarstva”.

Također pita je li ekonomično šest puta vršiti reorganizaciju državne uprave i odmah odgovara da nije. Kao slijedeće važno načelo u organizaciji državne uprave navodi grupiranost upravnih oblasti. ”Ovakvom čestom izmjenom djelokruga nadležnosti i organizacijom središnjih upravnih tijela građani su zbunjeni i mogu samo lutati od jednog do drugog ministarstva”. Građani sada moraju ići u dva tijela državne uprave da bi riješili jedan problem. Kad Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti nešto ocijeni sa stručnog aspekta, onda to šalje u Ministarstvo zdravstva da ono to riješi po upravnom postupku.

Drži da se ne može opravdati efikasnošću Prijedlog koji istu upravnu oblast dijeli u dva ministarstva, jedni će doduše voditi upravni postupak, a drugi će

stručno obrađivati u svojem djelokrugu probleme iz područja obitelji. Zaključio je da se ovakav Prijedlog zakona ne može poduprijeti, baš zbog toga što jednu te istu upravnu oblast dijeli u dva upravna tijela.

Prilagodba EU standardima

Završni osvrt dao je državni tajnik **Antun Palarić**. ”Teza da se Zakon mijenjao i da to pokazuje nestabilnost i neodgovornost Vlade je pogrešna, jer razvoj društva u njegovoj prilagodbi standardima EU zahtijeva i organizacijske promjene na području socijalne skrbi”. Vlada smatra da će ovako definirani djelokrug Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi sačuvati stabilnost, jer će se upravni postupci i dalje obavljati tamo gdje su se i do sada obavljali, a snažno Ministarstvo obitelji moći će preventivno djelovati na uklanjanju negativnih pojava koje se mogu događati na poljima zaštite obitelji i mladeži.

”Prilagodit ćemo hrvatsku organizaciju državne uprave europskim principima i europskim modelima kako bi bili u potpunosti kompatibilni sa zemljama s kojima želimo dijeliti zajedničku sudbinu u EU”. Stoga Vlada predlaže da Sabor usvoji predložena zakonska rješenja.

Ovime je zaključena rasprava.

Vlada prihvaća amandman Odbora za zakonodavstvo i on postaje sastavni dio Konačnog prijedloga zakona. Uslijedilo je glasovanje o Konačnom prijedlogu. Kako je za izglasavanje ovog Zakona potrebna kvalificirana većina, odnosno većina glasova svih zastupnika, njih najmanje 77, Zakon nije donesen (74 glasa ”za”, 1 ”suzdržan” i 29 ”protiv”).

S.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU IZMJENA I DOPUNA KONVENCIJE ZA ZAŠTITU OSOBA GLEDE AUTOMATIZIRANE OBRADE OSOBNIH PODATAKA (ETS br. 108) KOJE EUROPSKIM ZAJEDNICAMA OMOGUĆAVAJU PRISTUPANJE

Zastupnici su većinom glasova donijeli predloženi Zakon. Predlagatelj Zakona je Vlada RH.

Izmjene i dopune Konvencije jedan su od značajnijih mehanizama za ostvarivanje djelotvorne suradnje u zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, a osobito prava na privatnost. U kontekstu nastojanja za jačanjem suradnje s Europskim zajednicama Vijeće Europe želi da Europske zajednice pristupe što većem broju pravnih instrumenata čime pridonosi promicanju aktivnosti i utjecaja Vijeća Europe na europskoj sceni.

O PRIJEDLOGU

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo RH sa zakonodavstvom Europske unije. Izmjene i dopune Konvencije imaju za cilj da se Europskim zajednicama omogući da postanu stranka Konvencije. Pristupanje Zajednica odražava želju Europske unije da razvije suradnju s Vijećem Europe i pomogne u kreiranju jačeg međunarodnog foruma o zaštiti podataka, posebice u odnosu na treće zemlje. Europske zajednice stranka su 11 od 44 pravnih instrumenata Vijeća Europe koji su joj otvoreni za pristup. U kontekstu nastojanja za jačanjem suradnje s Europskim zajednicama Vijeće Europe želi da Europske zajednice pristupe što većem broju pravnih instrumenata čime pridonosi promicanju aktivnosti i utjecaja Vijeća Europe na europskoj sceni. Izmjene i dopune konvencije jedan su od značajnijih mehanizama za ostvarivanje djelotvorne suradnje u zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, a osobito prava na privatnost.

RADNA TIJELA

Odbor za informiranje, informatizaciju i medije razmotrio je navede-

ni Prijedlog zakona kao matično radno tijelo. Odbor je bez rasprave jednoglasno odlučio predložiti Hrvatskom saboru Zaključak kojim se podržava donošenje Zakona o potvrđivanju Izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (ETS br. 108) koje Europskim zajednicama omogućavaju pristupanje.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog Zakona i ne protivi se prijedlogu predlagatelja da se ovaj Zakon donese po hitnom postupku. Na tekst Konačnog prijedloga Odbor nema primjedaba.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav raspravio je Zakon kao matično radno tijelo. Nakon rasprave Odbor je jednoglasno predložio Hrvatskom saboru da donese predloženi Zakon u tekstu u kojem ga je predložila Vlada RH.

Odbor za europske integracije raspravljao je o ovom zakonskom prijedlogu kao zainteresirano radno tijelo. Odbor je jednoglasno donio Zaključak kojim se predlaže Hrvatskom saboru donošenje Zakona o potvrđivanju Izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (ETS br. 108) koje Europskim zajednicama omogućavaju pristupanje.

RASPRAVA

U ime Kluba zastupnika HNS-a govorio je zastupnik **Miljenko Dorić (HNS)**. Rekao je da je ovo prvi međunarodni dokument ove vrste koji štiti pojedinca od zlorabe njegovih osobnih podataka. Klub zastupnika HNS-a podržat će predložene izmjene i dopune Konvencije uz neke primjedbe. Dorić je naglasio da je ova Konvencija značajna iz razloga što posebnu pažnju posvećuje tzv. osobno osjetljivim podacima, dakle rasnoj pripadnosti, političkim uvjerenjima, zdravstvenim problemima pojedinca, vjeroispovijesti, seksualnim sklonos-

stima, kriminalnom dosjeu itd. Posebno su važne, rekao je Dorić restriktivne mjere koje Konvencija predlaže kada zemlja potpisnica u ovom slučaju Hrvatska, razmjenjuje podatke o svojim građanima sa zemljama koje nisu potpisale ovu Konvenciju. Cilj je da se zaštite pojedinci i da se prisile zemlje koje nisu potpisale i ratificirale taj dokument, da to što prije učine kako bi kod takve međunarodne razmjene podataka građani bili zaštićeni. Razlog zbog kojeg se raspravlja o Konvenciji jest da Vijeće Europe na zamolbu EU želi da se Konvencija primijeni na način da Europske zajednice mogu biti potpisnice Konvencije, a ne samo države članice EU. Ovo bi trebao biti poučak da moramo pažljivo ugrađivati u našu legislativu dokumente EU. Miljenko Dorić je podsjetio da je Vijeće Europe dosad prihvatilo 198 konvencija, a Hrvatska je punopravna članica Vijeća Europe. Postavio je pitanje je li poznato koliko je od tih konvencija Sabor ratificirao? Trebali bismo znati koje smo dokumente kao država potpisali, koje je Sabor ratificirao, a koje nije, ustvrdio je Dorić? Jedno takvo izvješće bilo bi iznimno potrebno, barem u četverogodišnjem mandatu, zaključio je Dorić.

U ime Kluba zastupnika HSP-a govorio je **Tonči Tadić (HSP)**. Rekao je da će Klub zastupnika HSP-a podržati ovu izmjenu i dopunu Konvencije zaštite osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka. Dodao je da Konvencija i "rasprava o njoj navodi na pitanje u kojoj mjeri RH već dosad poštuje i provodi Konvenciju". Podsjetio je na poteze Hrvatske udruge banaka, koja je formirala svoju bazu podataka o zaduženjima građana, na način da se križaju podaci iz svih hrvatskih banaka. Hrvatske banke stvaraju automatiziranu zbirku podataka o svakom građaninu, a kako je većina tih banaka suvlasnik osiguravajućih društava za drugi stup mirovinskog osiguranja,

stvara se velika baza podataka o građanima. Domaće banke su u vlasništvu stranih banaka, a iz toga slijedi da su svi naši podaci o našim financijskim transakcijama pohranjeni u nekakvoj središnjoj bazi podataka u Milanu ili negdje u Austriji, konstatirao je Tadić. Podaci se umreža-

vaju potpuno neovisno o hrvatskoj državi, a Klub zastupnika HSP-a zahtijeva od Vlade da izvijesti Sabor u vezi s ovim zabrinjavajućim potezima Hrvatske udruge banaka.

Zastupnici su sa 106 glasova "za" i 2 "suzdržana" donijeli Zakon o

potvrđivanju Izmjena i dopuna Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka (ETS br. 108) koje Europskim zajednicama omogućavaju pristupanje.

I. Č.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O ZAJMU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ ZA PROGRAMSKI ZAJAM ZA PRILAGODBU

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova, po hitnom postupku, prihvatili Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Programski zajam za prilagodbu.

O PRIJEDLOGU

Međunarodna banka za obnovu i razvoj je za RH najvažnija međunarodna financijska institucija koja kontinuirano i svestrano podupire ekonomsko-socijalni razvitak i reforme na putu prema tržišnoj ekonomiji. Prema iznosu odobrenih zajmova i pruženoj tehničkoj pomoći ona predstavlja najznačajniji izvor strane financijske potpore koja pridonosi ukupnom razvoju Hrvat-

ske. Programski zajam za prilagodbu je višesektorski zajam za tehničku pomoć (za provedene reforme) i razlikuje se od investicijskih zajmova koji se koriste za svaki specifičan projekt. Zajam je najznačajniji instrument potpore Međunarodne banke za obnovu i razvoj provedbi reformi u cilju poboljšanja ulagačke klime, jačanja državne uprave i pospješivanja fiskalne održivosti u pojedinačnim resorima, osobito na području zdravstva i socijalne skrbi. Osim toga, zajam potiče napredak RH u procesu pristupanja EU i nadopunjuje makroekonomski program kojeg podupire *Stand-by* aranžman između RH i MMF-a. Programski zajam za prilagodbu, u iznosu od 150 milijuna EUR-a, odobren je s rokom otplate 10 godina uključujući 10 godina počeka na glavnice i s varijabilnom kamatnom sto-

pom koja se temelji na šestomjesečnom LIBOR/EURIBOR uvećanim za fiksnu kamatnu maržu. Povlačenje cjelokupnog zajma planira se do kraja 2005. godine, a povrat glavnice za 10 godina jednokratnom otplatom.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog Zakona i na tekst Konačnog prijedloga nema primjedbi.

Odbor za financije i državni proračun podupire donošenje ovog Zakona.

Nije bilo prijavljenih za raspravu.

Zastupnici su većinom glasova, sa 108 glasova "za" i 2 "suzdržana", prihvatili Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za Programski zajam za prilagodbu.

A. F.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O ZAJMU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ ZA FINANCIRANJE PROJEKTA RAZVOJA SUSTAVA ODGOJA I OBRAZOVANJA

Učinkovitiji sustav odgoja i obrazovanja

Hrvatski je sabor na 17. sjednici, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, hitnim postupkom donio Zakon

o potvrđivanju Ugovora o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za

financiranje projekta razvoja sustava odgoja i obrazovanja. Temeljem potvrđenog Ugovora, Međunarod-

na banka za obnovu i razvoj Hrvatskoj će tijekom slijedeće četiri godine osigurati zajam u iznosu 67,8 milijuna eura radi poboljšanja kvalitete i učinkovitosti odgoja i obrazovanja te osuvremenjivanja sadržaja i metoda rada u školama, trajno profesionalno usavršavanje nastavnika te decentralizacija upravljanja.

O PRIJEDLOGU

Sa sadržajem Ugovora koji se potvrđuje, zastupnike je upoznao državni tajnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa **Nevio Šetić**. Ugovor predviđa da će Međunarodna banka za obnovu i razvoj Republici Hrvatskoj za realizaciju Plana razvoja sustava odgoja i obrazovanja u razdoblju od 2005. do 2010. dodijeliti zajam u protuvrijednosti 67,8 milijuna eura. Tim će se sredstvima, kako je predviđeno Planom, u naredne četiri godine poboljšati kvaliteta i učinkovitost odgoja i obrazovanja temeljem stvaranja škole znanja; osuvremeniti sadržaji i metode rada u školama; vrednovanje postignuća i trajno profesionalno usavršavanje nastavnika te decentralizirati upravljanje obrazovanjem.

RADNA TIJELA

Prijedlog i konačni prijedlog zakona razmotrili su i podržali te nisu imali primjedbi na hitni postupak, saborski odbori: za zakonodavstvo; za financije i državni proračun te za obrazovanje, znanost i kulturu.

RASPRAVA

Slab interes za važnu temu

Nakon uvodnog izlaganja državnog tajnika **Nevia Šetića**, u ime **Kluba zastupnika Hrvatske narodne stranke** govorio je zastupnik **Jozo Radoš**. Najprije je spočitnuo kolegama zastupnicima preslab interes za ovu temu jer je, kaže, ona "doista mjerljivo važna, financijski važna; radi se o obrazovanju pa je, valjda, i to važno" ("o Televiziji se vodi

la rasprava puna dva dana"), a gotovo da i nema prijavljenih za raspravu. Tvrdnjama da je obrazovanje "jedna od glavnih odrednica uspjeha i boljitka Republike Hrvatske" suprotstavio je podatak da je u Državnom proračunu za 2006. godinu smanjen udio obrazovanja i znanosti u ukupnim troškovima države ("rast manji nego rast ukupnog budžeta").

Kakvo je stanje u sustavu obrazovanja i kolika bi mu pažnja u raspoređivanju ugovorenih sredstava odgovarala, oslikao je navodima: da velik broj naših škola radi u tri smjene, a u nekim dijelovima Zagreba nastavni sat je smanjen na 40 minuta tako da se može reći da škole rade u četiri smjene; škole su neopremljene; velikom broju srednjih škola blokirani su računi; usavršavanja nastavnika gotovo uopće nema; nastavnici osnovnih i srednjih škola najpotplaćenija su skupina državnih službenika sa visokom i višom školom; još nemamo hrvatski nacionalni obrazovni standard za srednje škole.

Ugovor predviđa da će Međunarodna banka za obnovu i razvoj Republici Hrvatskoj, za realizaciju Plana razvoja sustava odgoja i obrazovanja, u razdoblju od 2005. do 2010. dodijeliti zajam u iznosu 67,8 milijuna eura.

Osvrnuo se i na predloženu strategiju upravljanja u kojoj se govori o potrebi decentralizacije, napomenuvši da je prije pola godine u Hrvatskom saboru donesen zakon kojim se centralizira sustav osnovnog i srednjeg obrazovanja. Raspravu je zaključio konstatacijom: "Naravno da se ne može biti protiv ovog zajma. Ovaj zajam je potreban Republici Hrvatskoj. Potreban je jer se radi o vitalnom području za budućni razvoj Republike Hrvatske, ali način na koji je Prijedlog zakona obrazložen, način na koji je on pripremljen apsolutno je ispod one razine koja bi trebala postojati kada se radi o tako velikim

novcima i o tako važnom području kao što je obrazovanje".

U javljanju za ispravak netočnog navoda, **Ivana Roksandić (HDZ)** podsjetila je Radoša da smo i do sada imali Zavod za školstvo koji je skrbio upravo o usavršavanju nastavnika, a u vezi s tvrdnjom da nemamo udžbenika, naglasila da ih imamo, ali donosimo Zakon da bismo ih poboljšali i uveli reda na tržištu udžbenika.

Javivši se za ispravak netočnog navoda, **Ana Lovrin (HDZ)** ustvrdila je da nije točna tvrdnja da je prosječna plaća u obrazovanju od četiri tisuće kuna najniža, isključivo u tom segmentu, jer su plaće male i u drugim segmentima državne uprave, poglavito u policiji, carini - ako nije terenska služba, oni imaju isti prosjek. Također netočnom smatra i tvrdnju o centralizaciji u djelatnosti obrazovanja.

Jozo Radoš reagirao je tvrdnjom o povredi Poslovnika jer, kaže, ni jedna ni druga zastupnica nisu ispravile njegove navode (o udžbenicima uopće, kaže, nije govorio, već o nacionalnom obrazovnom standardu; nepobitno je da su nastavnici najpotplaćeniji, s obzirom na stupanj obrazovanja, među onima koji se financiraju iz Državnog proračuna).

Gradovi i županije servis za transmisiju državnog novca

U ime **Kluba zastupnika Istarskog demokratskog sabora** za riječ se javila **Dorothea Pešić-Bukovac**. Ustvrdila je da se Ugovorom i njegovim potvrđivanjem uspostavlja zaduživanje centralne vlasti na štetu jedinica lokalne samouprave. Decentraliziranjem funkcija, gradovi i županije postaju transmisija novca koji dobiju od države, a nemaju mogućnosti istinski voditi brigu o školama. Da imaju, kaže, ne bi se događalo da se "zbog nemarnosti, škole ostave bez dovoljnog broja pedagoga, psihologa, logopeda...", da školama budu blokirani računi, da u školama rade slabo plaćeni profesori, da se škole ne obnavljaju, ne održavaju se na adekvatan način, ne grade se sportske dvorane.

Primjer Slovačke

I dr. sc. **Miljenko Dorić (HNS)**, u pojedinačnoj raspravi, ukazao je na nedostatan interes za sustav obrazovanja i njegovu važnost. U prilog toj tvrdnji podsjetio je na rebalans Državnog proračuna za 2005. godinu i činjenicu da mnoge stavke nisu realizirane niti s jednim postotnim poenom, a kamoli sa 50 posto, kako bi trebalo biti nakon isteka pola godi-

ne. Nada se da će zajam o kojemu se vodi rasprava biti iskorišten na pravi način, a kakav bi on trebao biti objasnio je na primjeru Slovačke, koja je privukla brojne strane ulagače ("Kia; Peugeot i sva svjetska industrija"), a u tome je značajna uloga obrazovnog sustava. Svakog ozbiljnog investitora u Slovačkoj primaju zajednički ministar, župan i gradonačelnik; ministar tumači investitoru zakonske osnove za dobru investiciju u Slovačkoj, župan

(u njegovoj je ovlasti školstvo) obećava da će osigurati sve stručne profile djelatnika, a gradonačelnik infrastrukturu - vodu, ceste, struju, sve.

Time je rasprava zaključena.

Ugovor o zajmu između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj za financiranje projekta razvoja sustava odgoja i obrazovanja Zakonom je potvrđen jednoglasno (115 glasova "za").

M.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O ZAJMU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ ZA HRVATSKI PROJEKT TEHNOLOGIJSKOG RAZVOJA

Ulaganja u tehnološki razvoj i podizanje razine znanja

Zastupnici su većinom glasova donijeli ovaj Zakon, kojim se potvrđuje Ugovor o zajmu između RH i IBRD-a za financiranje Hrvatskog projekta tehnološkog razvoja, potpisan 16. rujna 2005. Istog dana potpisan je i Ugovor o projektu između IBRD-a i Brodarskog instituta, te Ugovor o projektu između IBRD-a i Poslovno-inovacijskog centra Hrvatske (BICRO).

Učešće RH u financiranju Projekta iznosi 5,56 milijuna eura ili oko 15% u odnosu na ukupno potrebna sredstva za financiranje Projekta (36,56 milijuna eura).

Projekt ima za cilj jačanje i restrukturiranje odabranih hrvatskih znanstvenih instituta, te usmjeravanje njihovih istraživanja prema potrebama gospodarstva, uz istovremeno poticanje izvrsnosti u bazičnim istraživanjima, te stvaranje potrebne poslovne i tehnološke infrastrukture za tvrtke zasnovane na znanju i inovacijama.

O PRIJEDLOGU

Hrvatski projekt tehnološkog razvoja osmišljen je u sklopu tehnološkog programa RH, a uključuje zajam IBRD-a u protivrijednosti 31 milijun eura Republici Hrvatskoj.

Navedeni zajam IBRD kao zajmoprimac stavit će na raspolaganje Republici Hrvatskoj kao zajmoprimcu pod odredbama i uvjetima utvrđenima Ugovorom o zajmu između RH i IBRD-a za financiranje Hrvatskog projekta tehnološkog razvoja, ali jedino pod uvjetom da Brodarski institut pristane preuzeti obveze prema istoj banci određene u Ugovoru o projektu između IBRD-a i Brodarskog instituta, te pod uvjetom da Poslovno-inovacijski centar Hrvatske-BICRO d.o.o. pristane preuzeti obveze prema navedenoj banci, a koje su utvrđene Ugovorom o projektu između IBRD-a i BICRO d.o.o.

Uz sveobuhvatnost reformi koje Projekt donosi na korist hrvatskoj znanosti i tehnologiji i činjenicu da su pripremljeni kvalitetni poslovni planovi i razrađene aktivnosti za njihovu realizaciju, osobito je važno da planirane reforme ujedno stvaraju pretpostavku za veću konkurentnost hrvatskih znanstvenih instituta i tehnoloških tvrtki pri uključivanju u procese pristupanja Europskoj uniji.

RADNA TIJELA

Odbor za financije i državni proračun kao matično radno tijelo raspravljao je o predmetnom aktu. Predstavnica predlagatelja rekla je da projekt ima za cilj jačanje i restrukturiranje odabranih hrvatskih znanstvenih instituta (Brodarski institut d.o.o.; BICRO d.o.o.). Odbor je podržao prijedlog Vlade da se zakon donese u hitnom postupku, te

jednoglasno predlaže Saboru njegovo donošenje.

Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu nakon rasprave donio je jednoglasan zaključak kojim se predlaže Saboru da donese ovaj Zakon.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog Zakona, hitni postupak u njegovom donošenju, te prijedlog da Zakon stupi na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

RASPRAVA

Na repu Europe

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je **Nikola Vuljanić (HNS)**. Smatra da se radi o izuzetno značajnom i pohvalnom koraku koji Hrvatska

poduzima dižući zajam od 31 milijun EUR-a za prilagodbu zemlje u tehnološkom smislu ulasku u EU.

Sredstva su namijenjena za Brodarski institut u Zagrebu kao praktično ekskluzivnom korisniku, dakle, namijenjena su jednom segmentu tehnološkog razvoja RH. Pozadina svega je potreba Hrvatske da nešto značajno napravi u smislu prilagođavanja tehnološkoj razini Europe. Vuljanić je naglasio da smo u tehnološkom razvoju danas na repu Europe, a da nisu poduzeti značajniji koraci u dizanju opće razine tehnološkog i tehničkog znanja.

Nedostaje jasna strategija

"Ono što Hrvatskoj nedostaje je jasan put, strategija što mi to hoćemo u budućnosti, koja nam je glavna orijentacija, a prepoznavanje

pravog proizvoda je glavni zadatak visokog obrazovanja u Hrvatskoj". Stoga zaključuje da ukoliko je ovo ulaganje samo izolirani korak, onda je to bacanje u vjetar 31 milijun eura. Smatra da treba dati puni značaj tehničkom i tehnološkom obrazovanju u Hrvatskoj, a treba predvidjeti i način kako će se implementirati znanja koja se razvijaju na bolje organiziranom i bolje opremljenom Brodarskom institutu koji će dobiti značajna sredstva.

Ističe da se radi o velikoj svoti novaca i za europske kriterije, a posebice za hrvatske, te da želi biti siguran da će taj novac biti usmjeren u pravom pravcu, pravcu prilagođavanja Hrvatske uvjetima koji nas u skoroj budućnosti očekuju. Ovime je zaključena rasprava.

Zastupnici su većinom glasova, sa 106 glasova "za" i 3 "suzdržana" donijeli ovaj Zakon.

S.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I KABINETA MINISTARA UKRAJINE O UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNOSTI PODATAKA

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova, po hitnom postupku, prihvatili Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Kabineta ministara Ukrajine o uzajamnoj zaštiti tajnosti podataka.

Dobre bilateralne odnose između RH i Ukrajine slijede dobri odnosi između dviju zemalja i na ostalim područjima suradnje. Suradnja dvaju ministarstava obrane u stalnom je porastu i značajnog je intenziteta. Ovim Prijedlogom zakona potvrđuje se Sporazum između

Vlade RH i Kabineta ministara Ukrajine o uzajamnoj zaštiti tajnosti podataka kako bi njegove odredbe u smislu članka 140. Ustava RH postale dio unutarnjeg pravnog poretka. Osnovni cilj sklapanja ovog Sporazuma jest produbljivanje prijateljskih odnosa i promicanje dosadašnje dobra suradnje, te uspostavljanja dugoročne uzajamne političke, gospodarske, pravne, znanstvene, tehnološke i vojne suradnje.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovog Zakona i na tekst Konačnog prijedloga nema primjedbi.

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost predlaže donošenje ovog Zakona.

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav podupire donošenje ovog Zakona.

Zastupnici su većinom glasova, sa 101 glasom "za" i 6 "suzdržanih", prihvatili Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Kabineta ministara Ukrajine o uzajamnoj zaštiti tajnosti podataka.

A. F.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA IZ 1996. KOJIM SE MIJENJA I DOPUNJUJE KONVENCIJA O OGRANIČENJU ODGOVORNOSTI ZA POMORSKE TRAZBINE IZ 1976. GODINE

Veća sigurnost ljudi i imovine na moru

Zastupnici su većinom glasova donijeli Zakon o potvrđivanju Protokola iz 1996. kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. godine, čiji je predlagatelj Vlada RH.

Pristupanjem Protokolu osuvremenjuje se i upotpunjuje cjelina mnogostраниh ugovora koji obvezuju RH na području pomorskog prava. Republika Hrvatska obvezuje se najnovijim međunarodnim ugovorom koji uspješno uređuje jedno od ključnih pitanja pomorskog privatnog prava - pitanje visine odgovornosti brodovlasnika za pomorske tražbine. Važno je da su stranke Protokola i vodeće europske pomorske države. Zbog povišenih granica odgovornosti, pristupanjem Protokolu omogućuje se potpunija naknada tražbina proisteklih iz plovidbe i iskorištavanja inozemnih brodova, a koje tražbine imaju za posljedicu ugovornu ili izvan ugovornu odgovornost brodovlasnika. Time se pridonosi poboljšanju sigurnosti ljudi i imovine na moru. Takav učinak važan je za RH kao državu pomorske orijentacije.

O PRIJEDLOGU

Jedna od osnovnih specifičnosti pomorskog prava u odnosu na opće obvezno pravo jest postojanje instituta ograničenja odgovornosti za štetu brodovlasnika (brodara) i drugih pomorskih poduzetnika. Zahvaljujući toj povlastici brodovlasnici i druge osobe koje na to imaju pravo, a koje su prouzročile štetu

nisu obvezne tu štetu oštećeniku naknaditi u cijelosti, nego samo do unaprijed utvrđenog iznosa.

Od tri do sada donesene međunarodne konvencije koje uređuju materiju općeg ograničenja odgovornosti za pomorske tražbine najsuremenija i najprihvaćenija je Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine koja je sklopljena u Londonu 1976. godine, a stupila je na snagu 1986. Hrvatska je stranka Konvencije, a Zakon o potvrđivanju Konvencije o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine objavljen je u "NN", br.2/1992.

Prema Konvenciji, brodovlasnik, članovi posade, osiguratelji i spašavatelji odgovaraju za određene pomorske tražbine čitavom svojom imovinom, ali ograničeno - do točno utvrđenog iznosa. Konvencija se primjenjuje uvijek kada neka od navedenih osoba traži da ograniči svoju odgovornost za štetu pred sudom neke države stranke Konvencije.

Dvadeset godina nakon usvajanja Konvencije uočeno je da su granične odgovornosti postale preniske te da više ne prate općeprihvaćeni trend pooštavanja odgovornosti pomorskih poduzetnika. Stoga je na Međunarodnoj konferenciji o opasnim i štetnim tvarima i ograničenju odgovornosti, koja je održana u Londonu, usvojen Protokol iz 1996. godine kojim se mijenja i dopunjuje Konvencija o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976. godine.

Protokolom su ostvarena dva osnovna cilja: a) povišene su granice odgovornosti osobito u pogledu granica odgo-

vornosti za štetu zbog smrti ili tjelesne ozljede putnika, a dopušta se i mogućnost da države stranke nacionalnim pravom za te tražbine propišu i neograničenu odgovornost brodovlasnika; b) uspostavljen je jednostavniji postupak za eventualna buduća povišenja tih granica, za koje više neće biti potrebno sazivanje Konvencije.

Protokol je stupio na snagu 2004. godine, njime je vezano 16 država.

Prilikom polaganja isprave o pristupu Protokolu, predlaže se da RH stavi rezerve u pogledu isključenja primjene određenih odredaba Protokola, s ciljem da se ne dopusti mogućnost ograničenja odgovornosti za slijedeće tražbine: 1. tražbine zbog podizanja na površinu, uklanjanja, uništenja ili činjenja neškodljivim broda koji je potonuo, pretrpio brodolom, nasukao se ili je napušten, uključujući i sve što je na brodu ili je bilo na brodu; 2. tražbine zbog uklanjanja, uništenja ili činjenja neškodljivim tereta na brodu; 3. tražbine za štetu u smislu Međunarodne konvencije o odgovornosti i naknadi štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem, iz 1996. ili neke njezine izmjene ili protokola.

Naime, štete koje mogu nastati iz prijevoza opasnih i štetnih tvari morem mogu biti katastrofalne. Granice općeg ograničenja predviđene u Protokolu ni približno ne bi bile dostatne da se te štete u znatnijoj mjeri naknade. Stavljanjem opisane rezerve na primjenu Protokola osigurava se isključenje primjene Protokola u pogledu tih tražbina i češća primjena viših granica odgovornosti pred-

viđenih Međunarodnom konvencijom o odgovornosti i naknadi štete nastale u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem, iz 1996. godine, posebice imajući u vidu mogućnost buduće ratifikacije te Konvencije.

Iako RH to nije dužna učiniti, bilo bi poželjno u budućnosti izmijeniti odredbe Pomorskog zakonika kako bi bile u skladu s Protokolom, stoji u obrazloženju.

RADNA TIJELA

Odbor za pomorstvo, promet i veze raspravio je kao matično radno tijelo ovaj Prijedlog, prihvaća da se zakon donese po hitnom postupku. Nakon rasprave, Odbor je jednoglasno predložio Saboru donošenje ovog Zakona u tekstu kako ga je predložila Vlada RH.

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovoga Zakona i podržava prijedlog predlagatelja da se donese po hitnom postupku. Na tekst Konačnog prijedloga nema primjedbi.

RASPRAVA

Ni jedna susjedna država nije potpisala Protokol

U ime **Kluba zastupnika HSP-a** govorio je **Tonči Tadić (HSP)**. Klub podupire Prijedlog, a posebice podupiru stav Vlade da se stave rezerve u pogledu isključenja primjene određenih odredbi ovog protokola.

Klub smatra da je dobro da se ne dopusti mogućnost ograničenja odgovornosti naplate za tražbine podizanja na površinu, uklanjanja, uništenja ili činjenja neškodljivim broda koji je potonuo ili pretrpio brodolom, koji se nasukao itd. odnosno tražbine za uklanjanje njegovog tereta. Tadić napominje da je za Jadran to doista od posebne važnosti, jer je Jadran osjetljivo more. Upravo stoga je Klub podnio u saborsku proceduru prijedlog da Hrvatski sabor podupre inicijativu za proglašenje Jadrana posebno osjetljivim morskim područjem. Ovdje je potreban konsenzus u Saboru,

ali i konsenzus svih jadranskih zemalja, pa Klub u tom smislu predlaže da se čim prije sazove jadranska konferencija s koje bi se uputio Međunarodnoj pomorskoj organizaciji poziv da proglasi Jadran za posebno osjetljivo morsko područje, rekao je Tadić.

Napomenuo je da je s ovim Protokolom vezano svega 16 država, a odbije li se Afganistan koji uopće nije pomorska država, te Mali koji također nije pomorska država, ostaje među europskim državama Danska, Finska, Njemačka, Malta, Norveška, Ruska Federacija, Španjolska, Švedska i Velika Britanija.

Klub zastupnika HSP-a uputio je u saborsku proceduru prijedlog da Hrvatski sabor podupre inicijativu za proglašenje Jadrana posebno osjetljivim morskim područjem.

Dakle, ovaj Protokol nije potpisala niti ratificirala niti jedna nama susjedna država, ni Srbija i Crna Gora, ni Albanija, ni Grčka, ni Slovenija, a ni Italija.

”Ako želimo doista u Jadranu nametnuti stroža pravila plovidbe, bilo bi dobro da se iskoristi Vladina diplomatska inicijativa da i nama susjedne zemlje na Jadranu ratificiraju ovakav Protokol”.

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorio je **Antun Peruško (SDP)**. Uvjeren je da će ovaj zakon biti donesen konsenzusom i smatra dobrim, kao i Tadić, što hrvatska Vlada isključuje moguće ograničenje tražbina po pitanju potonulih brodova. Također, smatra potrebnim da sve priobalne zemlje Jadrana potpišu i prihvate takav identičan protokol. Klub zastupnika SDP-a će dakako podržati i pozdravlja donošenje ovog Protokola.

Potrebne izmjene Pomorskog zakonika

Ingrid Antičević-Marinović (SDP) podržava ratifikaciju Protokola, no

napominje da njegovo prihvaćanje i kasnije polaganje isprava o pristupu nameće i potrebu razmatranja mogućih izmjena Pomorskog zakonika. Iako je nedvojbeno da će Hrvatska usvajanjem ovog Protokola i sama primjenjivati upravo ovaj Protokol s postojećom Konvencijom, upravo zbog usklađenosti i jasnije situacije za one koji trebaju primjenjivati zakonske odredbe, potrebno je prići izmjeni odredbi Pomorskog zakonika. Rekla je da je Klub zastupnika SDP-a već upozoravao na preniske iznose, odnosno na vrlo ograničenu odgovornost zbog smrti i tjelesne ozljede bilo putnika ili čak članova posade u Pomorskom zakoniku.

U ime predlagatelja govorio je državni tajnik **Stjepan Bačić**. Podsjetio je na specifičnost koja postoji u svjetskom međunarodnom pomorskom pravu u kojemu se brodar oslobađa potpune odgovornosti nadoknade štete za pričinjenu štetu koja može nastupiti u pojedinim pomorskim nezgodama. No baš zbog toga država se štiti nacionalnim propisima, kao što je pomorski zakonik, u pogledu specifičnih šteta koje mogu nastati, a koje toj državi ako je obalna mogu pričiniti katastrofalne štete.

Naglasio je da je Pomorski zakonik, usvojen prije godinu dana, u najvećoj mjeri usklađen sa svim međunarodnim konvencijama koje se dotiču brodarstva, brodaru i zaštite pomorskog okoliša. No, kako je Vlada u obrazloženju i napisala, u jednom dijelu visina tražbina nije usklađena s Protokolom, jer tada Protokol nije bio ni usvojen. Usklađivanje odredbi Pomorskog zakonika s Protokolom uslijedit će prilikom prve izmjene Pomorskog zakonika.

Rekao je da Vlada RH vrši sve moguće predradnje u cilju proglašenja Jadranskog mora posebno osjetljivim morskim područjem. Upravo je u tijeku monitoring u cilju saznavanja pravih činjenica o tome koliko se balastnih voda izlije u Jadransko more, a podaci će se doznaciti u Sabor do kraja 6. mjeseca. ”Mi držimo da na Jadranu nema mjesta u kome bi se moglo, da se zadovolji Međunarodna konvencija i zahtjevi RH za održavanje čistog Jadranskog mora, vršiti

izlijevanje balastnih voda, pa ćemo u tom smislu vjerojatno i predložiti takav jedan pravilnik Saboru”.

Također, krenulo se i u postupak donošenja Deklaracije o proglašenju Jadrana posebno osjetljivim morskim područjem, kojega naravno Hrvatska ne može donijeti sama, jer to nije stvar

pojedine države na Jadranu, nego je to odluka koju donosi Međunarodna pomorska organizacija. ”Pozvali smo sve države koje jesu obalne države Jadranskog mora da nam u tom smislu daju podršku i upoznali smo ih s našim namjerama da poduzimamo radnje i radimo studiju kojom želimo dokazati

opravdanost naše namjere da se Jadran proglasi posebno osjetljivim morskim područjem”.

Ovime je zaključena rasprava.

Zastupnici su većinom glasova, sa 105 glasova ”za” i 6 ”suzdržanih” donijeli predloženi Zakon.

S.Š.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBVEZNYM ODNOSIMA

Umjesto ukidanja korisnog instituta spriječiti zloporabe

Hrvatski sabor na 17. sjednici razmotrio je i odbio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima što ga je predložio Klub zastupnika HNS/PGS-a. Predloženo, da se ukinu odredbe o dosmrtnom uzdržavanju, uvedene nedavnim izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima, ocijenjeno je neustavnim i sadržajno neprihvatljivim.

O PRIJEDLOGU

U ime predlagatelja, zastupnicima je predložene izmjene i dopune Zakona o obveznim odnosima predstavio zastupnik Nikola Vuljanić (HNS).

Zakon umjesto odbijenog amandmana

Podsjetivši da je Zakon o obveznim odnosima zadnji put izmijenjen 4. ožujka ove godine te da je tada Klub zastupnika HNS/PGS-a, amandmanom koji je odbijen, zatražio brisanje te odredbe u Konačnom prijedlogu zakona.

Klub drži da su tom odredbom omogućene zlopotrebe instituta ugovora o

dosmrtnom uzdržavanju, iako je prijevara bilo i prije izmjene Zakona. Naveo je primjer starice koja je, temeljem dosmrtnog ugovora, ostala bez imovine vrijedne 3 milijuna eura, a završila u psihijatrijskoj bolnici kao pacijent koji boluje od demencije, što nije istina. Ta i druge zlopotrebe i prijevare starih i nemoćnih, koji se ne mogu brinuti o sebi, a ni kad doznaju da su prevareni nemaju mogućnosti zaštititi se jer nisu u stanju obilaziti institucije, nemaju novca za odvjetnike, sudski postupak predugo traje, a ako i dožive njegov završetak, osoba koja ih je prevarela već je potrošila njihovu imovinu. Predlagatelj smatra da starima i nemoćnima treba omogućiti da svoju imovinu ustupe osobi koja će im zauzvrat osigurati uzdržavanje, ali ih je nužno zaštititi od prijevara. A za to postoje i druge mogućnosti. Klub zastupnika HNS-PGS-a predložio je brisanje odredbe o dosmrtnom uzdržavanju i dopunjavanje odredbi o doživotnom uzdržavanju kojima bi se jamčilo obeštećenje davatelja uzdržavanja u slučaju raskida ugovora na zahtjev primatelja uzdržavanja, a koji nije utemeljen na propustima davatelja uzdržavanja.

Ustavno-pravna zapreka i sadržajna neprihvatljivost

O stajalištu Vlade Republike Hrvatske zastupnike je u raspravi (još nije stiglo pisano mišljenje) obavijestila državna tajnica Ministarstva pravosuđa **Snježana Bagić**. Vlada ne podržava donošenje predloženog zakona, ponajprije iz ustavno-pravnih razloga. Izmjene Zakona o obveznim odnosima kojima je, među ostalim, uveden institut dosmrtnog uzdržavanja, naime, bit će u primjeni tek od 1. siječnja 2006. pa nije moguće mijenjati zakon koji još nije u primjeni.

Vlada, nadalje, drži da je institut dosmrtnog uzdržavanja koristan; budući da Zakon još nije u primjeni, nije ga bilo moguće zlopotrijebiti. Prijevare koje su nastale zloporabom ugovora o dosmrtnom uzdržavanju (a zaključivani su temeljem Općeg građanskog zakonika) ne bi bilo moguće spriječiti brisanjem zakonskih odredbi. No, novim zakonskim rješenjima koja će se primjenjivati od početka slijedeće godine, pojačana je zaštita (zabilježba uzdržavanja u zemljišnim knjigama; pisani oblik ugovora ovjeren kod nadležnog

suda ili potvrđen kod javnog bilježnika, što nameće obvezu da ovlaštena osoba pročita strankama ugovor i upozori ih na posljedice eventualnog nepoštivanja ugovora).

I zastupnik **Josip Vresk**, koji je govorio u ime **Kluba zastupnika HSS-a**, slaže se da, uz postojanje ustavno-pravne zapreke, ukidanje zakonske odredbe o dosmrtnom uzdržavanju nije pravi put za sprečavanje zlopotreba. Problemi doista postoje, ali ne bi bilo dobro institut dosmrtnog uzdržavanja staviti izvan snage; sugerira ugradnju u zakon zaštitnih mehanizama te Vladi predlaže da razmotri treba li u tom smislu predložiti izmjene Kaznenog zakona.

I zastupnica **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)** smatra da problem nije u institutu ugovora o dosmrtnom uzdržavanju. Dapače, on omogućuje preuzimanje imovine, eventualno ulaganje i pokretanje posla koji bi pomogao i u uzdržavanju primatelja uzdržavanja. Predloženo, dakle, nije pravi put za sprečavanje zlopotreba, ali je dobrodošla tema kao apel za zaštitu starijih i nemoćnih "koje je napustila i prevarila i država, koje napuštaju i vlastita djeca". Osnovno je ovdje, kaže, da se ti ljudi zaštite. Možda bi trebalo razmisliti o registru ugovora o doživotnom i o dosmrtnom uzdržavanju, temeljem kojega bi centri za socijalnu skrb mogli provjeravati provodi li se ugovoreno.

Matica umirovljenika djeluje preventivno

Zastupnik **Silvano Hrelja (HSU)** istupio je u ime **Kluba zastupnika Hrvatske stranke umirovljenika** te napomenuo da govori u ime partnerske udruge - Matice umirovljenika Hrvatske. Ta ga je udruga zadužila da u saborskoj raspravi progovori o problemu zloporabe ugo-

vora o dosmrtnom uzdržavanju koja je, po njihovim saznanjima, dosegla široke razmjere; o tome što Udruga čini na prevenciji nemilih događaja. Više od dvije godine Matica umirovljenika putem javnih medija upozorava umirovljenike da ne sklapaju ugovore o dosmrtnom uzdržavanju, već isključivo o doživotnom, zatim da točno i precizno u ugovorima odrede obveze uzdržavatelja - od nabavke namirnica, kupnje potrebne odjeće, plaćanja bolničkih troškova, do baratanja novcem; što više detalja kojima bi se korisnika uzdržavanja zaštitio od organiziranih zloporaba, o kakvima se čulo na okrugom stolu što ga je, u listopadu 2004, organizirala Matica umirovljenika zajedno s udrugom Dobrobit. Tamo su se čuli primjeri sprege medicinskog osoblja u bolnicama, patronažnog osoblja na terenu, sektora prodaje nekretnina. Poruka je s tog okruglog stola (prisustvovali su mu predstavnici brojnih udruga, ali, nažalost, nitko od uredno pozvanih predstavnika vlasti) da se s ovim problemom ide u javnost kako bi se starije osobe informiralo o mogućim zlopotrebama. Preporučeno im je da ne zaključuju takve ugovore prema kojima imovina odmah prelazi u ruke uzdržavatelja, koji imovinu može otuđiti i ne izvršiti ugovorene obveze prema uzdržavanoj osobi. Matica umirovljenika drži da je ugovor o doživotnom uzdržavanju sasvim dostatan da štiti obje strane.

Zbog suprotnosti s ustavnim odredbama, Prijedlog bi valjalo povući

Klub zastupnika Hrvatske demokratske zajednice, u ime kojega je govorio **Emil Tomljanović**, ne podržava Prijedlog zakona. Iznoseći razlo-

ge, podsjetio je da su i do sada ugovori o dosmrtnom uzdržavanju zaključivani na temelju Općeg građanskog zakonika, što bi se moglo i nadalje činiti, čak i u slučaju da se brišu spomenute odredbe u Zakonu o obveznim odnosima. Stare i nemoćne, dakle, valja štititi zaštitnim mehanizmima, a zloporabe i prijevare su oblici kaznenih djela i predmet kaznenog zakonodavstva i krivične odgovornosti.

I **Ana Lovrin (HDZ)** Prijedlog zakona smatra neprihvatljivim. Dapače, s obzirom na to da su zastupnici prisegnuli da će poštovati Ustav i zakone Republike Hrvatske, a da postoji ustavna zapreka za prihvaćanje ovog Prijedloga, podnositelj bi ga trebao povući. Zlopotrebe se ne bi smjelo sprječavati tako da poštenim građanima onemogućući ulazak u određene pravne odnose. Zloporabe valja sprječavati "primjenom kazneno-pravnih i civilno-pravnih sankcija prema onima koji zlopotrebljavaju pravo".

U ime predlagatelja, **Nikola Vuljanić** zaključno se osvrnuo na raspravu te zahvalio na kritikama, savjetima i podršci. Prihvata prigovore da izmjena Zakona koji još nije u primjeni ne bi bila u skladu sa Ustavom, ali naglašava da je država dužna zaštititi stare i nemoćne. Jer, ako je "čovjek od 80 i više godina jednom prevaren, on više nema biološke šanse da tu nepravdu ispravi, a to se događa".

U nastavku sjednice se glasovalo. Većinom glasova (79 "za", 19 "protiv", 10 "suzdržanih") donesen je zaključak: Ne prihvaća se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima, koji je predložio Klub zastupnika HNS-PGS-a, zbog razloga navedenih u mišljenju Vlade Republike Hrvatske.

M.K.

IZVJEŠĆE RAVNATELJSTVA HRT-A O POSLOVANJU HRT-A ZA 2004, S IZVJEŠĆEM NEOVISNE REVIZIJE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA; IZVJEŠĆE VIJEĆA HRT-A O PROVEDBI PROGRAMSKIH NAČELA I OBVEZA U RAZDOBLJU OD 30. LIPNJA 2004. DO 11. SRPNJA 2005.

Sabor ocijenio da rad nije bio u skladu sa Zakonom o HRT-u

Hrvatski sabor je sredinom prosinca, tijekom 17. sjednice većinom glasova prihvatio zaključke što ih je predložio Klub zastupnika HDZ-a i odbio Izvješće Ravnateljstva HRT-a o poslovanju HRT-a za 2004., kao i Izvješće Vijeća HRT-a o provedbi Programskih načela i obveza u razdoblju od 30. lipnja 2004. do 11. srpnja 2005. Izvješće Ravnateljstva, navodi se u zaključcima, ukazuje na neprofesionalno i nezakonito poslovanje HRT-a, upozorava na zabrinjavajući pad prihoda od vlastitih aktivnosti, rashode veće od planiranih. Ministarstvo financija zadužuje se da ispita ukupne nenaplaćene poreze i doprinose na HRT-u, protuzakonito stečenu korist većom minutažom reklama od propisane, visinu primanja na HRT-u i uporabu vlastitih sredstava i kadrova za snimanje programa vanjske produkcije. Obrazloženje za neprihvatanje Izvješća Programskog vijeća je da Vijeće nije radilo u skladu sa Zakonom o HRT-u, odnosno propustilo je ukazati na nepoštivanje obveze istinitog, cjelovitog i nepristranog izvještavanja javnosti. To su i neke od najčešćih kritika koje su zastupnici HDZ-a izrekli tijekom opširne, dvodnevne raspravi o izvješćima. Oporbeni su zastupnici pak ocjenjivali da takva rasprava dovodi u pitanje minimalne standarde parlamentarizma, da

je neprimjerena i netolerantna, da poprima tijekom političke hajke i pokazuje želju za smjenama na HRT-u, pa je većina oporbenih klubova tijekom rasprave napustila sabornicu.

O IZVJEŠĆIMA

Hrvatska radio televizija (HRT) je u 2004. poslovala pozitivno. U toj je godini HRT ostvarila ukupan prihod od 1,376 milijardi kuna, što je 2,5 posto više od plana, a 1,2 posto, ili 16,8 milijuna manje nego 2003. Rashodi u iznosu 1,372 milijardi kuna, bili su 3,5 posto viši od plana, a 3,6 posto, ili 47,47 milijuna viši nego 2003.

HRT je 2004. završila s dobiti prije oporezivanja u iznosu od 3,5 milijuna kuna, dok je u 2003. dobit iznosila 67,77 milijuna kuna.

HRT je 2004. završila s dobiti prije oporezivanja u iznosu od 3,5 milijuna kuna, dok je u 2003. dobit iznosila 67,77 milijuna kuna. U 2004. HRT je obračunala porez na dobit od 829 tisuća kuna i dobit nakon oporezivanja iznosi 2,7 milijuna kuna, podaci su iz Izvješća Ravnateljstva o poslovanju HRT-a za 2004., s Izvješćem neovisne revizije

o obavljenju reviziji financijskih izvješća za 2004.

Od RTV pristojbe 824 milijuna kuna

U strukturi prihoda najveći udio, 59,9 posto imaju prihodi od pristojbe, od koje je HRT u 2004. ostvarila 824,3 milijuna kuna, što je 6,8 posto više od plana, te 52,2 milijuna više nego 2003. Slijedi prihod od promidžbenih poruka s udjelom od 32,5 posto, te iznosom od 446,83 milijuna kuna u 2004., no, to je 8,8 posto, ili 43,4 milijuna kuna manje nego li 2003. U strukturi prihoda slijede ostali prihodi s iznosom 53,5 milijuna kuna, te financijski i ostali prihodi.

Najveći dio rashoda odnosi se na rashode za troškove usluga, 562,9 milijuna kuna, što je 3,3 posto više nego 2003., dok su troškovi osoblja od 462,9 milijuna za 23,9 posto viši, a amortizacije od 49,6 milijuna kuna za 22,9 posto viši nego 2003.

HRT je na kraju 2004. imala 3.668 radnika. Za plaće i doprinose isplaćeno je 32 posto prihoda, a dodaju li se i ostala materijalna prava radnika ukupan trošak zaposlenih u 2004. je iznosio 462,9 milijuna kuna, ili 6,9 posto više od plana.

Prema podacima iz izvješća, HRT je tijekom 2004. emitirala 252 sata radijskog programa na dan, te 24 sata na dan međunarodnog programa "Glas Hrvat-

ske". HTV je na tri mreže dnevno emitirala 56,5 sati programa do 28. ožujka 2004., a nakon toga na dvije televizijske mreže prosječno 45 sati na dan. Krajem 2004. u Hrvatskoj je bilo 1.188.202 radijska i televizijska prijemnika.

Ocjena Vijeća HRT-a o provedbi programskih usmjerenja HR-a i HTV-a za razdoblje od 30. lipnja 2004. do 11. srpnja 2005. u osnovi je pozitivna i Vijeće je mišljenja da će prihvaćanje prijedloga i primjedbi članova Vijeća o mogućnostima daljnjeg unapređenja programa pridonijeti daljnjem razvoju programskih sadržaja u interesu sveukupne javnosti i ostvarenju zadaća koje HRT ima kao javni mediji, zaključak je iz Izvješća o radu Programskog vijeća HRT-a.

Vijeće je, navodi se, u izvještajnom razdoblju ispunilo svoje zadaće utvrđene Zakonom o HRT-u, Statutom HRT-a i Poslovníkom o radu. U razdoblju od 30. lipnja 2004. do 11. srpnja 2005. Vijeće je održalo devet sjednica i ispoštovalo zakonsku obvezu o održavanju jedne sjednice u tri mjeseca.

Za razliku od prve godine kada je Vijeće rješavalo prioritarno statusna pitanja HRT-a, drugu godinu rada obilježila je aktivnost vezano uz davanje mišljenja o programskom usmjerenju radijskog i televizijskog programa, nadzor nad provedbom programskih načela i obveza utvrđenih Zakonom, upozoravanje odgovornih na obveze poštivanja zakonskih odredbi, itd.

Vijeće podsjeća da u cilju autonomnosti uredničkog i novinarskog rada, ne smije pregledavati pojedine emisije ili druge dijelove programa prije nego što su objavljeni, te ne može donositi odluke i stajališta o njihovu objavljivanju.

Vijeće ocjenjuje da je programsko ostvarenje Hrvatskog radija i njegova provedba 2004. i 2005. do kraja usklađeno sa Zakonom o HRT-u, da Vijeću nije stigla ni jedna primjedba vezano za program HR-a.

Programsko usmjerenje HTV-a donešeno je tek u rujnu 2004., a do tada je HTV emitirao bez prihvaćenog programskog usmjerenja. Vijeće HRT-a, naime, nije dalo pozitivno mišljenje o prijedlogu koje je u travnju 2004. pred-

ložilo tadašnje privremeno programsko vodstvo HTV-a, a do donošenja novog programskog usmjerenja funkciju nadzora ostvarivalo je kontinuiranim praćenjem i raspravama o programu na svakoj sjednici.

Programskom usmjerenju HTV-a za razdoblje od 20. rujna 2004. do 30. lipnja 2005. Vijeće je dalo pozitivnu ocjenu, napominjući da su usvojeni prijedlozi i primjedbe članova Vijeća. Članovi Vijeća posebno su pohvalili koncept programskog usmjerenja u kojem se pokušalo voditi računa o interesima svih segmenata javnosti i društva u cjelini, akceptirali obećanje da će HTV u svojim programima poštovati navike gledatelja, programsku shemu kreirati na temelju interesa ciljane publike, da će se više pozornosti posvetiti promociji vlastitog programa, kao i radu i djelovanju institucija civilnog društva. Na temelju izvješća o realizaciji programskog usmjerenja konstatirano je da su zadani ciljevi u velikoj mjeri ostvareni, navodi se u Izvješću.

Potaknuto zaključcima Predsjedništva Sabora i pojedinim raspravama zastupnika, Vijeće je osudilo svako miješanje u programsku i uređivačku politiku HRT-a od strane bilo koje političke opcije ili državne institucije, a poglavito prijetnje da bi HRT s tim u vezi mogao imati bilo kakve posljedice glede RTV pristojbe ili njene raspodjele, navodi se u Izvješću.

RADNA TIJELA

Izvješća HRT-a raspravilo je pet saborskih radnih tijela, od čega dva matična - **Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav** koji je izvješća primio na znanje, te **Odbor za informiranje, informatizaciju i medije** koji nije donio odluku, jer su mišljenja članova ostala podijeljena. Da se izvješća prime na znanje predložili su **odbori za financije i državni proračun**, te za useljeničtvo, a da se prihvate predložio je samo **Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina**.

Članovi **Odbora za Ustav, Poslovník i politički sustav** u raspravi su ista-

knuli da Vijeće HRT-a, kao tijelo koje na temelju Zakona o HRT-u nadzire provedbu programskih načela i obveza utvrđenih Zakonom, treba voditi računa o odgovarajućoj zastupljenosti priloga o događajima u Hrvatskoj u odnosu na događanja u drugim državama, posebice u informativnom programu. Odbor također drži da Vijeće HRT-a treba voditi računa o obvezi utvrđenoj Zakonom prema kojoj su HR i HTV dužni u programima služiti se hrvatskim jezikom. Odbor je jednoglasno primio na znanje izvješća, te predložio Saboru da o njima provede raspravu.

Opredna mišljenja o svim izvješćima

I članovi **Odbora za informiranje, informatizaciju i medije** u raspravi su skrenuli pozornost na pitanje standardnog hrvatskog jezika na javnoj televiziji. Predsjednik Vijeća HRT-a odgovorio je da je Vijeće uočilo problem i na njega upozoravalo, a glavni ravnatelj obrazložio da HRT ima više od 50 lektora i fonetičara, te posebnu grupu za jezik na čelu s prof. Ladanom koja izravno radi s novinarima i urednicima. Konstatirao je da grešaka ima i da se one trebaju nastaviti otklanjati strožim kriterijima provjere znanja jezika i pojačanim nadzorom nad programom koji ide u živo.

U raspravi je rečeno je da u programu HTV-a nedostaje emisija o kazalištu, dramski program, dokumentarni filmovi, te klasična glazba, a u odgovoru kao jedan od razloga takvom stanju istaknuto da je HTV ostala bez trećeg programa.

Uočeno je da bi se trebalo kvalitativno doradivati informativni program, odnosno prednost dati pravoj informaciji na uštrb senzacionalizma, te preporučena viša razina profesionalizma u novinarskom poslu.

U raspravi je postavljeno i pitanje praćenja rada Hrvatskog sabora. Planira se prekinuti s prijenosima na drugom programu, te se namjerava uvesti posebna emisija u trajanju od najmanje 30 minuta, a oko koncipiranja zatražena je i podrška Odbora.

Upozoreno je da bi u budućim izvješćima trebalo navesti kolika je količina domaćeg proizvedenog programa, a koliko je uvezeno i iz koje zemlje s obzirom da je to regulirano i Europskom konvencijom o prekograničnoj televiziji.

I u raspravi o Izvješću o poslovanju HRT-a izrečena su potpuno oprečna mišljenja - jedni su ocjenjivali da HRT ne posluje po zakonu niti po pravilima dobrog gospodara, ukazujući na pad dobiti i rast plaća, a drugi upozoravali da televizija nije tvrtka kojoj je glavni cilj stvaranje dobiti i tražili da se prihod od pretplate u još većoj mjeri utroši na program, plaće zaposlenih i modernizaciju.

Glavni ravnatelj istaknuo je da je HRT zatekao u gubicima, ali posljednjih pet godina HRT posluje pozitivno, da je samo u razvoj i novu tehnologiju uloženo više od 500 milijuna kuna. Plaće su zaostajale i do 30 posto za ostalim medijskim kućama, te ih je trebalo podići kako bi se sačuvala kvaliteta programa, a najbolje ljude trebalo je vezati posebnim stimulativnim ugovorima.

Vezano za Izvješća o reviziji financijskih izvještaja istaknuto je mišljenje da revizija nije stručno napravljena, da nedostaju indeksi, no, čulo se i suprotno mišljenje da je napravljena stručno i profesionalno, u skladu sa standardima.

Odbor nije donio odluku ni o jednom izvješću, jer su mišljenja ostala podijeljena.

Odbor za financije i državni proračun izvješća je raspravio bez nazočnosti predstavnika HRT-a, koji su službeno pozvani na sjednicu. Rasprava na Odboru bila je uglavnom usmjerena na primjedbe iznijete u Izvješću neovisne revizije. Odbor navodi da su ukupni prihodi HRT-a u 2004. iznosili 1,376 milijardi kuna, rashodi 1,372 milijarde kuna, dobit prije oporezivanja 3,5 milijuna kuna, odnosno 2,7 milijuna kuna nakon oporezivanja, te da bi stoga financijsko izvješće prema mišljenju člana Odbora treba prihvatiti. Upozoreno je i na pad ukupnih prihoda u 2004. za 16,7 milijuna kuna, dok su istovremeno ukupni rashodi porasli za 47,47 milijuna, što je

utjecalo na znatno nižu ostvarenu dobit u odnosu na 2003. U strukturi prihoda uočava se pad poslovnih prihoda, koji čine 96,2 posto ukupnih prihoda, a jedini poslovni prihod koji je zabilježio rast od 6,3 posto je prihod od RTV pristojbe, dok ostali poslovni prihodi bilježe pad.

I dalje se ne provodi javno nadmetanje za nabavu odjevnih predmeta, zadnje je bilo u rujnu 1999.

Uočeno je da se i dalje ne provodi javno nadmetanje za nabavu odjevnih predmeta, zadnje je bilo u rujnu 1999. Upozoreno je da se još uvijek, iako nešto manje nego prijašnjih godina, izbjegava postupak javne nabave na način da se dijele vrijednosti nabave istovjetnih roba i usluga na manje vrijednosti kako bi se izbjegla zakonska obveza javnog nadmetanja.

Odbor je jednoglasno predložio Hrvatskom saboru da primi na znanje izvješća, te da obveže Ravnateljstvo HRT-a da se pisano očituje na ukazane propuste i nepravilnosti utvrđene u Izvješću neovisne revizije, da izradi plan potrebnih mjera s rokovima u cilju njihovog otklanjanja.

Da se izvješća prime na znanje jednoglasno je predložio i **Odbor za useljeništvu** na kojem se rasprava uglavnom vodila o programima za Hrvate u iseljeništvu, Hrvate u BiH i hrvatske manjine u susjednim zemljama. Članovi Odbora postavili su pitanja o terminima emitiranja televizijskih programa, dokumentarnim programima, športskim programima i ulozi Vijeća HRT-a, te predstavnicima predlagatelja prenijeli i pohvale i kritike i na kraju su svi izrazili mišljenje da je u nekoliko zadnjih godina HRT napravio korak naprijed.

Mogućnosti manipulacije pozivima gledatelja

Prihvatanje izvješća Saboru je jednoglasno predložio **Odbor za ljudska**

prava i prava nacionalnih manjina. Članovi Odbora uvodno su načelno konstatirali pozitivan pomak u kvaliteti izvješća koji se ogleda u obrazlaganju programskih načela i obveza HRT-a sukladno Zakonu o HRT-u.

Članovi Odbora nisu imali primjedbi na sadržajni dio emisija namijenjenih informiranju pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskoj, kao i pripadnika hrvatskog naroda izvan Hrvatske, te informiranju i obrazovanju građana o demokraciji i građanskom društvu. Međutim, ističu da i dalje ostaje problem vremena emitiranja, trajanja emisija i programa na kojima se emitiraju.

Izraženo je zadovoljstvo činjenicom da je emisija "Prizma" dobila stalan termin na prvom programu, što je rezultiralo znatnim povećanjem njene gledanosti, na sedam posto, a ako se uzme u obzir da je udio pripadnika nacionalnih manjina u stanovništvu Hrvatske 7,47 posto, onda je očit interes kojeg manjine pokazuju za tu emisiju. Predloženo je da se razmotri mogućnost da i druge informativne emisije više pažnje posvete temama i pitanjima vezanim uz nacionalne manjine, tim više što to predstavlja značajno područje koje obuvaća proces pregovora s EU. Upozoreno je i na preporuke Odbora ministara Vijeća Europe hrvatskim vlastima da omoguće govornicima jezično prepoznatljivu i značajniju prisutnost na javnoj televiziji, kao i da povedu računa o opažanjima Odbora stručnjaka da manjinski jezici nisu zadovoljavajuće primijenjeni u Hrvatskoj, pa su neophodne mjere radi razvoja televizijskih emisija za svaki pojedini jezik.

U svezi informiranja pripadnika hrvatskog naroda izvan Hrvatske konstatirano je da se spajaju emisije "Korijeni" i "Glas domovine" i ta će se emisija emitirati jedanput tjedno u stalnom terminu na drugom programu. Predloženo je da se razmotri emitiranje na prvom programu, uz obrazloženje da su mnoga područja gdje žive pripadnici hrvatskog naroda slabo pokrivena signalom drugog programa, a prijem na prvom programu HTV-a je puno bolji.

Također je predloženo da se u okviru emisija za djecu i mladež, koje su kva-

litetne i dobro prilagođene toj populaciji, iznađe prostora za praćenje i približavanje aktivnosti i stvaralaštva djece i mladeži kako hrvatskih manjina izvan Hrvatske tako i nacionalnih manjina u Hrvatskoj.

Na Odboru je izraženo i mišljenje da HRT treba još više raditi na praktičnoj primjeni načela ravnopravnosti spolova, te da se nedovoljno, osim jednim dijelom u informativnom programu, čini na planu izvršavanja zakonske obveze HRT-a da prilagodi praćenje informativnog, kulturnog, obrazovnog i zabavnog programa potrebama osoba oštećena sluha i drugih osoba s posebnim potrebama. Konstatirano je pritom da je Vijeće Europe u svojoj Preporuci o pravima nacionalnih manjina preporučilo da se znakovni jezik tretira kao manjinski jezik, te da je u ukupnom stanovništvu Hrvatske oko 10 posto osoba s invaliditetom.

Upozoreno je na mogućnost manipuliranja javnim mnijenjem putem poziva gledatelja u pojedinim emisijama. Postavljeno je pitanje da li korištenjem takvih nekontroliranih anketa koje su česte u najgledanijim emisijama, HTV odstupa od načela objektivnog informiranja i da li zapravo izravno utječe na formiranje javnog mnijenja o političkim pitanjima. Istaknuto je, naime, kako je opće poznato da takve ankete imaju čitav niz nedostataka, u koje spada i mogućnost manipuliranja, pa bi se trebale izbjegavati na javnoj televiziji kada su u pitanju osjetljive političke teme, a u korist anketa s reprezentativnim uzorkom, te više raditi na objektivnom informiranju.

Istaknuto je da se pojedine emisije pripremaju tako da se unaprijed postavi određena teza o nekom problemu, a sugovornici odabiru tako da se postavljena teza obrani, čime se zagovornici suprotnog mišljenja dovode u neravnan položaj. Umjesto toga u emisijama treba otvoriti problem i prepustiti da zaključak proizađe iz sučeljavanja mišljenja ravnopravnih sugovornika, navodi Odbor.

Odbor ukazuje i na problem brisanja HRT-a s Popisa tijela javne vlasti za

2005., mišljenje je da HRT ne smije biti izuzeta s toga Popisa s obzirom na to da ima status javne ustanove, da 62 posto prihoda ostvaruje od pristojbi. Postavljeno je i pitanje izvršavanja obveze HRT-a prema Fondu za promicanje pluralizma i raznovrsnosti medija u koji je obvezna uplaćivati tri posto prihoda od pristojbe. U svezi s uplatama u taj Fond različita su stajališta Ministarstva kulture i HRT-a, što bi u saborskoj raspravi trebalo razjasniti, navodi se u izvješću Odbora.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada RH u svom mišljenju navodi kako su u Izvješću o radu Programskog vijeća sadržane određene tvrdnje o nedorečenosti odredbi Zakona o HRT-u i Zakona o elektroničkim medijima, posebno kada se radi o sudjelovanju članova Vijeća HRT-a u emisiji konkurentne televizije, te odnosu Programskog vijeća HRT-a prema Vijeću za elektroničke medije, kao nezavisnom regulatornom tijelu u području elektroničkih medija. S tim u svezi, Vlada je mišljenja da je pitanje sukoba interesa detaljno uređeno člankom 18. stavkom 12. Zakona o HRT-u iz kojeg nedvojbeno proizlazi da se radi o sukobu interesa kada član Programskog vijeća HRT-a sudjeluje u emisije konkurentne televizije. Također, Vlada drži da nije prihvatljiv stav Programskog vijeća prema kojemu se ono ne mora očitovati na upite Vijeća za elektroničke medije, budući da je člankom 2. stavkom 3. Zakona o elektroničkim medijima propisano da se odredbe toga Zakona primjenjuju i na HRT ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno. Vijeće za elektroničke medije ima status samostalnog i nezavisnog regulatornog tijela, koje ima ovlasti prema svim nakladnicima elektroničkih medija, čime se omogućava jednakost u uvjetima njihova poslovanja.

Vlada napominje da Programsko vijeće HRT-a u svojem Izvješću nije uopće posvetilo pažnju poštivanju programskih obveza koje se odnose na duljinu trajanja promidžbenih poruka u pro-

gramu HRT-a, iz čega proizlazi da ono nije pratilo provedbu zakonske odredbe o trajanju promidžbenih poruka, iako je tijekom 2004. i 2005. upozoreno na kršenje članka 12. Zakona o HRT-u od strane HRT-a. Stoga, Vlada ukazuje da u Izvješću nije sadržano očitovanje o poštivanju navedenog članka kojim je propisano da promidžbene poruke na HTV-u ne smiju trajati dulje od devet minuta u jednom satu programa.

U Godišnjem izvješću HRT-a nisu iskazane nenamirene obveze prema državnom proračunu, čije stanje na dan 30. rujna 2005. iznosi 43,94 milijuna kuna.

Vlada u svom mišljenju ukazuje i da u Godišnjem izvješću HRT-a nisu iskazane nenamirene obveze prema državnom proračunu, čije stanje na dan 30. rujna 2005. iznosi 43,9 milijuna kuna; da je vidljiv znatan pad dobiti u odnosu na godinu prije sa 67,7 na 2,6 milijuna kuna; da se u pasivi pozicija dugoročnih rezervacija za rizike i troškove povećava iz godine u godinu i dosegla je 228 milijuna kuna; da učešće pristojbe u ukupnom prihodu iznosi 62 posto.

RASPRAVA

Sramotna optužnica u "Latinici" o dr. Tuđmanu

Prije početka rasprave o izvješćima **Franjo Arapović (HDZ)**, a potom i **Pejo Trgovčević** u ime **Kluba zastupnika HSP-a**, te **Frano Piplović (DC)** zatražili su da se glavni ravnatelj Mirko Galić očituje o emisiji "Latinica" o dr. Franji Tuđmanu, a koja je emitirana večer prije saborske rasprave. Da li će glavni ravnatelj HTV-a što poduzeti ili je sve u redu, upitao je Trgovčević, a Piplović istaknuo kako iz te emisije proizlazi da je pokojni predsjednik Tuđman kao mali imao san koji smo mi u konač-

nici zajedno s njim poslije pretvorili u jednu zločinačku organizaciju.

Damir Kajin (IDS) mišljenja je pak da na taj način ne bi trebalo započinjati raspravu, da treba čuvati slobodu i neovisnost HRT-a. Prilog se može montirati na razne načine i ovisi od autorskog pristupa i taj pristup dužan je štititi i ravnatelj HRT-a, a s prilogom se može polemizirati, kazao je.

Predsjedavajući, predsjednik Hrvatskog sabora **Vladimir Šeks** izvijestio je da će se glavni ravnatelj o "Latinici" očitovati u okviru rasprave, a u formi povrede Poslovnika, članka 16a. su zastupnicima dostupni svi materijali, dokumenti i podaci o temi o kojoj se raspravlja u Saboru, **Ivo Lončar (neovisni)**, upitao je glavnog ravnatelja zašto nije dobio odgovore i materijale o deset pitanja koja je uputio još na prošloj saborskoj raspravi o HRT-u.

Pejo Trgovčević u ime **Kluba zastupnika HSP-a** zatražio je stanku, nakon koje je istaknuo kako se u emisiji "Latinica" moglo prvi put doživjeti da je prvi hrvatski predsjednik prikazan kao jedan od najvećih zločinaca, kao čovjek koji je izazvao rat u BiH, rehabilitirao ustaški režim, osmislio i proveo strategiju organizirane pljačke hrvatske države i hrvatskog naroda. Nije samo dr. Tuđman prikazan kao takav nego i cijeli hrvatski narod što je nedopustivo. Tom se emisijom htjelo dokazati da je hrvatska država, kao što misle mnogi izvana, stvorena na zločinu, kazao je. Naveo je da se popodne mogao čuti falsificirani prijevod čitanja optužnice generalu Gotovini, a navečer u "Latinici" slušati i gledati monstruožnu optužnicu, ali ne Haaškog suda, nego HRT-a protiv dr. Tuđmana i hrvatskog naroda.

Očitujući se o "Latinici", glavni ravnatelj HRT-a **Mirko Galić** istaknuo je kako je i sam emisiju vidio večer prije, jer u pet i pol godina koliko je na čelu HRT-a ni jednom nije tražio da pregleda i jedan prilog prije emitiranja. Naveo je da je ujutro na dan emitiranja na redovnom kolegiju rečeno da emisija ima određenih propusta, ali da će se oni ispraviti, da neki jesu, a neki nisu.

Njegov dojam kao novinara, urednika, gledatelja i glavnog ravnatelja je kako u toj emisiji ima jako puno neprofesionalnosti, neuravnoteženosti, nepoštivanja temeljnih obveza o ravnoteži argumenata i stavova.

Glavni je ravnatelj istaknuo da nije arbitar koji bi imao zakonske ovlasti da smjenjuje urednike, direktore programa, da ima ovlasti poslodavca, a postoje institucije programskog kolegija i vijeća koje će raspravljati i donijeti odgovarajuće odluke. Težina neprofesionalnosti zahtijeva i odgovarajuće reakcije koje će poduzeti svatko u svom krugu ovlasti, rekao je i naveo da je prije 20-ak dana sankcionirao jedan drugi primjer neprofesionalnosti. No, upozorio je i na ambijent u kojem se svaka urednička, ili intervencija posloводства tumači kao cenzura, povratak na metode administriranja i gušenja slobode.

Emisija "Latinica" o dr. Tuđmanu bila je jedna blasfemična krivotvorina hrvatske povijesti, očigledno tendenciozna, protivna svim uzusima novinarske profesije.

Poručio je da neprofesionalnost ne smije proći, jer je najveći protivnik slobode. Sloboda nije prvo da se radi sve za što nema argumentacije i što u sebi sadrži upečatljive, vidljive elemente tendencioznosti i pristranosti, pa ponekad i uvredljivosti, kazao je. Istaknuo je i kako spomenuta "Latinica" nije izuzetak. Ima, nažalost, neprofesionalnosti gotovo svakodnevno, ali istodobno nemojmo HRT-u i njegovim ljudima predbacivati ono za što nisu krivi, kazao je, navodeći da prijevod čitanja optužnice generalu Gotovini na Haaškom sudu nije odgovornost HRT-a. HRT nije organizirala prevoditelje u Haaškom sudu, preuzela je prijenos, rekao je.

Obračujući se nakon toga zastupnicima, predsjedavajući, predsjednik Hrvatskog sabora **Vladimir Šeks** istaknuo je kako je "Latinica" o dr. Tuđmanu bila

jedna blasfemična krivotvorina hrvatske povijesti, očigledno tendenciozna, protivna svim uzusima novinarske profesije. Takva je, dodao je, bila i emisija prije nekoliko tjedana smijenjenog urednika emisije "Otvoreno" Tihomira Ladišića u kojoj se tendenciozno, neistinito, krivotvorenjem povijesnih i elementarnih činjenica na najordinarniji način nastojalo sugerirati i dokazati da su Hrvati zajedno s četničkim teroristima napadali Sarajevo. Hrvatski sabor treba o tome itekako porazgovarati, to nije pitanje forme, nego pitanje bitnog sadržaja, rekao je. Najavio je da će se kroz raspravu donijeti i određeni zaključci, jer se ne smije dopustiti da najviše predstavničko tijelo ne progovori oštro i odlučno, da bude sputano navodnom slobodom medija. Nije sloboda medija krivotvorenje istine, kada se elementarne povijesne istine i činjenice na degutant, bezobrazan način serviraju i iritiraju ogroman dio hrvatskog naroda i hrvatskih građana, rekao je.

HRT u 2004. poslovalo pozitivno

Podnoseći potom Hrvatskom saboru godišnje izvješće o poslovanju, glavni ravnatelj HRT-a **Mirko Galić** je kazao kako je peti put za redom bilanca pozitivna. 2004. označio je kao fazu razvoja HRT u smislu zaokruživanja nove tehnologije i razvoja programskih kvaliteta koje su dovele do toga da su HTV i HR na čelu po kriterijima slušanosti, odnosno gledanosti i pri samom vrhu po kriteriju povjerenja javnosti. Izrazio je žaljenje što pojedini ispadi, pogreške, neprofesionalnosti dovode u pitanje ili bacaju u sjenu takve pozitivne rezultate.

HRT je, kazao je, u 2004. prvi put potpuno izašla na tržište, te uspjela zadržati vodeće mjesto po tržišnom udjelu marketinga, gledanosti, utjecaja koji se mjeri i povjerenjem javnosti. Podsjetio je da HTV od proljeća 2004. emitira na dva programa, a uspjela je postići prihode gotovo ravne onima godinu prije kada je imala tri programa. Prihodi su za 1,2 posto manji nego 2003., ali su za oko

2,5 posto veći od planiranih, troškovi su porasli oko 3,5 posto iznad plana, najvećim dijelom zbog porasta amortizacije, te porasta plaća koje su bile izuzetno male u odnosu i na konkurenciju i na druge medije. Ukupni rezultat u 2004. bio je pozitivan, manji nego 2003., ali s obzirom na nove uvjete on može zadovoljiti, istaknuo je glavni ravnatelj.

HRT se, nastavio je, suočava i s problemima racionalnog i dobrog gospodarenja, činjenicom da je poslovanje po revizijskim izvješćima i nalazima uredno, ali još uvijek ima neracionalnosti. Ne isključujemo mogućnost da u našem poslovanju ima propusta, slabosti i pogrešaka, ali smo puno učinili da ih bude manje, rekao je.

Istaknuo je da Ravnateljstvo nema operativne ovlasti nad programom, ali dijeli odgovornost u smislu da mora inzistirati da sadržaj, temeljne odrednice programa budu u skladu sa zakonskim obvezama. Televizija je napravila skok prema raznovrsnosti, kvaliteti ili bar zanimljivosti, mada su ostale obveze da se napravi bolja ravnoteža između sadržaja koji su pripadajući javnoj televiziji i sadržaja koji imaju komercijalni karakter. Nema danas ni u jednoj europskoj javnoj televiziji stroge podjele javno-komercijalno, granice su elastične, kazao je izražavajući uvjerenje da će HTV i HR nastojati sačuvati vodeće mjesto na tržištu.

Nikola Sopčić (HDZ) na tvrdnju da je HRT potpuno izašao na tržište navodi da se HRT većim dijelom financira iz pretplate, a **dr. Krešimir Ćosić (HDZ)** smatra da su razvoj i modernizacija HRT-a provedeni pogrešno i vrlo neuspješno. Prioritet modernizacije mora biti unapređenje kvalitete programa, a ništa nije rečeno o unapređenju kvalitete ljudi, školovanju, profesionalnoj etici, istaknuo je.

Javna televizija trebala bi promovirati pozitivne civilizacijske vrijednosti, a tamo je danas, kaže **Ivo Lončar**, demonstracija samouvjerenog primitivizma, prostitucija morala, istine i profesije. **Jagoda Majška Martinčević (HDZ)** procjenjuje kako je navod o podignutoj razini profesionalnosti i odgovornosti

možda točan, ali impersonalno i fantomski, jer bi inače ravnatelj odgovorio tko je kriv za "Latinicu" večer prije i desetke drugih, a ne da govori o nemoći, neovlastima glavnog ravnatelja.

Pohvale radiju, pozornost televiziji

Dotadno obrazlažući zastupnicima Izvješće o radu Vijeća HRT-a, predsjednik Programskog vijeća HRT-a **Zdenko Ljevak** je uz ostalo naveo da osim pohvala o aktivnosti i kvaliteti radio programa nije bilo nikakvih dodatnih primjedbi, te da je Vijeće puno više pozornosti posvećivalo programu HTV-a, to više što je često dobivalo reakcije gledatelja, institucija i udruga. Detaljno je izložio i primjedbe, prijedloge, ili zahtjeve upućene programskom, odnosno upravnom čelništvu HTV-a - da više pozornosti posveti radu civilnih udruga, uključiti se u edukaciju građana vezano za pristup Hrvatske u EU, više se posveti stvaranju kvalitetnih emisija iz kulture, obrazovanja i gospodarstva. Od Ravnateljstva je zatraženo da se strogo poštuje Zakon o HRT-u koji regulira vrijeme markentiških usluga, da izvijesti Vijeće o primjeni odredbi Statuta HRT-a o vanjskoj produkciji i sukobu interesa, te primjeni Zakona o javnoj nabavi.

Predsjednik Vijeća izvijestio je da je Vijeće dalo pozitivno ocjenu prijedlogu programskog usmjerenja HTV-a za razdoblje od 20. rujna 2004. do 30. lipnja 2005., uz napomenu da ga treba doradivati posebno na području kulturoloških emisija. Posebno su podržani zadaci profiliranja prvog i drugog programa HTV-a, svođenje repriznog programa na minimum, profiliranje programa i blokova emisija prema ciljanim skupinama gledatelja i ustaljivanje termina, više emisija koje komuniciraju s gledateljima, modernizacija programskog sadržaja i korištenje nove tehnologije. Primjedbe gledateljstva i institucija upozoravale su da je potrebno više kvalitetnih emisija iz kulture, gospodarstva, obrazovanja i znanosti; da je obveza HRT-a kao javne i nacionalne institucije proizvoditi programe s jasnim nacio-

nalnim i javnim interesima; da posebnu skrb treba voditi o kvaliteti kadrova, a kadrovsku politiku voditi tako da se na ključna mjesta postave najsposobniji i najstručniji ljudi s kojima se raspolaže; da je potrebno veću pozornost posvetiti razvoju dokumentarnog programa, nadasve domaćeg i u tom smislu posebno bi mjesto trebale imati emisije o hrvatskim velikanima; da je novinarima potrebno osigurati najpovoljnije uvjete rada i djelovanja bez straha od bilo kakve cenzure, da je potrebno raditi na njihovu stalnom usavršavanju i daljnjoj specijalizaciji.

Dr. **Hebrang** naglašava da Vijeće nije izvršilo obvezu nadzora provedbe programskih načela jer nije sankcioniralo protuzakonito djelovanje HRT-a. HRT cijelo razdoblje treba istinito i nepristrano izvješćivati, a izvještavalo je pristrano i lažno, kazao je.

Franjo Arapović (HDZ) zamijetio je da je predsjednik Vijeća 12 puta rekao "trebalo je", "treba", a **Jagoda Majška Martinčević** da je 90 posto izlaganja u kondicionalu. Oboje bi voljeli znati što je Vijeće uradilo, a ne što bi trebalo raditi.

Dr. **Marko Turić (HDZ)** na navode da je televizija nacionalna kaže da spominjana "Latinica" govori o nečem drugom, a **Marija Bajt** ističe da se često gledaju emisije na HTV-u sa suprotnim predznakom, tendenciozno i netočno.

Izvjestiteljica Odbora za informiranje, informatizaciju i medije **Željka Antunović** podsjetila je da je Odbor o izvješćima raspravljao još krajem rujna, te izrazila nezadovoljstvo što se ona nepravovremeno (prosinac) razmatraju na plenarnoj sjednici. Na najavu da želi obrazložiti zašto smatra da se rasprava vodi u najboljem, ali i najgorem trenutku, predsjednik Hrvatskog sabora **Vladimir Šeks** zatražio je da striktno prenese izvješće Odbora. U kraćoj raspravi izvjestiteljica Odbora objašnjavala je da se drži izvješća, ali ga želi prepričati vlastitim riječima, a predsjednik Sabora opetovao da u podnošenju izvješća Odbora nema dodatka vlastitih impresija, mišljenja, procjena i zaključaka, te joj oduzeo riječ.

Izvršavaju su, nakon toga, podnijeli u ime **Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina dr. Furio Radin**, te u ime **Odbora za financije i državni proračun Šime Prtenjača**.

Poticati pluralizam

Prvi govornik u ime klubova zastupnika **Ivica Maštruko (Klub zastupnika HNS-a)** na početku je istaknuo kako se rasprava koristi kao mogućnost izražavanja zadovoljstva ili nezadovoljstva nekim dijelovima televizijskog programa, uglavnom političko-informativnog, te da većina zastupnika ne govore kao gledatelji nego predstavnici određenih političkih opcija. Polazište Kluba je da su televizija, pa i radio javni, hrvatski, državni, dakle eminentno politički mediji. Svi programi televizije, pa i radija su politički programi, i u sportskom dijelu govori se s političkog aspekta, u kulturi riječ je o kulturnoj politici, čak i u gastronomiji riječ je o emisijama o politici prehrane, o hrvatskoj politici u ribarstvu, kazao je, a politiku definirao kao svjesni napor da se utječe na neki od aspekata ljudskog življenja. Politizaciju televizije kada je o tome riječ u HNS-u ne doživljavaju kao aktivnost s negativnim predznakom. U raspravi je zapravo riječ o nekim dijelovima i aspektima ukupne politike javnog informiranja, rekao je.

Sve političke opcije, pa i zastupljene u Saboru, nastoje zadobiti što veći utjecaj na najjaču medijsku instituciju u državi i čine to na različite načine.

Čim je o tome riječ, sve političke opcije, pa i zastupljene u Saboru, nastoje zadobiti što veći utjecaj na najjaču medijsku instituciju u državi. Čine to na različite načine, ako su na vlasti pokušajem utjecaja na izbor kadrova, netko to radi podilaženjem, netko napadima, agresijom, ili pak priznanjima, odličjima i sl., kazao je.

Istaknuo je kako u raspravama nikad nisu upitni podatci, brojke, nego je uvijek u interpretaciji tih podataka sadržan pristup različitih političkih opcija, interpretacija sadržava vrijednosne, političke sudove, ideološku poziciju i paralelno s tim i političke interese. Istaknuo je potrebu da se kod programa HTV-a i HR-a kao bitna odrednica prihvati pluralizam političkih stavova i interesa u društvu.

Podržao je i tri primjedbe Vlade, te isticanje Vijeća da ostaje obveza HTV-a i radija da, kao nacionalne institucije, proizvode program s jasnim nacionalnim i javnim obilježjem. HNS posebno veseli što je Vijeće tražilo da se posebna pozornost dade razvoju dokumentarnog domaćeg programa, potrebi permanentnog obrazovanja novinara, traženju da profesionalnost bude njihova temeljna odrednica.

Klub zastupnika HNS-a podržava i prijedlog Vijeća da se planira posebna emisija, dnevni sažetak o radu Sabora u trajanju 30 minuta. Osobno je mišljenje zastupnika Maštruka da treba ukinuti izravne prijenose iz Sabora.

U ime Kluba podržao je i pohvale izrečene na račun Hrvatskog radija. Stav je HNS-a da televizija i radio trebaju poticati pluralizam političkih, religijskih, svjetonazorskih i svih ideja. HTV i posebno radio, uza sve primjedbe, u osnovi su ispunile svoje zadatke i Klub zastupnika HNS-a u načelu će podržati izvještaje uz obvezu da se i dalje inzistira na pluralizmu političkih, religijskih, svjetonazorskih i drugih ideja, zaključio je.

Upitnost vanjske produkcije

Nema samostalnosti ni slobode HRT-a kao javnog medija ukoliko ne bude profesionalizma, poručio je **Franjo Piplović** u ime **Kluba zastupnika DC-HSLS-LS-a**. Iznoseći primjedbe na izvješća s obzirom na ostvarivanje javne funkcije HRT-a, naveo je problem balansa programa na hrvatskom i ostalim jezicima. Programski sadržaji zatrpali su većinom engleskim jezikom, u zadnje vrijeme tu je i španjolski. Drugi

mu je problem produkcija domaćih sadržaja i omogućeni nagli upad komercijalnih sadržaja. Iznio je primjedbe na zastupljenost kulture koja se svela na "Pola ure kulture" i nešto malo vijesti, na premještanje znanstvenih programa i udarne emisije "Znanstvena petica" sve dalje i dalje u najnegledaniji termin, na činjenicu da sve dublje u noć ide i emisija "Na rubu znanosti". Upozorava i na problem domaćeg dokumentarnog programa, koji se danas sveo na uglavnom strane dokumentarce i omjer je devet naspram jedan u korist stranog dokumentarnog filma.

Hrvatsko gledateljstvo imalo je rijetku priliku posljednjih godina upoznati svakog majmuna i žirafu u Africi preko uvezenih američkih i britanskih dokumentaraca, a nisu mogli vidjeti ličkog medvjeda ili neku našu životinju.

Kao poseban problem naveo je bračni par koji na televiziji vodi dvije emisije, podatak da se za emisiju "Kontraplan" mjesečno isplati 85 tisuća honorara, a za "Piramidu" oko 100 do 105 tisuća kuna. "Kontraplan" se vodi pod krinkom mozaične emisije, a zapravo je čista informativno-politička emisija, a mogu li vanjski suradnici praviti informativno-politički program, upitao je. Vanjska produkcija upitna mu je i zato što se sve te emisije zapravo prave unutar televizije, s njenom tehnikom, studijima, reportažnim kolima. Da li se vanjska produkcija ostvaruje natjecanjem, koji su kriteriji odabira, upitao je. HTV pokušava odgovoriti na konkurenciju komercijalnih televizija povećanjem publike, a ako u tome uspije umanjiti će ostvarenje svojih obveza i javne usluge, upozorio je. Upitavši što će Klub dobiti podrži li ili ne podrži izvješće, zaključio je kako je bitno da se krene ka istinskoj javnoj televiziji i da se poveća odgovornost za javnu riječ.

Elementi reality showa u programu HTV-a

Dr. **Milorad Pupovac** raspravu u ime **Kluba zastupnika SDSS-a** započeo je navodom kako je namjeravao govoriti u prilog obrani Sabora od načina na koji se stvara javna slika o njegovoj relevantnosti i važnosti u društvenom i političkom životu, ali je shvatio da je o tome prerano govoriti. Još uvijek treba braniti medije, nezavisne institucije od ovog Sabora i to pravo na razini pristojnosti, kazao je, na što je reagirao predsjednik **Vladimir Šeks** navodeći da je to netočna i neistinita tvrdnja, te zastupniku izrekao opomenu. To je rezultiralo i kraćom raspravom u kojoj je predsjednik Sabora ponavljao da se Sabor ne može vrijeđati, optuživati da ugrožava slobodu medija, a zastupnik da bi se iz njegove sljedeće rečenice vidjelo da mu je namjera ista, zaštita digniteta Sabora, te da može i odšutjeti vrijeme u ime Kluba.

U nastavku izlaganja u ime Kluba dr. Pupovac je istaknuo da u Saboru treba stvoriti pretpostavke, pokazati do koje mjere su zastupnici u stanju razviti standard kulture javnog govorenja. Na to je ponukan tipom rasprave u Saboru koji ne omogućava ozbiljnu, zrelu, demokratsku raspravu o tome što je HRT danas i što bi mogla i trebala biti sutra.

Ističe da bi volio npr. da program HTV-a nema elemente reality showa, kao što ima u nekim segmentima. Svakovečernje političke emisije u nizu elemenata mogu se promatrati kao neka vrsta reality showa, a zato manjkaju ozbiljne, dobro pripremljene, unaprijed osmišljene emisije, kazao je.

Založio se za očuvanje pluralizma i onda kada se elementi toga pluralizma nekome ne sviđaju. Ocijenio je da su i zastupnici u dobroj mjeri krivi za to, zato što nisu omogućili veću autonomiju uredništvima prilikom nekih zakonskih rješenja. Krivi smo utoliko što u dobroj mjeri još uvijek u ukupnom medijskom prostoru dopuštamo da budemo medijski reketirani. Na nama je, poručio je, da se izborimo za svoju veću samostalnost

i profesionalnost nego što je ovog trenutka u javnom prostoru imamo.

I on se osvrnuo na večer ranije emitiranu "Latinicu", ocijenivši da je riječ o nedoraslom pristupu. Naveo je kako ga je pogodilo i spominjanje 150 svetih krava, da se zastupnici trebaju zamisliti do koje su mjere kao ljudi povlašteni u nizu stvari.

Saborski zastupnik ima 12, 13, 14 tisuća kuna i nad tim se pojedini voditelji skandaliziraju, a neće reći da i sami imaju isto toliko i da uz to imaju tko zna što drugo.

Saborski zastupnik ima 12, 13, 14 tisuća kuna i nad tim se pojedini voditelji skandaliziraju, a neće reći da i sami imaju isto toliko i da uz to imaju tko zna što drugo, kazao je. Napomenuo je kako su zastupnici za to sami krivi, zato što ne progovore o pravim mjestima onoga što predstavlja korupciju, bezakonje, remećenje elementarnih vrijednosti i standarda. Moramo prije svega poraditi na sebi da bismo mogli dospjeti do točke da možemo s pravom upozoriti da slika koja se stvara o nama nije uvijek ni u dobroj namjeri, a niti na stvarnim činjenicama, rekao je.

U ispravku je **Ivo Lončar** naveo da je nedavno jedan urednik izjavio da je prosječna plaća u Saboru 16 tisuća kuna. Ne računajući predsjednika i potpredsjednike, predsjednike radnih tijela, nitko u Saboru nema toliku plaću. A taj urednik ima više od toga i bar u robu godišnje jedno sto tisuća kuna, kazao je.

Iskazivanje nepovjerenja neće biti doprinos demokraciji

Damir Kajin najavio je da će **Klub zastupnika IDS-a** podržati izvješće, ali biti i krajnje kritičan prema HRT-u. Nitko nije bezgrešan, pa ni HRT, ali ako taknemo u slobodu izražavanja na televiziji onda ćemo sami sebe delegitimirati, rekao je. Njegov je dojam da sve ide u pravcu iskazivanja nepovjerenja

HRT-u. Izražava bojazan da to neće biti doprinos demokraciji, već prije obrnuto, iskaz neslobode.

Bitno je da HRT bude dostupna svima, slobodna, neovisna, da ne bude ili da ne postane igračka niti jedne političke stranke.

Bitno je da HRT bude dostupna svima, slobodna, neovisna, da ne bude ili da ne postane igračka niti jedne političke stranke, poručio je.

Mišljenja je da slijedi bitka za HRT. Podsjetio je pritom da, nakon što je bivša vlast na zadnjoj sjednici Sabora izabrala novo Vijeće HRT-a s većinom članova iz svojih redova, aktualna vlast nije išla u promjene do isteka mandata članovima Vijeća. To treba biti slučaj i s ravnateljem HRT-a kojemu mandat istječe za dvije godine, poručio je. Imajući na umu da svaka vlast ovisi o medijima, ni aktualna neće ispustiti iz ruku priliku koja se pruža, a ni bivša vlast nije bila bezgrešna, kazao je.

HRT je najmoćnija institucija u Hrvatskoj. Tko padne u njenu nemilost toga jednostavno nema, rekao je. No, kao što ne smije zavladata strah u Saboru od HRT-a, ne smije niti na HRT-u zavladata strah od Sabora ili od politike. IDS, naglasio je, zanima da HRT i dalje bude i najgledaniji i najobjektivniji medij u Hrvatskoj.

Naveo je i da ravnatelju Galiću treba priznati tri stvari, da je financijski stabilizirao HRT, da je od stranačke televizije kakva je bila do 2000. otvorio televiziju i drugima, te stvorio osnove da se HTV može razvijati, iako je njen monopol takav da joj još desetljećima nitko ne može biti konkurencija.

Istaknuo je kako je parlamentarizam u Hrvatskoj u začecima, pa televizija prenoseći Hrvatski sabor zapravo gradi demokraciju u Hrvatskoj. Zato se treba izboriti za direktne prijenose saborskih sjednica, poručio je. Naglasio je da izvješće valja prihvatiti, jer su prilike na HRT-u konsolidirane, slobode su danas

općenito i zahvaljujući HRT-u neusporedivo veće no što su bile 1999. Podsjetio je i kako je i HRT prije nekog vremena podizala hysteriju koja se stvarala protiv Sabora. Da je netko od zastupnika dobio na dar odijelo to bi bio sukob interesa, a na HRT-u je to normalno, kao i dnevnic, plaćen mobitel, službena kartica. Iznio je i podatke o otpremninama na HRT-u, prosječno 340 tisuća kuna za 600 djelatnika, a na HŽ-u 150 do 200 tisuća kuna, MORH-u 50 do 100 tisuća, Adrisu 335 tisuća.

Navodeći da ide izborna godina, poručio je da treba voditi računa kako pristupiti svim političkim strankama da Dnevnik ne bi izgledao samo kao bilten bilo HDZ-a, bilo SDP-a. Voditi HRT je utjecajnije nego voditi bilo koje ministarstvo, njeni prihodi su preko 1,4 milijarde kuna, ima 3.600 zaposlenika, gotovo apsolutnu moć na informiranje, nedodirljivi su, nitko ih ne proziva, ali zato trebaju biti objektivni, jednaki prema svima, rekao je poručujući da će IDS ustrajati na tim načelima i boriti se da se očuva dignitet HRT-a. Istaknuo je i da ravnatelj mora štiti dignitet svakog novinara, pa i urednika "Latinice".

Usljedio je niz ispravaka u kojima je **Ivana Sućec Trakoštanec (HDZ)** istaknula da će razmatranje podataka iz izvješća biti temelj slobodne procjene da zastupnici odluče da li podržati izvješće ili ne. **Dr. Andrija Hebrang** netočnom drži tvrdnju da svaka vlast ovisi o medijima. Prošla vlast vođena SDP-om je dva puta mijenjala Zakon o HRT-u i svejedno izgubila izbore. Dakle, gledatelji su dovoljno inteligentni i politički mudri da znaju procijeniti ono što gledaju na HTV-u, kazao je.

Ivo Lončar u ispravku navoda da tko padne u nemilost HRT-a toga više nema, ističe da zakon određuje HRT kao javnu televiziju, a **Lino Červar (HDZ)** katastrofalnom ocjenjuje izjavu da HRT direktnim prijenosima saborskih sjednica gradi demokraciju. Taoci smo u Saboru pet političara koji se poput doktora opće prakse stalno javljaju za mikrofon i ne mogu se od njega rastati, kazao je. **Stjepan Bačić (HDZ)** na tvrdnju da je TV financijski konsolidiran kaže da

izvješće nije konsolidirano nego frizirano. Netočna je, kaže, i tvrdnja da su nakon 2000. slobode veće, jer bi ondašnja vlast uvažila 400 tisuća potpisa za referendum. Potpuno je netočno da je TV konačno postala nepolitična, jer je, ustvrdio je, TV bilten SDP-a.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** vrijeme za raspravu podijelili su **dr. Petar Selem** i **dr. Andrija Hebrang**.

Dr. Petar Selem (HDZ) naveo je kako je nakon emisije Latinica gotovo odustao od raspravljanja o položaju kulture na HRT-u. Mučnina kojom me ispunila ta emisija na trenutak me navela da pomislim kako su sve ostale teme deplasirane, no sada ne mislim tako i to nas ne smije natjerati da neke stvari prešutimo, rekao je.

Naveo je kako ga čudi da Programsko vijeće nije primijetilo veliku razliku u izvješću radija i izvješću televizije, dodavši kako je izvješće radija vrlo konkretno. Radio je u velikoj mjeri ispunio svoju kulturnu zadaću i obvezu prema hrvatskoj kulturi što se za HTV ne bi moglo reći. Naveo je da se jako malo snima dokumentarnog programa, tri četiri emisije mjesečno te da se u odnosu na prošlu godinu ništa nije promijenilo. Pozitivnim je ocijenio što HRT sudjeluje u hrvatskoj filmskoj produkciji, ali i naveo da je potpuno odustala od snimanja izvornih tv drama, posebno onih koje bi vrednovale hrvatsku književnu baštinu. Odustalo se i od snimanja kvalitetnih kazališnih predstava, a što se tiče klasične glazbe ocijenio je da je stanje katastrofalno. Citirao je kritičara koji je u jednom listu napisao da HTV s programom ozbiljne glazbe postupa kao s otpadom kojeg se rješava u gluho doba noći.

Hrvatska televizija ne ispunjava zadaću u smislu hrvatske glazene, kazališne i druge kulture, rekao je dodajući da nema emisija o hrvatskim likovnim umjetnicima osim jedne o Edi Murtiću. U izvješću se, dodao je ne vidi nikakav stav o vizualnom identitetu HRT-a, a upozorio je i na jezik kojim se na televiziji govori. Upitao je zašto se uporno izbjegava govoriti riječ šport nego se inzistira na sport. Zaključio je da u kontekstu svega

navedenoga Izvješće nije zadovoljavajuće.

HRT utajio više od 40 milijuna kuna

U drugom dijelu rasprave u ime Kluba zastupnika HDZ-a dr. **Andrija Hebrang** rekao je da se HDZ zauzima za političku neovisnu HRT i poštivanje zakona, a što ova danas nije i ne poštuje zakon.

HRT, posebice HTV svoj program vodi lijevom rukom, a financijsko poslovanje s dvije lijeve ruke. Ono što je Hrvatski sabor dobio u obliku Izvješća nije ni izvješće ni neovisno, ustvrdio je, navodeći kako se iz njega vidi da nisu poštivani temeljni zakoni. Kao primjer naveo je javne nabave koje se ne provode temeljem zakona, revizija upućuje da nisu uplaćene porezne obveze od 171 milijun kuna, a vidi se da je razlika između ostvarenih investicija i evidentirane imovine 79 milijuna kuna. Ali što je to za HRT koja te novce uzima iz džepova građana, primijetio je dodavši kako su prihodi od pristojbe porasli za 6 posto, dok su vlastiti prihodi pali, a dobiti u poslovanju manje za 20 puta. Najžalosnijim podatkom naveo je što je u prihodima u odnosu na godinu ranije za 120 posto manje zastupljena vlastita produkcija.

Kada bi tako poslovalo jedno ministarstvo, ministar bi davno bio procesuiran, ustvrdio je dodajući da je riječ o gotovo 1,5 milijardi kuna. Najtragičnije je što je u Izvješću izvršena utaja poslovanja za 2004. jer su preskočene najveće obveze koje nisu plaćene niti evidentirane.

U Izvješću je izvršena utaja poslovanja za 2004. jer su preskočene najveće obveze koje nisu plaćene i evidentirane.

Naveo je da HRT nije uplatio 24,612 milijuna kuna u Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija. Dakle, može se reći da za taj iznos postoji nei-

splaćena, neiskazana i zatajena obveza. HRT, dodao je, nije uplatila ni 0,5 posto od svog bruto prihoda u Vijeće za elektroničke medije, a prekoračenjem minutaže za reklame protuzakonito je stekla 10 milijuna kuna. Kada se to sve zbroji onda proizlazi da je HRT poslovala negativno za više od 40 milijuna kuna.

Izvješće ne pokazuje ništa o plaćama djelatnika, a pokazuje da se vanjska produkcija radi vlastitim materijalom i radnom snagom, rekao je i dodao da Klub zastupnika HDZ-a predlaže Hrvatskom saboru da donese isti zaključak kao i matični Odbor za medije, odnosno da Izvješće ne primi na znanje. Upozorio je kako je predsjednica Odbora **Željka Antunović (SDP)**, kada je izlagala u ime Odbora vješto htjela izbjeći izvijestiti o tom zaključku. Također je predložio da se obveže Vladu na HRT uputi poreznu inspekciju da utvrdi navode koje je izrekao u raspravi i da u slučaju pozitivnog nalaza o tome obavijesti Državno odvjetništvo.

U ispravicima netočnih navoda **Pero Kovacević (HSP)** je rekao kako se HRT sramotno ponaša kada u njezino ime privatna odvjetnička kancelarija šalje opomene za neplaćanje pretplate i to po jednoj opomeni uzima 124 kune. Godišnje je to dva milijuna kuna, a ako se pribroji i ovrha onda je to duplo više, rekao je. **Milanka Opačić (SDP)** Hebrangu je odgovorila kako je HDZ u predizbornoj kampanji obećao da će ukinuti pretplatu, a da to nije učinio i da sada druge optužuje za nerad. **Željko Pecek (HSS)** je rekao da su ljudi s HRT-a stavljeni na optuženičku klupu, **Zdenko Antešić (SDP)** kako nije točno da predsjednica Odbora za medije nije htjela pročitati zaključke već da je bila onemogućena pročitati izvješće s Odbora.

Predsjedavajući sjednicom uzvratilo mu je da je predsjednicu Odbora temeljem Poslovnika opomenuo kada je uporno pokušavala govoriti o nečem drugom, a ne o Izvješću i zaključku Odbora. U obranu predsjednice Odbora ispravicima netočnih navoda javili su se i **Nenad Stazić (SDP)** i **Josip Leko (SDP)**.

U nastavku rasprave u ime Kluba zastupnika nacionalnih manjina **Nikola Mak** naveo je kako zabrinjava ukupan pad prihoda u 2004. uz istovremeni porast rashoda, iako je u međuvremenu HRT ostao bez jednog programa. Broj zaposlenih se od 2000. do 2004. s 3505 popeo na 3668 opet uz jedan program manje, pa stoga ne čudi visok udjel troškova osoblja za čak 32 posto. Posebno nas zanima poglavlje o plaćama, a iz izvješća saznajemo da je prosječna neto plaća 5,669 tisuća kuna. No, istaknuo je, bilo bi važno vidjeti najnižu i najvišu plaću, odnosno ljestvicu plaća s brojem zaposlenika. Zanimaju nas i isplate regresa, jubilarnih nagrada i ostalih primanja prema kolektivnom ugovoru.

Naveo je kako bi HRT trebala isticati pozitivne primjere nacionalnih manjina i podsjetio da su nekada postojale regionalne kronike za šest zaštićenih manjinskih jezika, a da ih danas nema.

Naveo je da Klub zastupnika nacionalnih manjina ukazuje i na mogućnost namjernog ili nehotičnog manipuliranja javnim mnijenjem anketiranjem slušateljstva i gledateljstva.

Positivnim je ocijenio što je televizijska emisija Prizma dobila stalni termin, a pohvalio je i radijsku emisiju za manjine Agora, ali i predložio da umjesto jutarnjeg dobije odgovarajući termin u kojoj bi joj slušanost bila veća.

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** dr. **Antun Vujić (SDP)** rekao je da u pojedinim izlaganjima i kritici ima i namjera koje javnu televiziju ne shvaćaju i žele podvesti pod odgovarajuće političke utjecaje.

Navodeći kako je HRT zabilježila veliki napredak istaknuo je kako je najkrucijalniji korak, gdje javna televizija mora udovoljiti izazovu drugih komercijalnih televizija i čitavoj novoj epohi koja dolazi s digitalizacijama, a s čime se konkurencija u mnogočemu umnaža.

Ne može Hrvatski sabor promijeniti situaciju na HRT-u tako da će to tražiti ovom ili onom većinom već to isključivo može raditi Programsko vijeće, ustvrdio je. Ističući kako postoje različiti interesi da javne televizije ne budu javne, a to su interesi raznih medijskih koncerna i

vlasništva, rekao je kako Hrvatski sabor od toga treba zaštititi javnu televiziju. Jedan je politički pritisak na javnu televiziju, a drugi je vlasnički, a taj se drugi najsnažnije odražava na probleme na televiziji i to ne samo u kontekstu natjecanja na tržištu nego su to i kadrovski problemi, pozicija pojedinih urednika i televizijskih zvijezda kao i vodstva televizije.

Određena sprega različitih interesa od koje televizija nije imuna eskalirala je posljednjih dana kada se u nizu emisija na izrazito neprofesionalan način birao prvenstveno jedan protivnik.

Jedino po čemu se javna televizija može i mora razlikovati od drugih je da joj u interesu bude da bude istinita, da se u njenim emisijama govori kompetentno, da se biraju sugovornici ne po osnovi političkog balansa već po balansu znanja, rekao je i dodao da se u posljednje vrijeme na javnoj televiziji može vidjeti sprega onog što je žuto u štampi, obavještajnog podzemlja na temelju čega se slažu ocjene o događajima, pojedincima, o sadašnjosti. Navodeći kako će Klub zastupnika SDP-a prihvatiti oba izvješća rekao je kako su zabrinuti pojedinim kritikama i izrazio nadu da će Hrvatski sabor znati razlučiti kada se nešto krizizira zbog boljitka i čemu dati podršku, a čemu ne.

Ključnu ulogu ima Programsko vijeće koje u ovom trenutku možda još nije onako kakvo treba biti, ali je na dobrom putu, rekao je dodajući kako Hrvatski sabor ili bilo tko drugi ne može uređivati emisije. No one se mogu kritizirati i to nije uplitanje u uređivačku politiku, ustvrdio je.

Hrvatski sabor ili bilo tko drugi ne može uređivati emisije, no, one se mogu kritizirati i to nije uplitanje u uređivačku politiku.

Ako će Hrvatski sabor rješavati probleme na HRT-u onda ti problemi ne mogu nikako biti riješeni i dobit ćemo tužnu sliku pada javne televizije što je

karakteristika za neke druge zemlje, zaključio je.

HRT papagajski oponaša komercijalne televizije

Ispravljajući netočan navod **Jagoda Majska-Martinčević (HDZ)** navela je kao je netočno da je HRT u proteklom razdoblju bila uspješna. Iznimno uspješna je bila u papagajskom oponašanju komercijalnih televizija. Nije točno da se javna televizija samo istinom mora razlikovati od drugih. Ona se mora razlikovati po razlikovanju programskog otpada od kvalitetnog programa jer za to ubire pretplatu, naglasila je.

Krunoslav Markovinović (HDZ) upitao je kakav je to napredak ako je sve manje vlastite produkcije, a sve više skupe vanjske produkcije i problematičnog licencnog programa. Mr. **Ivan Bagarić (HDZ)** rekao je kako nije točno da HRT ruše veliki medijski koncerni već da to čine ljudi unutar nje, Denis Latin sa svojim emisijama, pa čak i ljudi u Programskom vijeću kao Bljajić.

Ivo Lončar (neovisni) ustvrdio je da je na HRT-u radio 20 godina i da zna kako funkcionira, a Vujiću je poručio da je bivša vlast u kojoj je bio ministar donijela najnakaradniji zakon koji poznaje povijest elektroničkih medija.

Lino Červar (HDZ) naveo je kako nije točan navod izrečen u negativnom kontekstu, odnosno da su se srušile slovenska i slovačka javna televizija. U Sloveniji je raspisan referendum s dvije opcije i ljudi su glasovali, rekao je.

Dr. **Marko Turić (HDZ)** rekao je kako je Vujić da bi minorizirao neke događaje rekao da su to neke provokativne emisije, pa pseudoemisije itd. HRT se, naglasio je, mora držati zakona i događaje vjerno prikazivati, a različiti pristupi moraju biti primjereno zastupljeni. To nije slučaj s HRT-om, ustvrdio je.

U nastavku rasprave u ime **Kluba zastupnika HSS-a Luka Rojić** rekao je kako ne misli da su predstavnici HRT-a u Hrvatskom saboru na optuženičkoj klupi. Oni će možda čuti ono što ne bi željeli, ali nisu na optuženičkoj klupi jer ovo nije sudnica, rekao je, dodajući

kako je sadašnja garnitura HRT-a učinila pozitivne iskorake, ali da to ne znači da se o onome što je loše učinjeno i uopće ne može govoriti.

Što je manji utjecaj politike i bilo kakvih lobija na one koji kreiraju javno mnijenje to će njihova ocjena biti objektivnija i time će javna televizija moći bolje ostvariti svoju ulogu. Govoreći o podacima poslovanja naveo je da je problem s javnim poduzećima da uvijek potroše ono što zarade, a ako je moguće i više jer znaju da će prihodi doći bez obzira kakav rezultat bio. I zato pokazatelji nisu najbolji i mogli su biti bolji da se racionalnije postupalo. Troškovi osoblja porasli su za 29,92 milijuna kuna više nego u 2003., a ostali troškovi, rashodi za 49,8 milijuna kuna. Uz to i pored viška zaposlenih na HRT-u se vrlo slabo štedi na dnevnicama i putovanjima, rekao je, dodajući da bi se štednja mogla provesti angažiranjem novinara iz regionalnih centara. Ako pretplatu plaćaju svi podjednako onda i svim hrvatskim krajevima treba omogućiti ravnomjernu zastupljenost na HRT-u, rekao je i dodao da nije čudo što se građani okreću lokalnim i komercijalnim televizijama. Rekao je kako se zahvaljujući bivšoj vlasti koja je inicirala promjenu zakona o HRT-u, politika polako miče s javne televizije. No, rekao je da još uvijek ima neprimjerenih i navijačkih emisija, uz Latinicu spomenuo je i Otvoreno u kojoj se tendenciozno raspravljalo o unutarstranačkim pitanjima HSS-a. Od Programskog vijeća očekujem očitovanje o toj spornoj emisiji, a od urednika ispriku, rekao je.

Naveo je kako su u zadnje vrijeme na HTV-u učestale afere, ustvrdio je da se radi o uklanjanju pojedinih novinara koji ne rade po nalogu određenih krugova. Onaj novinar koji se usudi imati svoje mišljenje počesto se suspendira, a to se ne može pozdraviti, rekao je. Navodeći kako oglasivači bitno utječu na HRT rekao je da se HTV nalazi pred nezabilježenim pritiscima velikih korporacija i kojekakvih lobija koji HRT ucjenjuju razvrgavanjem ugovora o sponzorstvima i reklamiranju. Ako smo donekle uspjeli maknuti političku šapu s HRT-a onda je podjednako važno onemogućiti i svaki drugi vanjski utjecaj na uređivačku politiku, zaključio je.

U ispravku netočnog navoda **Kruno Peronja (HDZ)** naveo je kako je netočno da se HRT čuje u svim hrvatskim krajevima i dodao kako se HTV ne može ili tek malo može gledati na južnoj strani Brača, Šolte, Drvenika, Visa, Lastova i Korčule.

Nikola Sopčić (HDZ) je rekao kako je sinoćnja Latinica bila tempirana pred saborsku raspravu i da je to Latin "vrlo dobro odradio" kako bi se pažnja usmjerila k tome, a ne na financijsko izvješće HRT-a. **Ivo Lončar (neovisni)** rekao je kako bi HRT trebala biti po zakonu javna, ali da to nije. S mnogim emisijama se falsificira hrvatska povijest i stvara mučno raspoloženje kod gledatelja. Što se zaposlenih tiče, naveo je da je uz njih 3688 još toliko vanjskih suradnika, a HRT može funkcionirati s 2,5 tisuće zaposlenih. Treba postaviti pitanje koliko je u zadnjih pet godina primljeno novih ljudi, koliko ih je otišlo u mirovinu i koliko je onih kojima je dokupljen staž?

Javna televizija trebala bi biti prohrvatski orijentirana

U ime **Kluba zastupnika HSP-a mr. Miroslav Rožić** ustvrdio je da bi javna televizija trebala biti prohrvatski orijentirana, ali da je u zadnje vrijeme primjetan rast ne samo nehrvatskih emisija već i onih antihrvatskog sadržaja.

Javna televizija bi trebala biti prohrvatski orijentirana, a u zadnje je vrijeme primjećen rast ne samo nehrvatskih emisija već i onih antihrvatskih sadržaja.

Sve što je hrvatsko pokušava se prikazati kao out, a različito globalizacijsko smeće pomiješano s balkanskim pomodarstvom prikazuje se kao in. Takvog televizijskog pranja mozga je sve više i više i izaziva zabrinutost, a ispoljava se na različite načine, pa i u zadnje vrijeme trendom rušenja digniteta zakonodavne vlasti negativnim pristupom. U tom smislu treba promatrati medijsku manipulaciju

HRT-om kojom se između ostaloga, kao primjer lagodnog života besramno ističu i vrijeđaju upravo zastupnici Hrvatskog sabora, što, rekao je, osobno doživljava kao vrstu medijskog reketarenja. Ako vas TV uzme na zub ocrnit će vas u javnosti i onda su vam šanse kao političaru svedene na minimum, ustvrdio je.

Naveo je da se program HRT-a sve više komercijalizira, a sve se to nalazi i u Izvješću Programskog vijeća koje je to uočilo. To što ravnatelj i glavni urednik na HRT-u to ne uvažavaju to je naš problem, a ne problem Programskog vijeća. Informativni je program postao kombinacija crne kronike i europskih uspjeha premijera i samozatajnih eurostručnjaka te omalovažavanja Hrvatskog sabora. Pitanje je čiji sustav vrijednosti na taj način HRT pokušava izgraditi. Promicanje konzumizma što je svojstveno komercijalnim televizijama nažalost je sve prisutnije na HRT-u.

Govoreći o najnovijem primjeru u Latinici naveo je inicijativu koju je potpisalo 53 novinara HRT-a koji su se, naglasio je, time izložili medijskom reketu i da ostanu bez posla. U toj su inicijativi napisali da je uloga javne televizije da pruži edukativne i elitističke sadržaje za koje komercijalne televizije nemaju interesa te da njeguje ulogu održavanja društvenih, moralnih i nacionalnih vrijednosti te socijalnu osjetljivost.

Tvrdimo, dodao je, da je HRT zanemarila svoju ulogu javne televizije, a ona ga mora zadržati s obzirom na pretplatu. HTV je zastranila u natjecanju s komercijalnim televizijama. Iz inicijative 53 novinara postavlja se i pitanje, plaćaju li se kao gotovi proizvodi emisije koje se snimaju tehničkim sredstvima samog HTV-a, upitao je i ravnatelju HRT-a Mirku Galiću poručio da očekuje odgovore na ta pitanja. Potpisnici peticije traže da se procijeni svrhovitost i opravdanost odabranih programa vanjskih produkcija i da se procijeni transparentnost procesa odabira i samih potpisanih ugovora. Tom se traženju priključuje i Klub zastupnika HSP-a, rekao je naglasivši da upravljačka struktura ne može HRT voditi kao privatnu televiziju već odgovorno prema cjelokupnoj javnosti. Naveo je kako Klub zastupnika HSP-a tvrdi da

se u imenovanjima ne poštuju opća načela profesije i traži da se zaustavi praksa nepotističkog zapošljavanja i umjetnih imenovanja koja dovode do navijačkog i poltronskog novinarstva i zatumljavanja slobodne kritičke riječi. Kadrovska politika vodi se tendenciozno, a novinari koji su drugačijeg opredjeljenja su stigmatizirani i onemogućeni u radu.

HTV mora predstavljati ukupnost društvenih kretanja, a konzervativno opredjeljenje je jednako legitimno kao i lijevo, liberalno, progresivno, bilo koje drugo, naglasio je. Dodao je da su protagonisti navijačkog novinarstva zaštićeni ekskluzivnim ugovorima dok se brojni profesionalni novinari drže u zapečku. Sve to pokazuje da se kadrovska politika vodi tendenciozno u nastojanju jedne interesne skupine. Obračajući se ravnatelju Galiću rekao je - ako vam trebamo vjerovati da niste krivi za jučerašnju Latinicu, sigurno ste odgovorni jer su krivi vaši urednici, rekao je. Upitao je na koje se usavršavanje potrošilo 1,6 milijuna kuna, 1,8 milijuna za intelektualne usluge. Galića je zamolio da mu odgovori koliko sada ima zaposlenih na HRT-u kojima mjesečna primanja prelaze 15 tisuća kuna, to se odnosi na sva primanja, a ne samo na plaću, koji je odnos primanja HRT-ovih 150 rukovodećih ljudi i 150 saborskih zastupnika i da li je Galić koristio službeni auto, s kim je putovao i koliko su koštali troškovi hotela i ostaloga za njega i njegovu obitelj za vrijeme Davis cupa u Bratislavi? Jeste li podnijeli izvještaj o putnim troškovima i koliki su, upitao je i dodao zašto javna televizija ima tajne ugovore i menadžerske plaće i koje su Galićeve beneficije prema tom ugovoru?

Upitao je Galića tko je platio njegov i boravak njegove obitelji u Bratislavi, te zašto djelatnici javne televizije imaju tajne ugovore.

U ispravku netočnog navoda **Ivo Lončar (neovisni)** je rekao da se primanjem ljudi bez uvjeta kršio statut HRT-a i da

primjerice tamo jedan konobar ima 15 tisuća kuna plaću. Pogledajte koliko saborski konobari imaju plaću, rekao je.

Ispravljujući netočan navod dr. **Slaven Letica (neovisni)** naveo je kako se pedesettrojici novinara koji su potpisali peticiju priključilo još šest i predložio predsjedavajućem sjednicom da ravnatelju HRT-a Mirku Galiću omogući da se očituje o navedenom.

HRT zanemaruje regije

U nastavku rasprave u ime **Kluba zastupnika PGS/SBHS/MDS-a** mr. **Nikola Ivaniš** rekao je da će Klub izvješće prihvatiti jer smatra da je unatoč svim manama HRT najbolja televizija u Hrvatskoj. No, mislimo da ponekad u utakmicama s komercijalnim televizijama prijeđe granicu svoje javnosti i o tome kao gledatelji i političari trebamo voditi računa.

HTV kao javna televizija treba promovirati jedan novi standard kulture javnog govora i težiti da ide na jedan viši nivo, da ide na razinu države u kojoj je većinski narod onaj koji ima tisućgodišnju pismenost, kulturu, javni dijalog. Čini nam se da kada je u pitanju kultura javnog dijaloga taj standard ponekad pristran, a ponekad i površan i o tome vodeći ljudi HRT-a trebaju povesti računa. Ta se pristranost, naveo je, očituje u tome da se pristrano biraju opće vrijednosti koje se obrađuju na HTV-u, a to uvijek ne korespondira s općim interesom. Isto se na pristran način biraju i političke teme, a posebno se ponekad favorizira lijevo-desna podjela, koja, istaknuo je, nije dominantna i već je prevaziđena. Nasuprot tome postoje zakinuti krajevi i oni favorizirani. Informativno-politički program HTV-a ne pamtim da je donio problem i pokušao u dvije minute recimo govoriti o KBC-u Rijeka. Nadprosječno su zastupljeni centri, metropola, a zanemarene regionalne kvalitete. Već godinama u informativnim emisijama nema regionalnih stranaka koje su u Hrvatskom saboru, rekao je i dodao da su na to upozorili odgovorne na HRT-u i podsjetili ih da je to funkcioniralo u težim vremenima, u rat-

nim godinama. Tada smo imali korektniji odnos prema regionalnim strankama nego sada, zaključio je i predložio da se to promijeni. Regionalne političke opcije i stranke nisu ništa manje važne i one su legitimne, ustvrdio je.

Odgovarajući zastupnicima ravnatelj HRT-a **Mirko Galić** rekao je kako mu se ne čini nekorektnim optuživati vodstvo HRT-a što su pali prihodi od marketinga jer, dodao je, nije to vodstvo donijelo odluku o privatizaciji trećeg programa. Isto tako, dodao je, vodstvo HRT-a ne može biti krivo ni za to što su rasli prihodi od pristojbe jer je to određeno zakonom.

Ocijenio je kako se u raspravama jedne brojke miješaju s drugima i dodao kako je financijska revizorska kuća analizirala poslovanje i da on nema razloga sumnjati u njihov posao.

Osvrćući se na navode da HRT nije izvršio obvezu i u Vijeće za elektronske medije i Fond za poticanje pluralizma uplatio sredstva naveo je kako to nije točno, da je HRT to uplatio u odnosu s danom kada su osnovani, a ne s danom kada je donijet zakon o njihovom osnivanju. Fond i Vijeće su osnovani otkada su registrirani i od toga dana mi uplaćujemo sredstva, rekao je i dodao da je od Ustavnog suda zatraženo očitovanje o tome kada se trebalo početi plaćati.

Naveo je kako su pojedini zastupnici pogrešno izračunali prihod od reklama te ustvrdili da je na račun toga 10 milijuna kuna stečeno nelegalno. Priznao je da je bilo par sporadičnih iskakanja, ali da se to više ne može dogoditi.

U ispravku netočnog navoda **Niko Rebić (HDZ)** upitao je Galića kako su mogli zaposliti 200 novih djelatnika ako je ukinut treći program. O broju zaposlenih i honoraraca odgovor je zatražio i **Ivo Lončar (neovisni)**, te kolika je plaća autora Latinice, koliko ima odijela i po kojoj su cijeni kupljena. Ispravljajući netočne navode dr. **Andrija Hebrang (HDZ)** poručio je Galiću da u vezi sa zakonskim obvezama o uplati HRT-a u Vijeće za poticanje pluralizma i Fond za elektroničke medije, zakoni izgleda vrijede za sve u Hrvatskoj osim za njega.

Pojedinačna rasprava

Ingrid Antičević-Marinović (SDP) rekla je kako sve skupa više treba zanimati uzmak edukativnog sadržaja i vrlo loša govorna kultura na HTV-u. A upravo iz rasprava nedvojbeno proizilazi da se neki žele nametnuti kao glavni dušebrižnici HTV-u, što je, uz događaje koji su se dogodili rezultiralo i reakcijom Hrvatskog novinarskog društva. Iako smo svi mislili da su definitivno prošla vremena napada na novinarske slobode, još uvijek postoje i mogu se okarakterizirati kao napad na demokraciju, rekla je i dodala kako je nekoliko slučajeva izazvalo i posebnu pozornost OESS-a. Ne treba zaboraviti, dodala je, da je Vlada u rujnu s popisa državnih institucija koje po Zakonu o pristupu na informacije moraju odgovarati na pitanja građana, skinula HRT.

Navodeći kako je saborska rasprava trebala proteći u smislu da se HRT-u pomogne da u što većoj mjeri preraste u javnu televiziju kazala je kako se tom nimalo jednostavnom poslu ne pomaže napadima da ne štiti hrvatske nacionalne interese. Nudeći istinu iz vlastite politike jedan je od pogrešnih načina, zaključila je.

Zabrinjava zloraba neovisnosti na HTV-u

U replici je **Pero Kovačević (HSP)** ustvrdio kako se svatko mora složiti s time da HRT treba biti neovisna, stručna i profesionalna u čemu su, ustvrdio je, u odnosu na HTV daleko odmakli Hina i neke radiopostaje. No, na HTV-u se napravi korak naprijed pa dva natrag kao što je slučaj sa sinočnjom Latinicom. To je zloraba neovisnosti što me zabrinjava, što zabrinjava hrvatske branitelje i građane koji plaćaju pretplatu, rekao je dodajući da se to ne smije dopuštati. Takve emisije niti su neovisne, ni stručne ni profesionalne, zaključio je.

Replicirajući stranačkoj kolegici **Nenad Stazić (SDP)** rekao je kako Vlada nije samoinicijativno brisala HRT s popisa tijela s javnim ovlastima koja su u skladu sa zakonom dužna davati odgo-

vore na upite građana, već da je to došlo nakon što je članica Programskog vijeća Suzana Jašić tražila podatke o tome koliko je HDZ potrošio na reklamiranje u predsjedničkoj kampanji.

U ime Programskog vijeća **Zdenko Ljevak** rekao je kako će to vijeće raditi po zakonu dok je taj zakon na snazi. Osvrćući se na pojedine kritike rekao je kako i Programsko vijeće ima primjedbe na reality showue, te da će na dnevni red staviti inicijativu koju je potpisalo 60-ak HRT-ovih novinara, a na koju su upozorili pojedini zastupnici.

Programsko vijeće ima primjedbe na pojedine emisije, a na dnevni će red staviti i inicijativu šezdeset novinara.

Vijeće, rekao je, intervenira na primjedbe koje dođu do njega, ono ne može reći da se nešto ne smije raditi, ali može reći da je nešto loše napravljeno ili da je napravljeno protuzakonito. Naveo je da Vijeće redovito raspravlja o standardima javnog dijaloga te da su u tom kontekstu izrečene kritike na pojedine emisije. Zastupnicima je poručio da i od njih očekuje da kada nešto nije dobro primjedbe pošalju Programskom vijeću koje će ih sigurno staviti na dnevni red i o njima se očitovati.

U ispravku netočnog navoda dr. **Marko Turić (HDZ)** rekao je kako nije točno da se HRT ponaša prema zakonu koji je na snazi i tome u prilog naveo primjer kada je HTV uzela u zaštitu Predraga Matvejevića lažno prikazujući da mu prijete opasnost, a pritom napadajući književnika Milu Pešordu i suca Lukića koji je vodio parnicu između ta dva književnika. **Josip Đakić (HDZ)** naveo je kako zakon nalaže nepristrano i profesionalno izvještavanje, ali da to na HTV-u nije slučaj. **Krunoslav Markovinović (HDZ)** naveo je kako uz velike troškove da bi se pretplata naplatila nije naplaćeno puno, da je prihod od marketinga za 9 posto manji, da su rashodi osoblja za čak 32 posto veći, a potpuno

nerazumljivim naveo je povećanje broja zaposlenih nakon što HRT ima jedan program manje. Zaposlenici ukazuju na preskupe vanjske produkcije koje koriste tehničke uvjete HRT-a, nepotizam raste, a bilo bi interesantno proanalizirati i donacije koje su u 2004. iznosile čak 7,4 milijuna kuna.

Prilično zgodne teme za istraživačko novinarstvo kojim inače HRT obiluje, rekao je dodajući kako je u kontekstu navedenoga interesantno da su novinari HRT-a sudjelovali u medijskom linču protiv saborskih zastupnika zbog naknada troškova prijevoza. Interesantnim je ocijenio obrazloženje ravnatelja HRT-a da je razlog povećanju plaća od 25 posto osiguranje najboljih kadrova posebnim ugovorima. Pa zašto uz osiguranje najboljih kadrova toliko vanjske produkcije, upitao je, dodajući kako je upravo nekoliko dobro plaćenih tv zvijezda zaslužno za kriminalizaciju Domovinskog rata. Optimizam, ustvrdio je, bude mladi novinari koji najavljuju kvalitetniju HRT-ovu budućnost. Zaključio je kako neuplaćivanjem zakonom obvezujućih sredstava HRT-u smanjuju vjerodostojnost.

U replici je **Ivo Lončar (neovisni)** ustvrdio kako se ni Göebels ne bi postidio načina na koji je izvjestiteljica HTV-a iz Hrvatskog sabora izvještavala o raspravi o deklaracijama o antifašizmu. Rekao je kako je nadležne na HRT-u upozorio na neistinitosti, zamolio da to objave, ali ništa od toga, rekao je i dodao kako je njegova obitelj trpjela zbog tih netočnih navoda. Nisam za progon nakardnih novinara već za maksimalnu slobodu, ali i za maksimalnu odgovornost, zaključio je.

U nastavku rasprave **Nenad Stazić (SDP)** rekao je kako je u raspravi htio biti kritičan prema programu HRT-a, postaviti pitanje o plaćama i posebnim ugovorima, honorarima, o javnim natječajima za vanjske produkcije, ali da zbog smjera u kojem je krenula rasprava o tome neće govoriti. U toj se raspravi rekao je, Mirku Galiću skida glava, na djelu je akcijski plan kojem je on meta. Naveo je kako je Galića na to upozorio kada je Izvješće stiglo u odbore, a to je

bilo prije jučerašnje Latinice. Obraćajući se Galiću rekao je da je dopuštao urednicima pogreške, a da će se oni za razliku od njega sada izvući. Zamjerali ste se onima koji su od vas tražili da zaposlite Tihomira Dujmovića i sada su, kada to niste učinili, jer ste prkosni, došli naplatiti taj vaš prkos. Probali su vas i financijski ucijeniti i poslali su vam rješenje porezne uprave o neplaćanju PDV-a, rekao je dodajući kako ima brojne zamjerke na program HRT-a, ali da će kao i SDP uvijek principijelno braniti pravo urednika da uređuju emisiju koje ne smiju uređivati ni Vlada ni Sabor.

No, dodao je, HRT je zanemario previše javnih poslova, ukinuo drugi Dnevnik, zanemario kulturni program itd.

Navedeći kako se slaže s većinom Stazićevih navoda **Jagoda Majksa-Martinčević (HDZ)** navela je u ispravku netočnog navoda kako je netočno da se u sabornici nekome skida glava. Ovdje je postavljeno nekoliko pitanja, a ponavljam i pitam tko je odgovoran za sinoćnju Latinicu? **Andrija Hebrang (HDZ)** je ispravljajući netočan navod ustvrdio kako akcijski plan postoji na HRT-u i da ga provode urednici koji su eliminirali Domovinski rat iz svog programa. **Ivo Lončar (neovisni)** poručio je Staziću kako bi bilo dobro da su se i zastupnici SDP kao i ostali očitivali o sinoćnjoj Latinici, a **Pejo Trgovčević (HSP)** ustvrdio da se ne radi ni o kakvom akcijskom planu već da je Klub zastupnika HSP-a tražio da struka kaže svoje o Latinici. **Stjepan Bačić (HDZ)** naveo je da nitko ne vodi kampanju da se HRT politički porobi kako je to Stazić rekao. To nije točno jer je HRT već zarobljena lijevom političkom opcijom, a morala bi s obzirom na to da je javna i nacionalna imati odgovornost prema većini, rekao je.

Latinica provela akcijski plan protiv dr. Tuđmana i Domovinskog rata

Marija Bajt (HDZ) navela je da je kroz jučerašnju Latinicu proveden akcij-

ski plan protiv prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana i Domovinskog rata.

Replicirajući Staziću **Zlatko Kramarić (LS)** rekao je kako je vrlo opasna konstatacija da će Galiću otići glava. Time se diskvalificira svaki politički diskurs, rekao je i podsjetio kako nitko od zastupnika osim njega i Damira Kajina nije intervenirao kada je "pala glava" saborskog izvjestitelja Joze Kapovića.

Predsjedavajući sjednicom **Vladimir Šeks** rekao je kako u sabornici neće padati glave, a da su zadnje pale u beogradskoj skupštini 1928. kada su pobijeni Stjepan Radić i drugovi.

Odgovarajući na repliku **Nenad Stazić** je rekao kako je to da će Galiću pasti glava rekao figurativno, ali da je sigurno da je Latinica usmjerila tijekom današnje saborske rasprave i dala povod za rušenje vodstva HRT-a.

Replicirajući mu **Pero Kovačević (HSP)** rekao je kako je sigurno da je Latinica usmjerila tijekom rasprave, ali i nedopustivim ocijenio da su odgovorni dopustili da se ta emisija emitira. Dodao je da je šteta veća kada se zna da emisija ne ide u živo, a da je i sam ravnatelj rekao da su neki dijelovi izbačeni. Pa kakva je bila, ako je i ono što je objavljeno skandalozno, upitao je?

Odgovarajući na replike Stazić je rekao kako je rasprava uvod u neprihvaćenje Izvješća, a to znači rušenje ravnatelja HRT-a.

U nastavku rasprave **Ivana Sućec-Trakoštanec (HDZ)** navela je kako se od prošlog izvješća i rasprave nije ništa promijenilo i da je HRT u službi nekoga što nije većina hrvatske populacije koja plaća pretplatu. Podsjećajući kako je tada rekla da gledajući HTV misli da je u Palestini, navela je kako su se stvari što se tiče vijesti pomakle bliže, pa da sada kad otvori HTV misli da je u Beogradu, ali ne u službenom dijelu politike s kojom Hrvatska surađuje nego one velikosrpske koja je tlačila Hrvatsku od 1918. To ne mogu prihvatiti, poručila je dodajući kako ne očekuje da HRT plješće Vladi i Saboru, nego da bar bude neutralna i ne pod svaku cijenu neprijatelj toj svojoj Vladi i narodu. Navela

je kako ne misli da je na dijelu lijeva opcija već anarholiberalizam koji nadilazi opće i u emisijama Latinice i uopće, kao u emisiji "Nedjeljom u 2" itd.

To što su se pojavile tri privatne televizije ne znači da se i javna mora ponajviše kao privatna, ustvrdila je i dodala da oni koji plaćaju pretplatu očekuju više obrazovnog programa, kulturnih sadržaja, itd.

Dodala je kako ne vidi niti jedan razlog zašto bi plaće na HRT-u bile tajnije od primjerice plaća zastupnika i zašto se već u trećem izvješću navodi da HRT ne može poštivati Zakon o javnoj nabavi. To je neprihvatljivo, poručila je i predložila da se inzistira na poštivanju toga zakona.

Ne očekujem da se glava skida bilo kome, ali očekujem određene promjene u uređivačkoj politici, da se promijene urednici koji su neodgovorno obavljali svoj posao, zaključila je.

Replicirajući zastupnici **Ivo Lončar (neovisni)** postavio je pitanje imaju li zastupnici isto pravo kao što novinari o njima govore, govoriti o novinarima? Ako nas prozivaju u središnjim informativnim emisijama i plasiraju laži o prosječnim plaćama od 16 tisuća kuna, što ima svega 15-ak zastupnika, imamo pravo znati kolike su njihove plaće, rekao je i ravnatelj Galiću još jednom poručio da odgovori na to pitanje, kao i na ona koja mu je postavio Miroslav Rožić.

Odgovarajući mu na repliku **Ivana Sućec-Trakoštanec** je navela kako novinari imaju pravo i obvezu informirati javnost, ali s točnim podacima o 12 tisuća kuna prosječnom plaćom i ne generalizirati rad ili nerad sviju. U nastavku rasprave dr. **Slaven Letica (neovisni)** rekao je kako izvješća HRT-a imaju lošu karmu jer na raspravu dolaze dan nakon možda najtežeg dana u novijoj hrvatskoj povijesti.

Podsjetivši kako se jučer u Haaškom sudu čitala optužnica generalu Anti Gotovini u kojoj nije optužen samo on već i čitavo hrvatsko vodstvo i država, naveo je kako je na kraju večeri došla famozna Latinica. Tvrdnja u njoj, da je dr. Tuđman bio jedan od urotnika i zlo-

činaca posebno je neugodna, a u nekoj mjeri i neukusna jer se optužuje osoba koja je već godinama mrtva i ne može se braniti, a to je i pravno i etički problematično. Prema tome kada se radi o Denisu Latinu i Zrinki Vrabec-Mojzeš radi se o tabulama razama, najniže obrazovanim novinarima u Hrvatskoj, ustvrdio je.

Zadnjih godina u Uredu predsjednika RH i na HTV-u događa se manje više poznata situacija iz Orwelovog djela u kojem Winston Graham radi u Ministarstvu istine na sređivanju arhivske građe.

Naveo je kako se u Uredu Predsjednika Republike i na HTV-u zadnjih godina događa situacija manje više poznata iz Orwelovog djela u kojem Winston Graham radi u Ministarstvu istine na sređivanju arhivske građe. Njegova je funkcija da stare dokumente, knjige, novine, časopise prilagodi novim povijesnim trendovima, a time se zapravo bavi HTV.

HTV je tvornica antisaborske svijesti

Hrvatska se televizija provincijalizira, a njezina je uloga velika jer je jedan od posljednjih branika hrvatskog identiteta, rekao je i dodao kako se mora inzistirati da se na HRT-u sačuva sukus književnoga hrvatskog jezika.

Naveo je kako je veliki broj zastupnika frustriran jer je HTV tvornica antisaborske i antizastupničke svijesti, da zastupnike prikazuje kao nikogoviće i neradnike koji za to primaju debele plaće.

Replicirajući Letici **Jagoda Majjska Martinčević (HDZ)** upitala ga je kako kao sociolog tumači uporno ponavljanje pojedinih zastupnika SDP-a da će se eventualnim promjenama možda zakona o HRT-u, možda ravnatelja, a i Vijeća

urušiti institucija. Pa što je ta institucija sveta krava, hoće li biti smak svijeta, upitala je, i dodala, zar se ne bi moglo dogoditi da imamo bolji zakon, bolje ravnateljstvo i bolju televiziju?

Odgovarajući joj na repliku **Letica** je rekao kako od Galića očekuje odgovore na pitanja koja mu je postavio Miroslav Rožić, o troškovima, plaćama, menadžerskim ugovorima, vanjskoj produkciji.

Damir Kajin (IDS) u replici je naveo da se zastupnici pozivaju na Latinicu kako bi se pozornost skrenula s aktualnih tema nije bitno kojih, da li o uhićenju Gotovine ili o plaćanju odštete folksojčerima. Mogli smo u Saboru otvoriti raspravu o Latinici i ulozi dr. Franje Tuđmana i nakon toga donijeti zaključke kako ući u raspravu o samom Izvješću o HRT-u, koje je za 2004.

Dr. Andrija Hebrang (HDZ) u replici je naveo kako je sinoć prvi put u četiri godine bio sretan što na HTV-u ne postoji emisija o Domovinskom ratu. Očito je da bi kroz govor mržnje bio prikazan kao što je u jučerašnjoj Latinici prikazan čitav hrvatski narod, rekao je dodajući kako se ne može glasovati za Izvješće takve televizije koja ne poštuje ni Zakon o medijima po kojem svatko tko je oklevetan ima pravo to ispraviti. Takvo što na HRT-u se proglašava nasiljem, a one koji im se usude uputiti prigovor prozivaju po drugim srodnim medijima.

U nastavku rasprave **Josip Leko (SDP)** naveo je kako se manipulacija u medijima najčešće radi izborom tema, zatim sugovornika, a potom slaganjem činjenica po unaprijed utvrđenim scenarijem i to, naveo je Latinica najvještije radi. No, dodao je, nema u Hrvatskoj niti jedne grupe koja za bilo koju emisiju na HRT-u neće imati zamjerku. Najgore bi bilo da se vratimo korak unatrag pa da pojedini ministri zovu urednike emisija kako bi korigirali izrečeno, rekao je odajući da je to učinio glasnogovornik Vlade kada je nazvao u emisiji "Otvoreno".

Također je rekao da najbolju ocjenu o programu HRT-a mogu dati gledatelji.

Govoreći o poslovanju HRT-a upitao je, je li cilj da joj ostane pet milijuna kuna dohotka, a da u isto vrijeme tehnološki zaostaje? HRT treba osposobiti za konkurenciju s komercijalnim televizijskim, rekao je i dodao da Izvješća treba prihvatiti kako se HRT ne bi iskoristilo za promicanje samo jedne politike. Ona nije bezgrešna i i program bi mogao biti i bolji, ali Izvješće treba prihvatiti, rekao je.

Na njegovo izlaganje uslijedilo je više ispravaka netočnih navoda, pa je mr. **Ivan Bagarić** upitao, je li baš Latinica dobar primjer da se neka emisija ne može uvijek svjediti svima? Ta mi emisija slična na nešto što je u paketu zločinačkog pothvata, rekao je i dodao da je bilo i drugih Latinica koje se mogu podvesti pod tu definiciju.

Ivo Lončar (neovisni) naveo je kako su o njemu objavili niz netočnosti i dezinformacija, a kada je tražio da to isprave nadležni na HRT-u to su odbili upućujući ga da tuži televiziju. **Ivan Đakić (HDZ)** upitao je zar Predsjedništvo Hrvatskog sabora koje je višestranačko nema pravo dati inicijativu i prijedlog o uređivačkoj politici? Zar samo javnost na to može imati pravo, upitao je?

U ispravku netočnog navoda **Andrija Hebrang** naveo je kako je on zvao na HRT da pita kako bi mogao ispraviti notornu laž urednika Dnevnika Šprajca s obzirom na to da na HRT-u nisu odgovarali na njegove pisane zahtjeve za ispravcima. Prema tome, nikada se nisam htio miješati u program, rekao je.

Jure Bitunjac (HDZ) rekao je Leki kako nije točno da ne postoji niti jedna emisija oko koje bi se većina složila. Glavni je problem što se u emisijama stvara politički nihilizam i destrukcija i dovodi u pitanje sustav vrijednosti. Nama treba moderna, globalna, europska, ali i nacionalna televizija, rekao je.

Leko je odgovarajući na replike i ispravke netočnih navoda rekao kako mu je žao svakog čovjeka kojemu je pogrešnim informacijama nanosena nepravda, a da Predsjedništvo Hrvatskog sabora nije sud javnosti kako je to predviđeno Zakonom o HRT-u.

Pozitivno je što HRT nije dozvolio da se razmašu RTL i TV Nova

U nastavku rasprave **Niko Rebić (HDZ)** ocijenio je da je poslovna politika najlošiji dio Izvješća, a to se najbolje vidi po iskazanoj dobiti. Kakva je to poslovna politika kada se smanjuje opseg posla, a primaju novi djelatnici, upitao je i dodao kako bi HRT poslovao da ne ubire rtv pretplatu. Navodeći kako je bilo i pozitivnih pomaka istaknuo je da HRT nije dozvolio da se razmašu RTL i TV Nova. To je dobro za moralnu higijenu društva da emisije poput Big brothera ne postanu naš usud, rekao je. No, ponovio je da poslovanje HRT-a nije dobro i ako se nešto ne promijeni mogla bi se vratiti vremena da se po sanaciju gubitaka dolazi na Markov trg.

Navodeći kako se s HRT-a često ukazuje na saborske privilegije i plaće rekao je kako je već postavio pitanje na Odboru za ljudska prava, ali da odgovor nije dobio te da ponovo pita kolike su plaće na HRT-u. Navodeći kako javnost ima pravo znati kolike su zastupničke plaće, isto tako treba znati kolika su primanja na HRT-u. Nije li pomalo licemjerno i nemoralno da oni kojima plaće i primanja prelaze 20 i 30 tisuća kuna tako često ukazuju javnosti na plaće onih kojima ne prelaze 15-ak tisuća. Na kraju je zaključio kako je krajnje nekorektno da se kao što je to učinjeno u Latinici falsificira novija hrvatska povijest sredstvima poreznih obveznika.

Primio sam SMS da je objavljena vijest da se zbog sinošnje Latinice bombom raznio branitelj iz Gline.

U nastavku rasprave dr. **Andrija Hebrang (HDZ)** rekao je kako je nakon te vijesti jako teško govoriti, te da jedino što može poručiti nazočnim predstavnicima HRT-a je da se stide. To je vaš Denis Latin i svi drugi Denisi koje

imate, a vaš su plod, rekao je i dodao kako je HRT prekinula izravni prijenos sjednice.

Nadalje je govoreći o izvješćima naveo kako HRT ne poštuje hrvatski jezik, krši Zakon o HRT-u jer informacije ne donosi istinito, cjelovito i nepristrano, te da je odnos zastupljenosti zastupnika oporbe i vladajuće koalicije pet prema jedan. Prešućuju se važni događaji koje inače prenose svjetske televizije, a o obljetnicama iz Domovinskog rata, "Bljesku", "Oluji", napadu na Dubrovnik nema mjesta na HRT-u. Nema podrške nacionalnim interesima u području gospodarstva. Nikada ni u jednoj emisiji nisu istaknuti briljantni pozitivni primjeri, a negativnih koliko hoćete, rekao je. Sramotnim je naveo i podatak o djelovanju protiv javnih interesa i u tom kontekstu naveo da je središnji Dnevnik na Dan neovisnosti tu vijest stavio na četvrto mjesto. Negativno je ocijenio i što je na obljetnicu pada Vukovara HTV pustio strani film o ratu, ali u BiH u kojem američki vojnici lete iznad BiH i ne znaju uopće što se dolje događa i izrijekom izjednačavaju Hrvate, Srbe i Muslimane. I to je bila poanta zašto je taj film tu večer prikazan, rekao je.

Sve što sam nabrojio nije miješanje u program televizije nego je nadzor Hrvatskog sabora nad zakonitošću rada. Sve je to protuzakonito jer ne odgovara Zakonu o HRT-u, zaključio je.

Replicirajući mu **Petar Mlinarić (HDZ)** rekao je kako je emisija "Otvoreno" iz Vukovara trebala biti o Domovinskom ratu, o obrani Vukovara, a bila je o suživotu i veća je pozornost dana Forumu mladih Srba negoli udrugama iz Domovinskog rata.

Odgovarajući mu na repliku **Hebrang** je rekao da namjerno nije spomenuo tu emisiju jer je ispod dostojanstva čak i HRT-a. Podsjetio je da je u toj emisiji postavljeno pitanje je li Vukovar izdan. Je, izdan je te večeri od HTV-a, rekao je i dodao da je sama ideja postavljanja pitanja sugestivna i uklapa se u suštinski, politički obojeni program HRT-a.

U ime Kluba zastupnika HDZ-a **Luka Bebić** zatražio je stanku kako bi se u

kontekstu najnovijih vijesti o ubojstvu hrvatskog branitelja dogovorili o daljnjem raspravi.

Nakon stanke predložio je da se sjednica nastavi sutra što je prihvaćeno.

Raspravu je drugi dan otvorio **Lino Červar (HDZ)** i naveo kako je govor na televiziji, medijima i u politici ponekad nalik na "plemenite laži". Treba imati petlju i građanima reći da u bespoštednoj borbi političke i ekonomske elite za prevlast u medijima nestaje pluralizam i autonomnost u uređivačkoj politici. U takvom okruženju novih agresivnih vlasnika i ideologija teško je, gotovo nemoguće držati novinarsku glavu uspravno, a iskakanje iz tih pravila je teško, pogotovo kada se ima na umu da taj novinar ima obitelj. Naveo je kako je kardinal Bozanić bio potpuno u pravu kada je novinarima poručio - odlučite se ili ste za načela ili za ideologije.

Dnevnik mora biti depolitiziran

Ravnatelju HRT-a poručio je kako je bez pune informacije iz različitih izvora put do istine nemoguć. Bez toga i bez slobode informiranja nema zajedništva u državi ni na jednoj ljudskoj razini. Navodeći kako su neke emisije na HTV-u učinile određene pomake ocijenio je da je Latinica klasičan primjer ideološke mržnje gdje prevladava govor mržnje, a to su klasična sredstva psihološkog fokusiranog uništenja pojedinaca, a u konačnici i fizičkog. Dnevnik mora biti depolitiziran i pluralistički orijentiran. Predložio je i više promocije mladih ljudi u programima i emisijama kao i suglasje o promicanju hrvatskog identiteta. Razumijevanja treba biti i za ljude koji su jugonostalgičarskog mentaliteta koji su u bivšoj državi imali sigurne plaće, zajamčenu egzistenciju. Latinica za sve navedeno nije primjer, zaključio je.

U replici je **Pero Kovačević (HSP)** naveo kako u tiskovinama piše da su nadležni s HTV-a čitav dan zvali kćerku Ivana Bukovca koja je njihova zaposlenica, ne bi li demantirala tvrdnju da se njezin otac raznio bombom zbog Latini-

ce. Klub zastupnika HSP-a preko toga ne može prijeći i traži da nadležne institucije ispituju je li to istina. Saborsku raspravu nastavimo u miru, stručno i profesionalno, predložio je.

U nastavku rasprave **Stjepan Bačić (HDZ)** rekao je kako mu se nakon svih događaja čini da jučerašnja Latinica nije bila slučajno takva i da je nažalost samo jedna u nizu sličnih. Nedopustivim je ocijenio kako se u njoj govorilo o prvom hrvatskom predsjedniku dr. Franji Tuđmanu. Ako je HRT javna ona mora zrcaliti svjetonazor većinskog stanovništva, a to je katoličko stanovništvo, a ona nekako ide iz drugog smjera.

Ako je HRT javna ona mora zrcaliti svjetonazor većinskog stanovništva, a to je katoličko, a ona nekako ide iz drugog smjera.

Upitao je tko gleda emisije prije nego su emitirane i ako ih nitko ne gleda, tko procjenjuje što će se emitirati? Naveo je kako se već godinu dana ne emitira snimljena emisija o sanitetu u Domovinskom ratu. Kroz masu emisija neistinito se prikazuje Domovinski rat i prave priloge koji idu u smjeru detuđmanizacije koja se pojavila 2000.

Rekao je kako su HTV-ove kamere na dan Svih svetih snimali misu na Mirogoju, ali da se nisu osvrnuli na Tuđmanov grob gdje je bilo jako puno svijeća i svijeta koji su mu odavali počast.

Vaše kamere idu tamo gdje ih vi pošaljete i stvara se privid da se u Hrvatskoj događaju sasvim neke druge stvari, poručio je Galiću i dodao da zbog toga ne može glasovati za izvješća.

U replici je **Andrija Hebrang** rekao kako je do zastupnika došao podatak da je urednica HTV-a Tanja Šimić izvršila pritisak na kćer pokojnog branitelja i da joj je zaprijetila otkazom ako kaže da se otac ubio zbog Latinice. To je dokaz da iz jučerašnje rasprave gospoda s HRT-a nisu naučili ništa, rekao je.

Glavni ravnatelj HRT-a **Mirko Galić** rekao je kako duboko žali smrt brani-

telja, ali da treba sačekati i ne koristiti njegovu smrt za bilo kakve obračune. Sinoć je u raspravi rečeno da smo odgovorni za njegovu smrt zbog Latinice, a danas da smo odgovorni jer smo vršili pritisak na njegovu kćer. Zamolio je da se sačeka i ispituju svi navodi, a da se nakon toga, ako ima elemenata odgovornosti razgovara o odgovornosti nadležnih na HRT-u.

Ispravljajući netočan navod **Josip Đakić (HDZ)** je rekao da se sinoć o tome nije vodila nikakva rasprava, već da je tu vijest u Sabornici prenio Ivo Lončar, te da je nedugo potom rasprava završena. Zato nemojte insinuirati pred hrvatskom javnošću nešto što se nije dogodilo poručio je Galiću. Iznoseći ponekad niz neprovjerenih informacija o hrvatskim braniteljima s počesto prilozima uznemirujućeg sadržaja, HRT zapravo dezinformira gledatelje uskrađujući argumentirani prikaz stvarnog stanja, rekao je. Kao najžalosniji primjer naveo je kada su HTV-ove kamere prenosile pokušaj samozapaljivanja branitelja kod Županje, da bi se samo dva dana nakon toga prikazivanja drugi branitelj u Sukošanu zapalio. Također je naveo kako je krovna udruga hrvatskih branitelja prije godinu dana tražila razgovor s nadležnima na HRT-u kako bi im predložila pojedine emisije, ali, dodao je, do danas nismo dobili ni odgovor. Umjesto toga HRT provodi sustavno dezinformiranje hrvatskih branitelja, zaključio je.

Pero Kovačević (HSP) podsjetio je da je Klub zastupnika HSP-a samo traži da se svi navodi koje su prenijeli mediji o tom slučaju ispituju.

Damir Kajin (IDS) predložio je da se prihvati poruka Mirka Galića i da se, kako je naglasio, prestane lešinariti nad sudbinom hrvatskog branitelja koji se ubio zato što je imao PTSP. PTSP je bolest, a Latinica je samo emisija i zbog nje se nitko ne bi ubio, ustvrdio je.

Ni Zakon o HRT-u ni njegovo Ravnateljstvo nisu svete krave

U nastavku rasprave **Jagoda Majska Martinčević (HDZ)** navela je kako je zanima kako se odabiru emisije iz pri-

vatne produkcije i ide li to na javni natječaj. Drugo, što se od kulture gleda na HRT-u, upitala je i odgovorila da nema više drama, emisija o glazbi. Tko je za to odgovoran, upitala je i dodala do kada će saborski zastupnici ponavljati svoja pitanja i tražiti odgovore koliko su primanja urednika i novinara kao i vodstva HRT-a? Navodeći kako nešto što nije dobro treba mijenjati, ustvrdila je kako ni Zakon o HRT-u, niti njegovo Ravnateljstvo nisu svete krave.

Bivša partijsko-seljačka koalicija u jednoj je godini dva puta mijenjala zakon o HRT-u, a članove Programskog vijeća izabrali su na zadnjoj sjednici Hrvatskog sabora u svom mandatu.

Dr. **Miomir Žužul (HDZ)** u replici je rekao kako postoji zbrka kod onih koji vode HRT, a to se vidi i u izvješćima u kojima se stalno uspoređuju s komercijalnim televizijama i na temelju toga hoće dokazati da su dobri. Ali to uopće nije pitanje, rekao je i istaknuo kako nema programskih razlika između javnih i privatnih televizija. Postoji prednost javne televizije u Hrvatskoj, što drugdje u svijetu nije slučaj, jer je ona unaprijed plaćena da bi se natjecala s komercijalnim.

Replicirajući Jagodi Majskoj Martinčević **Antun Kapraljević (HNS)** rekao je kako je to zastupnički juriš na HRT. Imate Državno odvjetništvo, revizorske kuće i dovoljno ruku u Hrvatskom saboru, pa ih smijenite i završite taj juriš, poručio je.

Nenad Stazić (SDP) u replici je naveo kako se HDZ sprema promijeniti Zakon o HRT-u i potom na HRT dovesti svoje ljude, Miroslava Škoru i Tihomira Đujmovića pa će onda imati ljude po svojoj mjeri. Vaša je namjera jasna i vi želite stranački porobiti HRT, rekao je.

Odgovarajući na repliku Kapraljeviću **Martinčević** je rekla da se ne radi ni o kakvom jurišu na HRT već o zastupnikovom i njezinom poimanju demokra-

cije. Po čemu mi ne bismo smjeli kritizirati program, upitala ga je? Staziću je odgovorila kako nikakva imena nije spominjala i da ona i HDZ ne žele nikoga rušiti ad hoc, ali da se zauzimaju za promjene koje bi vodile boljem programu i poslovanju HRT-a.

U nastavku rasprave **Vladimir Štengl (HDZ)** ocijenio je kako je emisija "Otvoreno" iz Vukovara pretvorila u suđenje Republici Hrvatskoj što su škole i dječji vrtići u Vukovaru odvojeni po nacionalnoj osnovi. Koga briga za porušeni grad, tolike ubijene, protjerane, ustvrdio je. Ističući kako bi mogao navoditi još primjera rekao je kako je žrtva Vukovara prevelika i sveta da bi se o njoj i 14 godina poslije tako odnosilo.

Kao neprimjeren način izvještavanja HTV-a naveo je kako je sinoćnji Dnevnik počeo rečenicom - Mislave, tko nas napada?

Dr. **Miljenko Dorić (HNS)** u replici je ustvrdio da građanima ne nedostaje kulturnog programa već posla i dostojanstva. Brojni suicidi posljedica su utjecaja niza negativnih čimbenika, a PTSP je samo jedan od njih, rekao je dodajući da su glavni krivci političari koji građanima nisu osigurali minimum dostojanstva.

U ime **Kluba zastupnika SDP-a Milanka Opačić** zatražila je stanku kako bi odlučili na koji način dalje sudjelovati u raspravi. Potom su to zatražili i svi ostali zastupnički klubovi.

SDP neće sudjelovati u raspravi jer je to hajka na HRT

Nakon stanke **Opačić** je navela da je SDP odlučio da neće sudjelovati u raspravi jer ne želi sudjelovati u hajki koja se vodi protiv HRT-a. Rasprava se udaljila od teme, a hajka ima za cilj preuzimanje političke kontrole i rušenje Vijeća HRT-a, zaključila je.

Njezine tvrdnje su u ispravcima netočnih navoda opovrgnuli zastupnici HDZ-a **Ivan Bagarić, Stjepan Bačić, Marko Širac i Josip Đakić** naglasivši kako je to potpuno netočno i insinucija. Želimo samo ispraviti ono što se događa na HRT-u, a to je nesavjesno informi-

ranje, pristranost i neobjektivnost, rekao je Đakić.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a Ivica Maštruko** naveo je kako je iz rasprave vidljiva namjera političkog arbitriranja na HRT-u i da će se zbog toga HNS suzdržati od daljnje rasprave. Prisustvovali smo vrednovanju emisija i programa, a to smatramo subjektivnom kategorijom koja ne bi smjela biti odlučujuća, rekao je.

Detektirane bolesti HRT-a

HDZ-ovi zastupnici odbacuju porivke da se u pozadini njihovih kritika krije želja za političkim arbitriranjem i smjenom ravnatelja HRT-a, te opetuju da se radi o nezadovoljstvu zastupnika programom HRT-a koja mora biti javna televizija.

Franjo Piplović (Klub zastupnika DC/HLS/LS-a) kaže da zastupnici kroz kritiku trebaju ponuditi odgovor u kojem smjeru treba ići HRT, treba razmotriti ima li ta kuća volje, snage i kadrova realizirati svoju temeljnu zadaću, a to je biti javni servis građana, bolje ih informirati kroz kulturne, obrazovne, znanstvene i dokumentarne sadržaje.

Rasprava se uglavnom sastoji od optužbi, nedostaje joj konstruktivnosti i HSS u tome neće sudjelovati, poručuje **Ljubica Lalić (Klub zastupnika HSS-a)** koja političkim opcijama ne spori pravo da sa svoga aspekta promatraju uređivačku politiku i program HRT-a, ali drži da se ne smije raspravljati na način da se u javnosti ostavlja dojam da se radi o hajci sa ciljem uskraćivanja prava na slobodu mišljenja.

Nema zakona koji će suzbiti balkanski mentalitet, aroganciju i nedodirljivost koji u određenim elementima caruje na HRT-u.

Rasprava je konstruktivno detektirala bolesti HRT-a, a Vama su očito draže floskule, jer se poput SDP-a povlačite

zato jer nemate argumente, odgovara **Jagoda Majksa-Martinčević (HDZ)**.

Nema zakona, pa ni Zakona o HRT-u, koji će od nemoralnih ljudi učiniti moralne, od ignoranata obrazovane, od diletanata profesionalce, koji će od navijača i fanatika učiniti objektivne i dobronamjerne, nema zakona koji će suzbiti balkanski mentalitet, aroganciju i nedodirljivost koji u određenim elementima caruje na HRT-u, istaknuo je **Miroslav Rožić (Klub zastupnika HSP-a)**.

'Priznaje' da se rasprava možda i proširila izvan same teme, ali dodaje da je dugotrajna rasprava proizvod dugotrajnog guranja pod tepih uloge HRT-a u društvu.

Upozorava da se raspravlja i o vrlo prozaičnim i konkretnim pitanjima na koja nema odgovora. Ravnatelj HRT-a, glavna urednica i urednik Informativnog programa satima sjede, stoički slušaju komentare i kritike i šute, vjerojatno se ravnajući po arapskoj poslovici 'Psi laju, karavana prolazi', primijetio je Rožić.

Bez obzira što i neki mediji govore o neprofesionalnosti Latinice, **Damir Kajin (Klub zastupnika IDS-a)** drži da ravnatelj Galić nije smio prihvatiti zahtjev da se o toj emisiji govori u Saboru, nego se o njoj trebalo govoriti na HRT-u.

Ne može se, kaže, nikoga žrtvovati, pa ni Denisa Latina, da bi onda na televiziji sve ostalo isto, bez obzira što se zna da je Hrvatska televizija itekako duboko podijeljena.

Neovisno o toj podijeljenosti, poziva da se ne ide u čistku na HRT-u, jer ćemo, tvrdi, "biti osuđeni i od domaće i strane javnosti", a to ne pomaže ni Hrvatskoj, ni slobodi medija, niti objektivnosti, niti profesionalnosti, a neće pomoći ni dignitetu Sabora.

Bit svega vidi u želji HDZ-a da na izbore ide sa svojom televizijom.

Izvešće, drži, treba prihvatiti, na televiziju treba poslati financijsku kontrolu, skresati i objaviti astronomske honorare, no televizija ne smije biti ničiji kućni video, niti stranačka televizija, nego treba biti javna televizija.

"Znam da je i ovo najbolji tajming da HDZ preuzme HRT, ali televizija ne smije biti ni SDP-ova, ni IDS-ova, ni HDZ-ova, već treba biti javna", poručio je zastupnik, potaknuvši seriju od 15 ispravaka netočnih navoda.

HDZ-ovi zastupnici odbacuju tvrdnju da HDZ na izbore želi ići sa svojom televizijom, te podsjećaju da im televizija nije trebala ni '90, ni 2003. da dobiju izbore. To što hoćemo je da ta naša televizija zaista bude javna, nacionalna i odgovorna prema svom narodu, kazao je **Stjepan Bačić (HDZ)**.

Za **Marka Turića (HDZ)** nedopustivo je Kajinovo upozorenje da se moramo bojati nekoga izvana. "Kao malog strašili su me vukodlacima, vilama, babarogama, kasnije Partijom, a sada u slobodnoj hrvatskoj državi s nekim izvana, nedopustivo", poručuje.

Sabor zaštititi od Sabora

I dok je dan prije govorio da HRT treba zaštititi od Sabora, **Milorad Pupovac (Klub zastupnika SDSS-a)** dan poslije se 'ispravlja' i kaže da Sabor treba zaštititi od Sabora. Pojašnjava pritom da svaka rasprava, zbog siline emocija, može dospjeti do točke na kojoj dijalog više nije moguć, ali tada razboriti ljudi kažu da treba stati i sačuvati mogućnost za razgovor, odnosno u ovom slučaju za parlamentarizam.

Tumači da se nije javio da bilo kome osporava to u što vjeruje, nego zbog toga da se pođe od pretpostavke da postoje i drugi koji imaju uvjerenja, emocije i stajališta od kojih imaju dužnost zaštititi u određenom trenutku svoje kolege s kojima sjede.

Ako je to moguće uraditi, nastavimo raspravu, ako nije moguće ne treba se ljutiti što će dio zastupnika pokazati da ne može sudjelovati u raspravi koja ide u smjeru da dovodi u pitanje minimalan standard koji treba poštivati u Saboru, kazao je zastupnik.

HDZ-ovi zastupnici netočnim su označili Pupovčev navod da Sabor treba zaštititi od Sabora, pitajući ga od kud mu pravo da zastupnike poziva na drugačije ponašanje u raspravi, ako nitko

nije prekoračio granice tolerancije i dostojanstva?

"Mislim da Sabor i hrvatsku javnost treba zaštititi od Pupovčevih skandaloznih i lažljivih izjava, to je problem", dodao je **Lončar (neovisni)**.

Marija Bajt (Klub zastupnika HDZ-a) ističe da se njen Klub zauzima za visoku razinu sloboda na HRT-u, ali traži da ju prati najviša kakvoća programa i profesionalnosti.

Kaže da se o izvješćima raspravlja konstruktivno i kritički, te odlučno odbacuje insinacije da se radi o hajkama, skidanju glava, čistkama, stranačkoj televiziji.

Jene Adam (neovisni i zastupnik mađarske nacionalne manjine) osvrnuo se na odnos medija spram nacionalnih manjina, naglašavajući da mediji imaju ključnu ulogu u suzbijanju diskriminacije, promicanju suradnje među zajednicama i poticanju poštivanja ljudskih prava.

Većinski mediji, kaže, moraju pokazati veću osjetljivost za probleme nacionalnih manjina, da informiranje o njima ne bude isključivo politička tema, jer svjesno ili namjerno prešućivanje činjenica zapravo je neistinito izvještavanje.

Primijetio je kako je "Prizma" još uvijek jedina televizijska emisija za nacionalne manjine koja se prikazuje jednom tjedno, te poručio da je samostalna emisija pojedinih jezika jedini put i da ima iznimnu važnost za zaštitu i promicanje regionalnih i manjinskih jezika u suvremenom društvu.

Izrazio je žaljenje što država ne daje nikakvu potporu za proizvodnju zvučno-slikovnih sadržaja za polusatnu tjednu emisiju na mađarskom jeziku koju jedna komercijalna televizijska postaja u Osijeku financira vlastitim sredstvima.

Podsjeća da se Hrvatsko-mađarski mješoviti odbor za manjine na svom zadnjem zasjedanju, u svibnju 2005., uz ostalo suglasio da će hrvatska strana, sukladno višestrukim obećanjima, u 2006. osigurati utemeljenje javne mađarske radio-redakcije u Osijeku, te materijalne uvjete rada televizijske radioustanove uspostavljene u Osijeku mađar-

skom potporom. Podupire se uspostavljanje mađarskog televizijskog uredništva mađarske manjine u Hrvatskoj sa sjedištem u Osijeku, naveo je Adam.

Galić: moja je plaća 20.000 kuna

Glavni ravnatelj HRT-a **Mirko Galić** osvrnuo se na pitanja postavljena u raspravi, prije svih pitanje o plaćama na HRT-u. Naveo je da je prosječna bruto plaća u 2004. iznosila 8.625 kuna, a prosječna neto plaća 5.669 kuna, dakle, bila je nešto iznad zagrebačkog prosjeka, a približno tisuću kuna iznad prosjeka u državi.

Galiću se to ne čini pretjerano, s obzirom na karakter ustanove, težinu i važnost djelatnosti, te misije koju obavlja HRT i Hrvatski radio.

HRT je dijelila regrese za godišnje odmone, uskrsnice, božićnice, ali nije prešla prag svojih financijskih mogućnosti, niti je iskočila iz okvira koji postoje u državi. Dnevnice za zaposlenike HRT-a, uključujući i glavnog ravnatelja, propisane su zakonom, putni su troškovi jednaki kao i svi drugi. Pravo na kartice pripada uskom krugu ljudi koji ih ne zloupotrebljavaju i koji su pod stalnim nadzorom, kaže Galić.

Ističe da je ukinuo neka od ranijih prava kao što su, primjerice, stambeni krediti pod povlaštenim uvjetima koje je koristilo 300, 400 ljudi.

Zatekao sam visoke plaće, smanjio ih, uključujući i svoju koja iznosi 20.000 kuna. Zatekao sam i stotinjak menadžerskih ugovora, a od tih ranijih ugovora ostalo je deset tzv. posebnih.

Zatekao sam visoke plaće, smanjio ih, uključujući i svoju koja iznosi 20.000 kuna.

Zatekao sam, kaže, i stotinjak menadžerskih ugovora, a od tih ranijih ugovora ostalo je deset tzv. posebnih na koje po pravilniku ima pravo ravnatelj, odnosno Ravnateljstvo.

”Zašto ne možemo o svemu javno govoriti, zato jer smo na tržištu, zato jer se vodi borba za naše ljude, za naše najbolje kadrove”, kaže Galić držeći da HRT ne može igrati otvorenim kartama, a da njena konkurencija svoje karte drži zatvorenima. Netočnim je nazvao priče koje dolaze iz kuće o nekoliko desetaka ili stotina tisuća kuna primanja, odnosno zarada. ”Ovo je informacija, podatak koji je služben, za koji ja odgovaram”, naglasio je glavni ravnatelj.

Potvrdio je da postoje različite vrste autorskih honorara - za filmove, glazbu, za scenarije itd., da godišnje ima oko šest tisuća takvih ugovora.

Kad je o poslovanju riječ, smatra da neke rezultate treba apostrofirati - konkretno da je kuća 2000. godine zatečena sa 260 milijuna gubitaka, da je sadašnje rukovodstvo u pet godina saniralo, podmirilo dugovanja, uložilo u razvoj više od 500 milijuna kuna uglavnom vlastitih sredstava, moderniziralo tehnologiju.

Hrvatska radio-televizija je poslovno stabilna i oni koji govore o malverzacijama morali bi imati dokaze za to, poručio je glavni ravnatelj HRT-a.

Ana Lovrin (HDZ) netočnom označava tvrdnju da je HRT na tržištu. U prilog tome navodi da je HRT u 2004. imala 816 milijuna kuna prihoda iz pristojbe, a upola manje od promidžbenih poruka, te da u odnosu na 2003. prihod od pristojbe raste, a pada prihod od promidžbenih poruka.

Netočno je da je HRT na tržištu, jer ne plaća PDV, niti porez na dobit, ističe **Hebrang (HDZ)**, te dodaje da je netočan i navod da je konsolidiran zatečeni dug. U ovom trenutku ima 171 milijun neplaćenih poreznih obveza, 31 milijun plaćenih obveza prema ostalim zakonima, što daje konačno isti rezultat, naglasio je zastupnik.

Ako je (HRT) javna televizija, ne može biti na tržištu, prema tome Vi onda ne možete kao poslovnu tajnu držati primanja nekih Vaših suradnika, uzvratila je Galiću **Majska Martinčević (HDZ)**. Ponovno ga je upitala koliko mjesečno prima obitelj Merlić, koliko ubire Denis Latin i njima slični, koja su to neovisna produkcijska društva koja mora-

ju HRT-u prodavati program izabrana temeljem javnog natječaja, te je li sapunica o nogometašima i manekenkama izabrana na javnom natječaju?

Nezavisnog **Lončara** zanima koliku plaću imaju ljudi sa stimulativnim ugovorima, koliku voditelji Dnevnika, oni isti koji javnost dezinformiraju o plaćama zastupnika?

Ima li pretplata smisla?

Kritikama na adresu Latinice, priključio se i **Frano Piplović (DC)**, primijetivši da su u emisiju pozvane i osobe koje su za života predsjednika Tuđmana bile u nekoj vrsti sukoba s njim, a koje su u emisiji o njemu govorile na ružan i neistinit način.

Podsjetivši da je predsjednik Tuđman u emisiji optužen da je za njegove vlasti otvoren ”famozni proces kriminalne privatizacije”, upitao je zašto HRT ne pozove u emisiju ljude koji su proveli tu kriminalnu privatizaciju?

Nećete to nikada napraviti, jer od njih ovisite, oni daju marketing, oni plaćaju odgovarajuće emisije, ustvrdio je zastupnik.

Ima li pretplata smisla ako HRT preplavljaju komercijalni sadržaji kakve nalazimo i na drugim televizijama.

Zahtjev za više profesionalnosti, stručnosti, odgovornosti HRT-a prema temeljnim društvenim vrijednostima naša je obveza i odgovornost, naglasio je **Krešimir Ćosić (HDZ)** pokazujući kako na modernim televizijama izgledaju standardi kada su u pitanju neke važne društvene teme od šireg javnog interesa.

Ti standardi, naveo je, nalažu kompetentnog i objektivnog urednika, kompetentne, pažljivo izabrane sudionike - ljude u čijim životopisima piše nešto što ih kvalificira da o temi govore objektivno i neovisno u interesu teme. Kad se govori o važnim društvenim tema-

ma, onda su na modernim i odgovornim televizijama uz istaknute pojedince i predstavnici istaknutih institucija, tek onda dolaze predstavnici vlade, parlamenta, administracije.

To je metodologija koja se uvažava svugdje, osim na HRT-u gdje se radi kao nekada u najcrnja vremena, kaže zastupnik i navodi primjer - tendenciozan, neobjektivan urednik, nekompetentni sudionici, a nakon svega, urednik si dozvoljava da iz kolaža rasprava sam bira to što misli da je u interesu njegova unaprijed postavljenog cilja.

Prenosi i kako mu je predstavnik Instituta za povijest, koji je sudjelovao u Latinici o Vukovaru, doslovno rekao kako je maknuto gotovo 90 posto toga što je govorio.

S takvim standardima, s tom vrstom profesionalne odgovornosti se mora snositi odgovornost, ne samo u Hrvatskom saboru, nego pred javnošću, kazao je Čosić.

Upozorio je na marginalizaciju institucija i pojedinih događaja, konkretno na HRT-u nije bilo ni riječi o znanstvenom skupu koji je 5. kolovoza 2005. organiziran u Kninu sa ciljem da hrvatskoj javnosti objektivno i nepristrano približi događanja u Kninu 5. kolovoza 1995.

Urednici trebaju imati slobodu u uređivanju svojih emisija, jedino bi bilo dobro kad bi uvažavali neke stvari koje zanimaju narod, replicira **Mario Zubović (HDZ)**.

Sabor i zastupnici nisu ništa čuli o ozbiljnoj strategiji restrukturiranja HRT-a u modernu, uspješnu televiziju. Vrijeme je za ozbiljne promjene na HRT-u, za ozbiljno restrukturiranje.

Sloboda bez profesionalnosti, bez etike, bez odgovornosti, bez stručnosti je zloupotreba neovisnosti koju su vaši urednici mnoga puta zloupotrebjavali protiv interesa HRT-a, protiv Vašeg i interesa svih nas, poručuje **Čosić (HDZ)** glavnom ravnatelju i podsjeća

ga da Sabor i zastupnici nisu ništa čuli o ozbiljnoj strategiji restrukturiranja HRT-a u modernu, uspješnu televiziju.

Vrijeme je, ističe, za ozbiljne promjene na HRT-u, za ozbiljno restrukturiranje.

Galić: ne mijesam se u posao urednika

Odgovarajući na zastupničke primjedbe, **glavni ravnatelj HRT-a** kaže kako se govori samo o onom što ne valja, ne i o dobrim stvarima, pa se, kaže, neće spomenuti kako je HRT rješavala pitanje pokrivenosti Hrvata iz BiH, neće se spomenuti da je 2004. pokrenut televizijski satelitski program za obje Amerike, za Australiju i Novi Zeland, da naše iseljeničtvo prvi put ima "osam sati puta tri, 24 sata programa", neće se spomenuti Glas Hrvatske, uspješna inicijativa provedena za sadašnjeg ravnateljstva, koja svim hrvatskim iseljenicima omogućuje da mogu dnevno pratiti program Hrvatskoga radija.

Pojašnjava da su pod ingerencijom glavnog ravnatelja i ravnateljstva samo posebni projekti poput Papina posjeta Hrvatskoj, otvaranja autoceste, Svjetskog nogometnog prvenstva, sve drugo je pod ingerencijom urednika i glavnih urednika u čiji se posao operativno ne miješa i neće miješati dok je na sadašnjem poslu.

Suglasan je s kritikama da su premalo zastupljeni klasična glazba, znanosti, da se za kulturu mora osigurati veće vrijeme i sredstva. No, pritom napominje da je, s jedne strane, teško osuđivati HRT da bude poslovno uspješna - jer će svaki loš poslovni rezultat povlačiti posljedice po modelu neuspješnih ravnatelja i ravnateljstava, a da istodobno mora forsirati sadržaje koje bi i sami rado vidjeli u najudarnijim terminima.

Kad je u pitanju otkup programa od vanjskih producenata, kaže da je sve otkupljivo po proceduri koja je striktno propisana.

U 2004. na ime vanjskih suradnji, koja je realizirana putem natječaja, postignuta je norma od gotovo deset posto. HRT je, dodaje, koristio i institut otku-

pa gotovog programa, koji je zakonit, a u tu kategoriju spadaju i sapunice. Ne možemo raspisati natječaj za sapunicu, jer ne znam koliko u Hrvatskoj ima producenata kuća koje to mogu proizvesti, odgovorio je Galić.

Osvrćući se na Galićevu zamjerku da se ne spominju pozitivne stvari na HRT-u, **Mario Zubović (HDZ)** podsjeća na slučaj kad je HRT sa sastanka predsjednika Sabora s predsjednicima klubova, na kojem je objavljen program jesenskog rada Sabora, prenijela samo šalu Vesne Pusić o fitnessu u Saboru i ništa više.

Naš gledatelj misli da smo cirkusanti, da govorimo o fitnessu, a ne o ozbiljnim stvarima, to je slika koja izade na televiziji, kazao je, podsjetivši da u stvarnosti stvari funkcioniraju po načelu - samo ono što je na televiziji to se dogodilo.

Napominjući da je sedam puta pitao o plaćama voditelja Dnevnika, specijalnih emisija i sl., **Ivo Lončar (neovisni)** zatražio je od predsjednika Sabora da čelnim ljudima i urednicima HRT-a objasni kako mogu istupati da bi zastupnici dobili odgovor na pitanja koja ih zanimaju.

Predsjednik **Vladimir Šeks** odgovara da postoji legitimna obveza i dužnost čelnika HRT-a i svih drugih tijela koja podnose izvješća Saboru da na postavljene upite daju jasne i precizne odgovore, te izražava nadu da će tako biti i u ovom slučaju.

Latinica nije usamljen slučaj

Voljela bih da HRT, ne samo tehnički, nego po sadržaju i programu, može biti uzor nacionalnim kućama u europskim zemljama, kaže **Zdenka Babić-Petričević (HDZ)** na Galićeve navode da HRT može biti uzor ostalim nacionalnim kućama.

Poručuje mu i kako može biti siguran da se Latinica, kakva je prikazana na HRT-u, ne može gledati ni na jednoj nacionalnoj televiziji u Europi.

Latinica, koja je ogorčila i domovinsku i iseljenu Hrvatsku, samo je jedan primjer što se događa na HRT-u, ima više takvih slučajeva i to je nedopustivo,

naglašava zastupnica, držeći da možda sve i ne bi bilo tako strašno da se Latinica nije dogodila nakon 15 godina stvaranja hrvatske države i najnovije hrvatske povijesti.

Ni saborski zastupnici, ni hrvatska javnost ne smiju dozvoliti da se krivotvori hrvatska povijest od 1990., poručila je, ne sporeći da se o toj povijesti mora razgovarati i s pozitivne, i s negativne strane.

Navela je kako je u večeri prikazivanja Latinice primila brojne telefonske pozive, od Australije do Osla, u kojima su je ljudi, kao saborsku zastupnicu, psovali i pozivali na odgovornost. Nisam ja za to odgovorna, nego Vi, poručila je Galiću, spočitavajući mu što se "stavio izvan zakona" i skinuo svaku odgovornost sa sebe.

Odgovorite mi zašto ste na HRT-u odgovorni, morali biste biti odgovorni za ono za što Vas je postavio Sabor, poručila je glavnom ravnatelju.

Upitala ga je i zašto se, ako su već ciljana skupina, za Hrvate u europskim zemljama ne osigura blok domaćeg programa koji neće biti prekidani stranim emisijama ili filmovima koji su kodirani te stvaraju crne rupe u emitiranju programa?

Zauzela se da se taj domaći blok prilagodi navikama iseljenika, da se emitira u vrijeme kad se vrata s posla, od 17 do 21 sat i to na prvom, nekodiranom, programu.

Zanimalo ju je i zašto nema dodatnih emisija namijenjenih Hrvatima izvan domovine, budući da mnogi od njih imaju kartice i gledaju sva tri televizijska programa?

Čestitala je za Glas Hrvatske, zahvalila na HRT-ovoj pomoći Hrvatima u BiH, ali i podsjetila da je ta kuća, na svoj način, odgovorna prema njima.

Vežano za glazbeni program na HRT-u, izrazila je nevjericu da je glavni ravnatelj u jednom interviu iz studenog 2005. izjavio da bi "zabranio sve zabrane, da Lepa Brena, što se njega tiče, može biti na HRT-u".

Opetujući da Latinica nije jedina neprofesionalna emisija na HRT-u, **Babić Petričević (HDZ)** navodi kako

je od zastupničke uvrijeđenosti opasnija činjenica da je takva emisija emitirana u vrijeme kad je u Haagu čitana optužnica generalu Anti Gotovini i cijelom hrvatskom vodstvu i državi.

Ona se može protumačiti kao potvrda optužnice, upozorila je zastupnica.

Kroz repliku, **Lino Červar (HDZ)** konstatira da je lijeva strana sabornice branila HRT bijegom iz sabornice, ostavljajući zastupnike većine i upirući prstom u njih da su protiv slobode medija, protiv televizije i protiv svega što je dobro u Hrvatskoj.

Mi dajemo punu potporu HRT-u, radite dalje, a radite pošteno, dokažite hrvatskoj javnosti da niste glasnogovornici samo jedne političke ideologije, one koja je izvoriste netrpeljivosti, mržnje, jednog stava, a ne pluralizma.

Ne, mi dajemo punu potporu HRT-u, radite dalje, a radite pošteno, dokažite hrvatskoj javnosti da niste glasnogovornici samo jedne političke ideologije, one koja je izvoriste netrpeljivosti, mržnje, jednog stava, a ne pluralizma, poručio je zastupnik.

Osvrćući se na pitanje o odgovornosti koje je zastupnica Babić-Petričević uputila glavnom ravnatelju HRT-a, **Lončar (neovisni)** je ustvrdio da su i Galić, i Rončević, i Nemčić žrtve suludog zakona kakvog nema na Zemljinoj kugli.

"I predsjednik Programskog vijeća je žrtva tog suludog zakona, a oni koji su ga donijeli oni su pobjegli, kao što obično bježe, jer se ne snalaze tek tako na čistini, oni moraju imati zaklon, za njih je najbolji zaklon šuma", izjavio je Lončar.

Rast troškova odvjetničkih usluga

Jure Bitunjac (HDZ) smatra da HDZ mora dodatno povećati obrazovno-educativni udjel u programskoj shemi

HRT-a, jer je to od nacionalnog interesa. Primjećuje da se tržišna utakmica u elektronskim medijima najizravnije ogleda u povećanju postotka oglašavanja reklama, a nauštrb informativnog i obrazovnog dijela programa, a posebno ga brine utjecaj velikih oglašivača na program HRT-a, odnosno na objektivni i profesionalan pristup prema njima.

Nemoguće je da će jedna medijska kuća kritizirati menadžering tvrtke koja u oglašavanje ulaže stotine milijuna kuna, pa se zapravo radi o fenomenu tzv. vezane trgovine 'ja tebi reklame, ti meni povlašteni položaj'.

Nemoguće je, kaže, da će jedna medijska kuća kritizirati menadžering tvrtke koja u oglašavanje ulaže stotine milijuna kuna, pa se zapravo radi o fenomenu tzv. vezane trgovine 'ja tebi reklame, ti meni povlašteni položaj', najčešće nauštrb objektivnog informiranja javnosti.

Mišljenja je da HRT mora više i sustavnije informirati i educirati građane o najvažnijim društvenim pitanjima, poput ulaska u EU, NATO, promicanju ekološke svijesti građana, globalizacijskim procesima, gospodarskim kretanjima itd.

HTV, ističe, kroz edukativni i informativni program, na prihvatljiv i popularan način, mora promicati hrvatski nacionalni identitet i posebnost, bilo da je riječ o kulturi, športu, gospodarstvu ili zabavi.

Smatra da građani žele modernu i zanimljivu, europsku i globalnu, ali i nacionalnu televizijsku kuću, a HRT to danas nije i to je neosporiva činjenica.

Osvrnuvši se na financijski dio izvješća, napomenuo je kako su koncem 2003. potraživanja po pristojbi iznosila 18,8 milijuna kuna, a koncem 2004. godine 30,9 milijuna kuna, dok su troškovi odvjetničkih usluga za te poslove narasli sa 786 tisuća kuna na 3,9 milijuna kuna. Sudski troškovi vezani za

naplatu odnosa i potraživanja u 2003. iznosili su 70 tisuća kuna, a 2004. godine 7,7 milijuna kuna.

Da bi se dobila potpunija slika o financijskom poslovanju HRT-a, zastupnik smatra da je potrebno dobiti i izvješće vezano uz Zakon o javnoj nabavi.

Branimir Pasecky (HDZ) kroz repliku pita ima li smisla financijski podržavati televiziju, ako čini nešto suprotno interesima i općem raspoloženju građana, odnosno je li vrijeme da se ukine financiranje (HRT-a), pa da bude ravnopravna ostalim televizijama i onda producira programe na osnovu vlastitog rezultata i poslovanja i stvara takva (ne)raspoloženja?

U jednoj godini podnijeto je 173.000 ovrha, je li to mogla naša pravna služba, uzvratilo je **Galić** na Bitunjčeve navode, ističući da ukupni troškovi padaju na tuženike i naplaćuju se iz ovrhe, pa HRT od toga ima samo korist, a ne štetu.

Mi smo investirali 14 milijuna kuna u troškove odvjjetničke kancelarije, u troškove sudskih taksa, a naplatili smo 22 milijuna kuna, naveo je Galić, dodajući da će se i u slijedećim mjesecima i godinama dio tih obveza naplaćivati.

Dakle, zaključio je, HRT je u tom pitanju postupila u stilu dobrog gospodara da zaštiti svoje interese.

Zastupnici na stupu srama

Franjo Arapović (HDZ) kolege je izvijestio da je upravo dobio izdvojeno mišljenje Ante Žužula, člana Programskog vijeća HRT-a, zanimajući se zašto zastupnici to mišljenje nisu dobili prije dva dana?

Upozorio je da se na HRT-u ne može pratiti ni jednu hrvatsku nacionalnu ligu, ni u jednom športu, a na moguće izgovore da je izgubljen jedan (treći) televizijski program uzvraća riječima - pa, idemo ga vratiti, pošaljite zamolbu Hrvatskom saboru da HRT Plus bude normalan, odnosno dekodiran.

Glede Latinice, neprimjerenim drži emisiju takva sadržaja emitirati na šestu obljetnicu smrti prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana.

Nezadovoljan je HRT-ovim tretmanom saborskih zastupnika koje, kaže, nitko ne brani i koji su prepušteni sami sebi i javnosti, a za dva dana će se vidjeti kako će se braniti jedan urednik, jedan novinar.

”Gospodo, on Vam je podvalio, prije sedam dana je dogovorio sa jednom televizijom i danas će ispasti žrtveno janje, jer ćete ga morati razriješiti, nakon one emisije ne može opstati na Hrvatskoj radio-televiziji”, ustvrdio je zastupnik, te najavio da će slijedeći korak biti javljanje razno-raznih nevladinih udruga koje neće imenovati.

Poručujući glavnom ravnatelju HRT-a da izrečene kritike ne treba shvaćati osobno, izrazio je duboko nezadovoljstvo što su saborski zastupnici, koji su uzimali novac od putnih troškova, usporoženi sa onima zbog kojih se jednom teško bolesnom djetetu ne mogu platiti putni troškovi.

Izloženi smo ruglu srama, bilo me sram taj dan izaći na ulicu, a ništa nisam uzeo, niti ću ikada uzeti ono što me ne pripada, poručio je zastupnik.

Nezadovoljan je načinom na koji se u Dnevniku prati Sabor i favoriziraju neki zastupnici, kaže da svaki dan može unaprijed reći tko će u njemu biti.

Danas je, kaže, rekao da će Kapraljević biti prva vijest, i pogodio je, rekao je da će Milanka Opačić s košaricom biti prva vijest i bila je, a nije bilo ni premijera, ni ministra financija koji je govorio o proračunu.

Odbacio je oporbene tvrdnje da HDZ želi uspostaviti stranačku televiziju, te upozorio na ogroman utjecaj televizije na građane.

Moja mama i danas, kad na televiziji kažu da će sutra kiša, uzima najlon i ide pokrivati duhan, a ta ista moja mama u ponedjeljak je, nakon Latinice, imala tlak 220 sa 150, jer je dala dva sina za obranu Hrvatske, kazao je Arapović.

Slaven Letica (neovisni) zamolio je predsjednika Sabora da se svim zastupnicima podijeli izdvojeno mišljenje Ante Žužula kako bi Izvješće Programskog vijeća uopće bilo vrijedno rasprave i glasovanja.

Napominje da u abecedi demokracije takva mišljenja imaju privilegirani tretman, te da je bez tog mišljenja Izvješće Programskog vijeća HRT-a falsificirano.

Drugačiji stav ima **Pero Kovačević (HSP)** za kojega izdvojeno Žužulovo mišljenje ne znači ništa. Mogu reći da ga je vjerojatno podnio jer je znao da više neće ostati u Programskom vijeću i ne može se govoriti da Vijeće ne radi svoj posao, kazao je.

Pozivajući se na dio pisma dobivenog od djelatnika HRT-a, **Ivan Vučić (HDZ)** kaže da je iz rasprave vidljivo da na HRT-u vlada kaos koji dobro organizirana skupina koristi za promicanje ideologije i ostvarenja programa rušenja nacionalnih stranaka te manipulaciju medijskog prostora u svrhu lijeve monopolizacije vlasti u Hrvatskoj, a dokaz tome je Latinica. To što smo vidjeli je neobjektivno, gnjusno tendenciozno, ocijenio je, držeći da samo onaj koji ne želi dobro hrvatskome narodu može organizirati takvu emisiju na godišnjicu pokopa prvog hrvatskog predsjednika.

Galića je prozvao da je njegov mandat obilježio unutarnji kaos i stalne svađe, povratak propalih kadrova s konkurentске tv kuće, skandalozni ekskluzivni ugovori, pad opsega i kvalitete programa te značaja i utjecaja javne televizije.

Predbacuje mu da nije provedena nužna racionalizacija, ističe da je nezamijećeno prošao podatak da je HRT u 2003. u odnosu na 2002. imala 409 zaposlenika više, iako je ukinut Treći program i smanjen broj sati emitiranog programa.

Kao konstantna se pokazuje briga za lijeve kadrove koji su eksponenti nove sheme sastavljene nakon pobjede lijeve koncepcije na izborima u Hrvatskoj, tvrdi Vučić i dodaje kako se njihov primat nastavlja i nakon poraza lijeve koalicije na izborima.

Pita se i što reći o urednicima koji su bili glasnogovornici političkih stranaka lijeve opcije na proteklim izborima?

Nezadovoljan je što je ukinuta dnevna emisija Meridijan 16, a umjesto nje uvedena emisija koja treba obrađivati temu dana ugošćujući različite stručnjake.

Drži da problema ne bi bilo da hrvatski javni život i društvo u 50 godina komunizma nije sustavno očišćen od protivnika socijalizma, osobito u akademskom životu, te osobito nakon 1971., pa je jasno kako će ti tzv. neovisni stručnjaci biti usmjereni, što će dodatno poticati sa glasnogovornicima političkih stranaka, kao urednicima.

Upozorava da kroz vanjske produkcije Uprava HRT-a izvlači novac iz HRT-a i pretplatnika, da se samo Nedjeljno popodne radi sa 11 vanjskih produkcija, a minuta takvog programa košta dvije tisuće kuna. Honorar za tu emisiju je 80.000 kuna.

Televizija je država u državi

Miomir Žužul (HDZ) će iz vrlo osobnih razloga glasovati protiv izvješća.

Pojasnio je kako se na vlastitoj koži uvjerio da izvještaj nije u skladu sa zakonom, koji propisuje da će se prije objavljivanja neke informacije provjeriti njen izvor i sadržaj sukladno standardima neovisnog novinarstva.

U njegovu slučaju, navodi, ni približno nije bilo tako, dapače, tri se puta na HRT-u pojavio čovjek koji se lažno predstavljao, tri je puta na to upozorio HRT, govorio pred Saborom, ali to ništa nije promijenilo.

Budimo iskreni, Hrvatska televizija je država u državi i za nju vrijede neka druga pravila i kriteriji.

Budimo iskreni, Hrvatska televizija je država u državi i za nju vrijede neka druga pravila i kriteriji, ustvrdio je zastupnik.

Živio je u svijetu gdje su dominirale komercijalne televizije, ali je postojala i javna, a razlika između njih bila je ogromna. Javna televizija, kaže, služi nekim višim društvenim vrijednostima, a toga u Hrvatskoj više ne vidi.

Ako gledam principe na Hrvatskoj televiziji, onda je to da rad nema nika-

kve vrijednosti, jer ako radite samo ćete biti budale, upozorio je zastupnik.

Vrijednosti koje se nude su - ako ste zgodna djevojka možete postati manekenka i udati se za nogometaša, ako ste dečko možete biti nogometaš, ako nemate jednu od tih mogućnosti još uvijek imate različite milijunaše, loto i sl. Ogromnoj većini naroda ostaje, tek frustracija - na ovu ili onu Vladu, jer je kriva što niste u poziciji biti nogometaš, manekenka, milijunaš, niti izvući dobitak na Hrvatskoj lutriji.

To je istina koja se o svijetu širi kroz naše dnevne boravke iz večeri u večer, i nemojmo se zavaravati, televizija nije ogledalo stvarnosti, televizija kreira stvarnost, naglasio je zastupnik.

Istaknuo je i kako je u mladosti na televiziji nešto i učio, a danas vlastitog djeci priječi mogućnost da ju gledaju, jer je zaključio da mogu naučiti samo nešto krivo, te da je najlakše nemati televizor doma.

Naglašavajući kako ne želi smijeniti Upravu HRT-a, čelnicima i urednicima te kuće je poručio kako mu je neprihvatljivo da kažu 'to je možda tako, ali mi tu ne možemo ništa napraviti'. "Oprostite molim Vas, nemojte tu sjediti", poručio im je.

Posebno mu, je dodaje, neprihvatljivo da Hrvatski sabor, znači nitko u hrvatskoj državi ne smije ništa reći o tome što i kako Vi radite u ime građana ove države.

Zato mislim da Vi trebate razmisliti možete li nešto napraviti ili ne, ja mislim da je ovo Vaš ispit savjesti, a ne politički pritisak, a ne odluka HDZ-a, naglasio je Žužul.

Nastavljajući se na temu vrijednosti na HRT-u, **Lončar (neovisni)** kaže da je u nekim emisijama nacionalno ustaško, fašističko i nazadnjačko, vjersko i katoličko je klerofašističko, a povijesno ne smijemo govoriti o svojoj povijesti. Tvrdi i da je HRT puna kvazi anti-fašizma, ali onaj tko o tome progovori odmah je neprijatelj, razbojnik, fašist. Dakle, to su vrijednosti koje se tamo promiču, upozorio je zastupnik.

Hebrang (HDZ) dodaje da HRT definitivno ima tim stručnjaka koji vrši tipi-

čan medijski mobing na pojedine političare. Svjedokom sam, jer sam bio kolega Žužulu u Vladi, što se događalo u pojedinim aferama, a to što se vidjelo na ekranu, bili su dva svijeta, dvije istine, to je politički odstrel jednog čovjeka, naglasio je Hebrang.

Pokušaj ispravljanja neistine na HRT-u završava optužbom za miješanje u program.

Poručujući glavnom ravnatelju HRT-a da nije u sukobu ni s njim, ni s HRT-om **Žužulu (HDZ)** je neprihvatljivo da sinoćnji Dnevnik počinje kao da se radi o objavi rata. Tko to koga napada da se iz Sabora objavljuje o tom napadu, pita se zastupnik, držeći da je HRT u osjećaju nadmoći objavila rat Hrvatskom saboru.

Neznanje je raširena pojava na HTV-u

Prigovore upućene HRT-u, **Florijan Boras (HDZ)** razvrstao je u tri skupine.

Prvi ide na sustavno širenje neznanja, kaže da je nemoguće nabrojati sve pogreške te vrste u čitanju stranih riječi i govoru o prirodnim i društvenim znatnostima.

U prirodnim se znanostima, navodi, najčešće od pukih teorija, iz senzacionalističkih pobuda stvaraju svršene činjenice, tako da nam svaki čas prijete smak svijeta od nekakvih meteora, pandemija i sl., a toga na državnoj televiziji ne bi smjelo biti.

Pobrojao je i nekoliko tipičnih primjera neznanja: TV kalendar tvrdi da je Karlo Veliki vladao u 5. stoljeću, a istina je da je vladao u 8. i 9. stoljeću; televizija prenosi da se Ivan Pavao II ispričao zato što su katolici ubijali evanđeliste, a trebala bi reći evanđelike, jer su evanđelici sastavljači Evanđelja, a njih katolici nisu ubijali.

Drugi zastupnikov prigovor usmjeren je na neznanje samih uredništava.

Urednici na HTV-u, kao i čelni ljudi, objašnjava, nositelji su starih znanja koja su vrijedila u komunizmu, a sada mogu samo smetati, ne mogu ničemu koristiti.

Upozorava da su gramatika i rječnik hrvatskoga jezika katastrofalni, da je naglasak još gori, da je nedopustiv akcentski i svaki drugi jezični nered na javnoj televiziji.

U prilog tvrdnji da su i druga neznana sveopće raširena na HTV-u, spominje podatak iz TV-kalendara da je Italija kapitulirala 9. rujna '43., a istina je da je kapitulacija bila dan prije, 8. rujna '43.

Posebna je priča nemar, pa se u jednoj od emisija tvrdi da je Krbavsko polje mjesto najvećeg stradanja Hrvata u povijesti, a što su onda Macelj ili Bleiburg, pita se Boras.

Treći njegov prigovor odnosi se na opasnost robovanja tržištu, a u toj utrci, kaže, HTV prečesto žrtvuje najosnovniju istinu, pa time grubo oštećuje svoje gledatelje.

Osim toga, HTV da bi privukao što više sponzora i oglašivača, natječe se u primitivnoj zabavi i senzacionalizmu.

Sabor, naglašava zastupnik, ima pravo očekivati od HTV-a da ga vode ljudi stvarno i suštinski, a ne samo iz računice odani Hrvatskoj i hrvatskom narodu i demokraciji, ljudi svjetskih znanja i široke te dinamičke orijentacije, ljudi koji nisu ispleli mrežu obiteljskih i sličnih veza koje koče i onemogućuju razvoj pravoga, dinamičkoga i zanimljivog, ali odgovornog i konstruktivnog programa javne televizije.

Neki na HTV-u, pa čak i u športskoj redakciji, kažu da se pločice na vratima više ne naručuju s imenima osoba već sin, kćer, snaga, zet i slično, zaključio je Boras.

Lončar (neovisni), koristeći repliku, navodi da na HRT-u postoji iznimno stručan tim jezikoslovaca, HTV ima 22, a Hrvatski radio osam lektora i riječ je o ljudima koji sjajno poznaju hrvatski jezik i još neke druge jezike.

Problem je, tvrdi, nastao kad je "najpoznatiji po zločinu i zlima hrvatski doktor bez imena s dva prezimena tamo doveo nekoliko desetaka novinarskih revolveraša" od kojih se regrutirala skupina ljudi o kojima se već dva dana raspravlja. To je skupina "anarho-liberalnih" novinara koji nemaju nikakvu svjetinju i koji misle da je smisao života

zavezan u čvoru njihove kravate, ustvrdio je zastupnik.

Da bi pokazao njihovu pismenost, naveo je kako se jedan od njih obratio lektorici riječima "Čuj bolan, de reci mi kako se kaže hrvatski Irak ili Iran", pa je onda pitao i "koji je ustaški čin imao Ante Starčević za vrijeme NDH"?

Turić (HDZ) upozorava da u emisijama Na rubu znanosti uvijek gostuju nekakvi sumnjivi izlječitelji tzv. alternativne medicine koji ničim nisu provjerili stručnost ni znanstvenost, niti je itko to verificirano dokazao da ne škodi čovjekovu zdravlju.

Stradaju pojedinci koji se predaju njihovu liječenju, masovno strada povjerenje u medicinu, a kao treće masovno stradaju higijena i zdrav život, jer se ljudi a priori predaju vjeri u nekakve lažne iscjelitelje, naveo je zastupnik.

Zlatko Kramarić (LS) kolege je podsjetio da je u svojim raspravama svaki put bez ostataka branio novinara, pravo na slobodu, na razliku, pa čak i pravo na grešku, misleći da bi to za sobom trebalo povlačiti i nešto drugo - odgovornost novinara koji rade svoj posao.

Boji se, kaže, da je ta sloboda malo preslobodno shvaćena, da su se neki ljudi, neki novinari malo zaigrali i onda se stvara ambijent kojega Ante Žužul u svojem izdvojenom mišljenju naziva postmoderna. Radi se, tumači, o jednom legitimnom teorijskom svjetonazoru koji otprilike kaže da je sve dopušteno, a kad je tako onda se unutar tog konteksta doista može braniti bilo koju emisiju i bilo koji stav, sve se zapravo može opravdati.

Ako je sve slobodno, što nam se nudi kao alternativa, pita se zastupnik kojem se čini da se, kao što je prije desetak godina bio na djelu antipoduzetnički duh, sada stvara jedan pomalo frustrirajući antipolitički duh.

Podsjetio je, naime, da svatko tko dođe na javnu televiziju ima pravo reći da treba ukinuti parlament, publika takvome plješeće, pa i glasuje za to. Ako na to nema komentara, ni stava što znači ukidanje parlamenta, to je zapravo otvaranje puta u diktaturu, ustvrdio je zastupnik.

Citirajući poznatu izreku 'Tko vlada znakovima, vlada i ljudima' i navodeći da je televizija znak par excellence, ne čudi se da u 15 godina hrvatske tranzicije i politike ima i borbe za kontrolom nad Hrvatskom televizijom.

Kao liberala ga, kaže, smeta što je svijet koji nudi televizija svijet ekstremnosti i samo one predstavljaju vijest, onaj tko želi postati vijest mora po definiciji pripadati tim krajnostima. Krivim drži taj metodološki pristup da svaki puta postoji projekt kontra da bi se tobože čula i druga strana.

Upravo u takvom pristupu, gdje vlada princip isključivosti, gdje vlada zakon ili-ili, je nešto što nas je dovelo do ove situacije, do antipolitičkog stava, naveo je Kramarić, poručujući da treba mijenjati manihejski pristup koji je postao dominantan na HTV-u.

Duh staljinizma

Ako proizvod na HTV-u nije dobar, a obično je ocjena u raspravi da nije, onda treba mijenjati ili strukturu ili proces, istaknuo je mr. **Ivan Bagarić (HDZ)**. Struktura su Zakon o HRT-u, Programsko vijeće, Ravnateljstvo, zgrada i uposlenici, a proces što ljudi znaju, umiju, rade, kako se međusobno odnose.

Ne miješajući se u programsku, uređivačku politiku, ukazao je na probleme posluživši se zapisnicima Programskog vijeća.

Na sjednici 18. listopada 2005. gospođa Jašić, inače, kaže, miljenice SDP-a, ukazala je na opasnost za slobodu medija od rasprave jednog zastupnika na Odboru za informiranje. Prenio je njene riječi da je tvrdnja nekog zastupnika da je glavni urednik HRT-a svojim radom prouzročio štetu, napad na HRT, da se bez argumenata budućem sazivu Vijeća nameće pitanje njegova razrješenja. Pa kao da se to ne smije, upitao je zastupnik.

Prenio je i riječi da je HRT dužna poštovati Zakon o HRT-u, programska načela i obveze, a ne "fiktivne državne, ili nacionalne interese", te da je zamolila Vijeće da osudi retoriku tog zastupnika. Upitao je čija je to škola medijske

demokracije. "Ja većeg duha staljinizma ne vidjeh", kazao je.

Još je dalje, nastavio je, otišao Bljajić po kojem nije dobra praksa da programsko vodstvo prisustvuje sjednicama saborskih odbora, jer se takvim načinom doprinosi željama zastupnika da utiču, uređuju program HTV-a.

Zar uprizoriti ovaj sastanak pod scenarijem zapisnika ne bi bio pravi izazov? Postaviti radnju u prostor HTV-a i vrijeme inkvizicije, kaže zastupnik i opisuje - u nazočnosti gospođe Jašić i njenih pobočnika bičevati i spaljivati narodne zastupnike koji su se drznuli kazati kako se ipak okreće, a u drugom činu u 21. stoljeću u ime medijskih prava i sloboda pokušati beatificirati nesretnike, tamo od nekud se pojave SDP-ovci, koji su napustili sabornicu, ekskluzivni zastupnici promjena na bolje, da to spriječe objašnjenjem da je to napad na demokraciju.

Kao poruku izvlači - zastupnik mora šutjeti.

I on je spomenuo "nesretnu" Latinicu kao izuzetan primjer. No, uvjeren je da Latin zapravo radi znanstveno istraživanje, tj. eksperiment, možda i doktorira na temu apsorpciona moć, tj. granice unutar kojeg jedan narod može trpiti poniženje. Možda gospođa Jašić, Latin, pod zaštitom branitelja medijskih sloboda rade i zajednička istraživanja kao npr. medijske slobode kao instrument namećanja krivnje, a objaviti ga u znanstvenom časopisu naziva "Zločinački potihvat" ili sl.

Smatra da se stječe dojam da i Vijeće, televizija, informativni program ignoriraju Sabor. Osobito se to, kaže, događa u Dnevniku, koji kao da se često uređuje u crnoj kronici. Izdvojio je i čestitao jedino Miliću koji, kaže, valjda zato što ima iskustvo "Yutela" pod svaku cijenu pokušava HTV učiniti i javnom i nacionalnom.

Izdvojio je kao najbolje i vremensku prognozu i športski dio. Ali kako stvari sada stoje, jednog dana vremenska prognoza bi mogla započeti - ankete koje je provela agencija koja se zove "Što gore to bolje" ukazuje da je 80 posto ispitanika iskazalo nezadovoljstvo zbog nado-

lazeće Genovske ciklone, a njih čak 75 posto za to drži odgovornom Vladu, zaključio je mr. Bagarić.

Pero Kovačević (HSP) u replici ističe kako je sve vezano za gospođu Jašić bilo poznato i u vrijeme imenovanja Programskog vijeća. To je govorio kolega Letica i glasao je protiv, a vi ste kao i ja glasali za nju, rekao je, na što je mr. **Bagarić** podsjetio da se nije moglo probirati na listi, jer se usvajala u paketu. Da se nismo složili s listom kakva je bila, a prijedlog je išao sa strane SDP-a, onda bi ponovno bili optuženi da opstruira rad HRT-a, kazao je.

Ivo Lončar (neovisni) upozorava da je u šest godina kao i mnogi vidio kako se reketari novinare. Ističe da mu to nikad nije palo na pamet, niti će to ikada napraviti. Iznosi slučaj svog uvaženog druga od prije 90.-ih koji je svojedobno nakon presude Matvejeviću govorio tko su ti suci da se ne smije govoriti o njima i njihovim presudama, a jučer i jutros se pjenio tko su ti saborski zastupnici da mogu govoriti o novinarima HRT-a.

Da nešto ne valja unutar samog sustava govori inicijativa za javnu HTV koju su potpisali i brojni novinari unutar HTV-a, kaže **Ivica Klem (HDZ)**, a **Karmela Caparin (HDZ)** citira članak 22. Zakona o HRT-u da glavni ravnatelj može sklapati sve pravne poslove do vrijednosti svakoga u iznosu od 10 milijuna kuna, a iznad toga uz prethodnu suglasnost Ravnateljstva. Zakon je ravnatelju, Ravnateljstvu dao apsolutnu vlast bez kontrole javnosti, građana koji pretplatom daju 870 milijuna kuna, kazala je. **Bagarić** dodaje da Zakon ne predviđa ni da Programsko vijeće može pogledati jednu emisiju izrazito antihrvatskog usmjerenja i kazati da se takva emisija na javnoj televiziji ne može prikazati. To je razlog da se razmotri mogućnost promjene Zakona, rekao je.

Troši se kao da se radi o puno bogatijoj zemlji

Rasprava je nastavljena petminutnim istupima u ime klubova zastupnika, a prvi govornik mr. **Miroslav Rožić (Klub zastupnika HSP-a)** priznao je da

je u ime Kluba iznio nekoliko malicioznih pitanja, prije svega o plaćama i primanjima zaposlenika, vanjskih suradnika. Zamijećuje da na njih dakako nije dobio odgovor, a postavio ih je, kaže, kako bi i novinari, producenti, urednici osjetili kako izgleda kada se netko maliciozno i tendenciozno bavi vrednovanjem njihova posla, a ne kao što je HTV činila danima, mjesecima, pa i godina ma sa zastupnicima. U civiliziranom svijetu javna televizija se takvim malicioznim vrednovanjem posla parlamentarnih zastupnika ne bavi, kazao je.

Zamijetio je da je u dva dana rasprave iskazano nezadovoljstvo programom HTV-a, jer je prečesto jednostran, pogotovo informativni, pa čak i skandalozan ili antihrvatski kao što je u pitanju Latince.

Najavio je da će Klub prihvatiti Izvješće Programskog vijeća, jer je i ono iskazalo isto ili slično nezadovoljstvo, pa i izdvojenim mišljenjima.

Nezadovoljstvo Kluba izrazio je načinom trošenja sredstava kako je prikazano u financijskom izvješću, jer samo primjer četiri milijuna kuna odvjetničkom uredu za ispostavljanje opomena i izvršnih procesa, što može raditi svaki pravnik na HTV-u, pokazuje da se troši kao da se ne radi o Hrvatskoj već o nekoj puno bogatijoj zemlji.

Klub je nezadovoljan što su prilično odšućeni zahtjevi, primjedbe skupine novinara koja se dopustila nazvati inicijativom za javnu televiziju. Iz toga je posve jasno da sami novinari koji rade na njoj HTV-u ne smatraju ju javnom, nego privatnom, da se šikaniraju zbog svojih svjetonazora ili svoje provenijencije, a to je u demokratskom društvu nedopustivo, zaključio je.

HRT-u ne treba tutor

Damir Kajin u ime Kluba zastupnika **IDS-a** kaže kako izgleda da sve ide u pravcu pospremanja na HRT-u, a to je onda preuzimanje HRT-a, a to je onda katastrofa ili bolje rečeno kontrola HRT-a od jedne političke opcije.

Nema nikakve dvojbe, HDZ je puno učinio za Hrvatsku i dobra i loša, ali

oko HRT-a HDZ se ne mijenja, ostaje isti kao i do 2000. za vrijeme Tuđmana, rekao je, na što mu je predsjednik Sabora Šeks kazao da ne može vrijeđati HDZ, ni jednu stranku te mu izrekao opomenu.

Zastupnik je u nastavku izlaganja izrazio bojazan da će se, nakon hajke koja se od strane HRT-a povelala prema zastupnicima, rasprava shvatiti kao hajka na HRT. Zaključak će biti - imperija došla u poziciju da uzvрати udarac.

Osvrćući se na izvješća, naglasio je kako su prilike stabilizirane financijski, da to više nije stranačka televizija kao što je bila do konca 1999., da je danas televizija respektabilna, uvažavana institucija.

U Klubu zastupnika IDS-a žele da televizija očuva svoju neovisnost. HRT-u u ovom času ne treba tutor, kazao je. Složio se da je i HRT silno podijeljena, te se u ime Kluba usprotivio smjenama na HRT-u.

Istaknuo je i kako želi uvjeriti sve, pa i gospodu s televizije da zastupnici nisu zadnje smeće u zemlji, jer su mnogi u boljoj poziciji od zastupnika, pa i oni koji im dijele moralne lekcije.

Ako discipliniramo HRT onda ćemo pogaziti osnovne vrednote Ustava, slobodu riječi, neovisnosti, nepristranosti.

Ako discipliniramo HRT onda ćemo pogaziti osnovne vrednote Ustava, slobodu riječi, neovisnosti, nepristranosti, zaključio je Kajin.

Poslije ove rasprave ništa više neće biti isto, ocijenio je **dr. Zlatko Kramarić (Klub zastupnika HSLD-DC-LS)**. Dodaje kako je niz rasprava koje možda i nisu mnogo puta bile na razini jedne građanske demokratske pristojnosti ipak dovele do toga da će doći do velikog otrežnjenja.

Pohvalio je HTV da se kao malo koja javna televizija u svijetu na jedan način usudi otvarati mnoga traumatična mjesta iz naše bliže i dalje prošlosti. To gotovo

neki put graniči s mazohizmom, ali vjerojatno smo mi po tome jedan od izuzetnih naroda u Europi i svijetu, kazao je.

Ponavljajući da će rasprava ipak dovesti do otrežnjenja, rekao je i kako pokazuje i pokazivala je da vrlo teško suspendiramo duh totalitarizma. Na njega nisu imuni ni lijevi niti desni, a niti liberali. Svatko bi zapravo želio da njegova slika, lik i djelo budu kudikamo bolji, na ljepši način prezentirani, ali budimo svjesni da to nije dobro i da principi objektivnosti, profesionalizma i čuvanja digniteta moraju biti i naša politika i naš stav, zaključio je.

Dnevnik preimenovati u "mračnik"

Dr. Andrija Hebrang (Klub zastupnika HDZ-a) zamijetio je da zastupnici nisu čuli nijedan odgovor na u raspravi postavljena pitanja. Nabraja da i dalje ne znaju kolike su plaće pojedinih dužnosnika, naknade i primanja autora pojedinih emisija, zbog čega je financijsko izvješće onako katastrofalno kao što jest.

No, kaže da zastupnici ipak nešto znaju, dešifrirali su metode kojima HTV utječe na dva osnovna pravca usmjerenja društva, kako formira javno mišljenje i kako vrši javnu edukaciju. Metode koje primjenjuje znane su već desetljećima na ovim prostorima, sada su nešto uvijene u neovisnost medija, u nevladine udruge i slične ovitke, kazao je.

O Vladi i njezinom radu jedna priča je ono što se odigralo u Vladi, druga priča ono što vidimo na HTV Dnevniku. To su dvije različite Vlade.

Kao prvu metodu naveo je krivotvorenje vijesti, navodeći i da je na uzorku od mjesec dana iz Sabora na javnoj televiziji omjer koalicijski partneri-opozicija 1:5.

O Vladi i njezinom radu jedna priča je ono što se odigralo u Vladi, druga priča

ono što vidimo na HTV Dnevniku. To su dvije različite Vlade, kazao je.

Druga je metoda prešuti, za što mu je primjer milenijska konferencija u New Yorku na kojoj je govorio predsjednik Sabora Šeks. Vidjeli smo ga na nekim vanjskim televizijama, ali nismo na domaćoj, kazao je.

Kao sljedeće metode naveo je podcijenjeni, kao npr. Dan neovisnosti što je u Dnevniku tek četvrta vijest, potom uništi s izvješćima hrvatsko gospodarstvo.

Peta metoda je prekroji sve što je dobro u ono što ne valja. Koja je poruka? Živite u zemlji koju ste si sami stvorili, a ne valja vam, kazao je.

Centralna emisija u kojoj se sve to događa je Dnevnik. Nažalost te vijesti su najčešće mračna krivotvorina, mračne neistine, mračna prekrajanja stvarnosti, rekao i predložio da se centralni Dnevnik preimenuje u "mračnik".

Završno se obraćajući zastupnicima, predsjednik Programskog vijeća HRT-a **Zdenko Ljevak** je kazao da je s ponosom slušao kritike zastupnika, i dobronamjerne i paušalne, ali i poučne koje će Vijeću preporučiti kao, čini mu se, put kako i dalje raditi da javna televizija postane i nacionalna.

Teškom kvalifikacijom ocijenio je navod da je Vijeće dalo falsificirano izvješće. Izvješće je legitimno doneseno na Vijeću, kazao je, napominjući da je pet minuta prije nego što je došlo na usvajanje dobiven faks, naputak koji je iznesen i nema razloga da ga svi članovi Sabora ne dobiju, on je javan i sastavni dio zapisnika.

Predsjednik Vijeća ističe da se ne osjeća žrtvom Zakona o HRT-u, da je zakon donio Sabor i svi su ih se dužni držati. Naglasio je da želi časno i pošteno odraditi posao predsjednika Vijeća. Neću pasti pod utjecaj ni jedne ni druge strane, lijeve ili desne. Za mene postoji na jednoj strani zakon i interes hrvatske javnosti koju kroz zakon predstavljamo, poručio je.

Ističe da će i dalje štiti dignitet prava uređivanja programa novinarima i urednicima. Demokratsko pravo formiranja programa ne može uzeti nitko ni novinaru, ni uredniku, ali može tražiti maksimalnu odgovornost, kazao je.

Osobno je mišljenja da HRT nije crna, nije kakva se kroz raspravu oslikavala, ali da na televiziji treba puno raditi, u prvom redu na kadrovima. Ali zatražio je i odgovornost. Novinarska odgovornost je jedna razina, urednička puno veća, kazao je.

Vijeće je biralo glavnog ravnatelja, ravnatelje i direktore programa, na takav će način funkcionirati i dalje. Ali, tražit će od tih ljudi da temeljito prouče raspravu na Saboru, da odgovaraju na postavljena pitanja, kazao je.

HRT će ići dobrim putem, malo se govorilo o pozitivnim stvarima, ima pomaka, očekuje ih i dalje i ta transformacija je dug put, kazao je. Smatra kako se može i brže, ali da tu brzinu mora preuzeti rukovodstvo, programski čelnici na televiziji i radiju.

Galić: gledanost je rezultat kvalitete

Glavni ravnatelj HRT-a **Mirko Galić** u završnom je osvrtu ocijenio da je rasprava bila veoma kritički usmjerena, da je ona u pet godina koliko izlazi pred zastupnike bila ne samo najdulja, nego i drugačija od prethodnih. Bila je, kaže, drugačija jer je angažirala velik broj zastupnika, po tome što je iskristalizirala veliko nezadovoljstvo političke većine programom i poslovanjem, odnosima na HRT-u.

HRT je u ovom periodu, kao i u 2004. funkcionirala kao stabilan sustav, proizvodila program prihvaćen od publike i pozitivno valoriziran od struke.

HRT je u ovom periodu, kao i u 2004. funkcionirala kao stabilan sustav, proizvodila program prihvaćen od publike i pozitivno valoriziran od struke, ustvrdio je.

Priznaje da je bilo nemalih, većih ili manjih promašaja, pogrešaka, incidenata. No, objašnjava da se dnevno proizvodi 250 sati radijskog programa, više od

55 sati televizijskog i da je teško postići savršenstvo koje bi zadovoljilo sve.

Naglasio je i da je HRT u tom periodu ostvarila potpunu modernizaciju, da je na europskoj razini razvoja. Ističe i kako su u programu u tom periodu postignuti određeni pomaci koje svi priznaju, bez obzira na kritike.

Naveo je da su televizija i radio poslali Crkve, a prije predsjednika Republike, prije vojske na listi institucija kojima vjeruju mladi, a među odraslim stanovništvom na četvrtom i petom mjestu, ispred su i predsjednik i vojska. To govori da se nešto dogodilo, to povjerenje nije besplatno, nije nezasluzeno i nije darovano. Ono je ostvareno vjerodostojnošću programa na kojem inzistiramo, kazao je.

Problema i promašaja, neprofesionalnosti je bilo, ima ih i bit će ih, kaže, poručujući da toga neće biti ako se misli da je moguća bezgrešna televizija, a bezgrešna televizija je po definiciji loša televizija. Greška pak ne smije biti dio sistema i cilj, ona se može dogoditi, ali ne smije se događati zato što grešci težimo, rekao je.

Na sumnje da veliki oglašivači diktiraju programe i uvjetuju svoje mjesto u njemu, odgovorno je ustvrdio - ne odlučuju, ne utječu i ne mogu utjecati.

Glavni ravnatelj ističe kako je u proteklom periodu HRT ostvarila samostalnost od političkih i finansijskih vlasti. Istaknuo je da je informativni i program u cjelini slobodan od svih vanjskih utjecaja, ali da se traži dizanje razine profesionalizma i odgovornosti, da ona ne zadovoljava.

Na često spominjanu riječ "promjene", odgovara da se televizija mijenjala. Potkrijepio je to podacima gledanosti, ponedjeljkom naveče svih prvih 16 najgledanijih emisija su one HTV-a, od 43 najgledanije 34 su HTV-a. To govori o odnosu publike i HTV-a. On je čvrst, on se zasniva na kvaliteti, vjerodostojnosti programa, kazao je. Na tome treba više raditi i otklanjati neprofesionalnosti koje ugrožavaju kvalitetu i razinu slobode, ukupnu svijest o HTV-u, poručio je.

Ako se hoće promjene u pravcu veće slobode, odgovornosti i neovisnosti,

veće profesionalnosti i čvršće, jasnije odgovornosti u tome se može računati na institucije HRT-a. Ako se hoće racionalizacija poslovanja, bolja uporaba novca i na tome je pritisak i Sabora i javnosti dobrodošao. Ako se hoće kadrovske ili promjene u vodstvu i to je moguće, postoji za to procedura i po njoj se sve može učiniti, kazao je.

Na postavljanje pitanja prihvatiti ili ne izvješća, glavni ravnatelj odgovara da je 2000. HRT imala 265 milijuna gubitka, od tada je pokriveno 198 milijuna, a u rezervacije uloženo ili određeno 228 milijuna. Ukupno je 426 milijuna ostavljeno za konsolidaciju finansijskog poslovanja. U razvoj, investicije uloženo je oko 580 milijuna. Ukupno milijardu u razvoj, konsolidaciju, stabilnost kuće. Ako je to baza, podloga za negativni sud i to je moguće, o tome vi odlučujete, poručio je na kraju glavni ravnatelj zastupnicima.

GLASOVANJE

Prije nego se pristupilo glasanju o Izvješću Vijeća, **Milanka Opačić** u ime **Kluba zastupnika SDP-a** zatražila je deset minutnu stanku, nakon koje je **Željka Antunović** izvijestila da drže da su predloženi zaključci (Kluba zastupnika HDZ-a) nastavak pritiska na slobodu javne riječi, neovisnosti HRT-a, ustvari atak na Zakon o HRT-u i televiziju. To je, kaže, potvrda najernjih slutnji da se sloboda javne riječi, javna televizija i sva načela propisana zakonom stave u službu jedne politike ili politikanstva.

Vezano za zaključak koji negira djelovanje Vijeća HRT-a u skladu sa zakonom, navela je da u SDP-u misle suprotno, da se iz Izvješća može vidjeti da je Vijeće nadziralo provedbu programskih načela i obveza utvrđenih zakonom i na to upozoravalo mnogo puta i u mnogo stvari.

Ocijenila je i kako je zaključak koji ukazuje na neprofesionalno i nezakonito poslovanje HRT-a ustvari zloupotreba i izvrtnje činjenica i samih finansijskih i revizorskih izvješća, što drže politički neprihvatljivim. Takva osporavanja, istaknula je, mogu se dogoditi na teme-

lju zakona, ali onda za to trebaju postojati argumenti. Zastupnici SDP ne mogu glasovati za ove zaključke, kao što se nećemo pomiriti s time da se HRT, sloboda njenih novinara, urednika i čitave kuće stavi pod čizmu politike ili bilo čiju čizmu, zaključila je.

Glasovanjem su zastupnici većinom glasova (67 "za", 41 "protiv" i 10 "suzdržanih") prihvatili zaključak što ga je predložio Klub zastupnika HDZ-a i odbili Izvješće o radu Vijeća HRT-a.

Većinom glasova (68 "za", 40 "protiv" i 10 "suzdržanih") zastupnici su prihvatili i zaključak Kluba zastupnika HDZ-a kojim se ne prihvaća Izvješće Ravnateljstva HRT-a o poslovanju HRT-a za 2004., s Izvješćem neovisne revizije o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja za 2004.

ZAKLJUČCI

Zaključak o Izvješću o radu Vijeća HRT-a

Odbija se Izvješće o radu Vijeća HRT-a i provedbi programskih načela i obveza utvrđenih Zakonom o programima HRT-a za razdoblje od 30. lipnja 2004. do 11. srpnja 2005., jer pokazuje da Vijeće nije radilo u skladu sa Zakonom o HRT-u:

Prema članku 19. Zakona o HRT-u Vijeće HRT-a dužno je nadzirati provedbu programskih načela i obveza utvrđenih zakonom, te u slučaju njihova nepo-

štivanja pismeno upozoravati glavnog ravnatelja, direktore programa i glavne urednike što Vijeće nije učinilo.

Vijeće je propustilo ukazati na nepoštivanje Zakona o HRT-u po kojemu je HTV dužna istinito, cjelovito i nepristrano informirati javnost o činjenicama, da je HTV u većini informativnih emisija neobjektivno i jednostrano informiralo hrvatsku javnost.

Vijeće nije u skladu sa svojim obvezama raspravljalo o neistinitom, jednostranom i neobjektivnom plasiranju informacija i informativnim emisijama HRT-a.

Zaključak o Izvješću Ravnateljstva

1. Ne prihvaća se Izvješće Ravnateljstva HRT-a o poslovanju HRT-a za 2004., s Izvješćem neovisne revizije o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja za 2004. Izvješće se ne prihvaća, jer ukazuje na neprofesionalno i nezakonito poslovanje HRT-a:

- Postoji zabrinjavajući pad prihoda od vlastitih aktivnosti i to smanjenje prihoda od marketinga osam posto, a zabilježen je i značajan pad prihoda od upotrebe vlastitih proizvoda i usluga za 98 posto

- Zbog neispunjavanja poreznih obveza kao neplaćanja doprinosa stavljeno je u rezervu ukupno 171.175.344 kune, što prema Reviziji može, u slučaju gubitka sudskih sporova, ozbiljno ugroziti poslovanje HRT-a

- Na strani rashoda planirano je povećanje rashoda za osoblje u iznosu od

osam posto, a ostvareno u iznosu od 25 posto;

- Unatoč smanjenju prihoda ukupni rashodi su povećani za 50,39 milijuna kuna;

- Plaćanje predujmom za naručenu opremu poraslo je za 355 posto; obveze prema dobavljačima povećane su za 23 posto;

- Ukupna dobit manja je od planirane za 78 posto, a dobit je prema prethodnoj godini smanjena 20 puta;

- Postoji razlika između realiziranih investicija i imovinskih evidencija u iznosu od 78,48 milijuna kuna;

- U prikazu rashoda Izvješće revizije ne navodi neplaćene obveze HRT-a iz članka 54. Zakona o HRT-u i članka 58. Zakona o elektroničkim medijima u visini od 31.248.611 kuna;

- u Izvješću revizije nema izračuna protuzakonito stečene zarade temeljem članka 12. Zakona o HRT-u.

- Zadužuje se Ministarstvo financija da ispita:

- ukupne neplaćene poreze i doprinose, protuzakonito stečenu korist suprotno članku 12. Zakona o HRT-u,

- neispunjavanje obveza temeljem članka 54. Zakona o HRT-u i 58. Zakona o elektroničkim medijima,

- visine primanja/plaća i posebnih ugovora/pojedinaca u HRT-u,

- poštivanje Zakona o javnoj nabavi pri sklapanju ugovora o vanjskoj produkciji,

- upotrebu vlastitih sredstava i kadrova za snimanje vanjskih produkcija.

N.B.; S.Š-H; M.U.

PRIJEDLOG KANDIDATA ZA IZBOR ČLANOVA DRŽAVNOODVJETNIČKOG VIJEĆA

Za članove Državnoodvjetničkog vijeća zastupnici Hrvatskog sabora su:

- od predloženih kandidata iz reda zamjenika državnog odvjetnika izabrali **Željka Krpana (69 glasova)**, **Zlatu Hrvoj Šipek (68 glasova)**, **Dragana Novosela (67 glasova)** **Zvezdanu**

Verk (67 glasova), **Josipa Čulea (66 glasova)** i **Vladu Sirotića (51 glas)**.

- između predloženih kandidata iz reda sveučilišnih profesora pravnih znanosti izabrani su: **prof. dr. sc. Vladimir Ljubanović (70 glasova)** i **prof. dr. sc. Branko Babac (67 glasova)**.

- od predloženih kandidata iz reda zastupnika Hrvatskog sabora izabrani **Emil Tomljanović (58 glasova)** i **Ingrid Antičević-Marinović (43 glasa)**.

Prijedlog akta dostavio je **Odbor za pravosuđe**, a predstavnica predlagate-

lja, predsjednica Odbora **Ana Lovrin**, dodatno je obrazložila Prijedlog.

Jedina u raspravi u ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorila je **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**. Naglasila je kako je ovo vrlo važna odluka pošto je upravo Državnom odvjetničkom vijeću dana ovlast i odgovor-

nost da odlučuje o imenovanju državnih odvjetnika, njihovoj promociji i stegovnoj odgovornosti. Podsjetila je da je u pripremi i izmjena Zakona o Državnom odvjetništvu koja bi utvrdila i djelokrug i sastav Vijeća. Nadalje se osvrnula na kritike koje su upućene na rad Državnog odvjetničkog vijeća

te je predložila da se zbog njih više pažnje obrati na one ljude koji su ostali na visini svojih zadataka. Završila je izlaganje potporom dosadašnjoj praksi da je jedan od imenovanih kandidata iz redova zastupnika pripadnik vladajuće stranke, a drugi iz oporbe.

A. F; I.Č.

PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU ČLANA NACIONALNOG VIJEĆA ZA ZNANOST

Zastupnici su većinom glasova imenovali akademika Zvonimira Baletića za člana Nacionalnog vijeća za znanost.

Predlagatelj Odluke je Vlada RH.

Prijedlog je obrazložio državni tajnik Ministarstva znanosti obrazovanja i športa **Dražen Vikić Topić**. Rekao je da Nacionalno vijeće za znanost ima 13 članova, od toga 4 člana su znanstveni savjetnici s instituta. Zatim, 6 redovitih profesora sa sveučilišta i 3 člana su izvan sustava znanosti i visokog obrazovanja. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izdalo je javni poziv 7. travnja ove godine i na taj poziv se javilo 8 kandidata. Od 8 kandidata izabran je 1,

a radi se o akademiku Zvonimiru Baletiću, profesoru politologije.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je **Miljenko Dorić (HNS)**. Rekao je da su Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje izuzetno značajni. Oni su nositelji jednog dijela strategije razvoja zemlje, naglasio je Dorić. Važna pitanja za članove Vijeća su: koju politiku će određivati, u kom pravcu će raditi, hoće li se postrožiti znanstveni kriteriji, hoće li se dati prioriteta određenim znanstvenim područjima. Miljenko Dorić je istaknuo da sve države Europske unije to čine. Zakon predviđa da članovi Naci-

onalnog vijeća za znanost trebaju pravilno predstavljati različita područja znanosti i umjetnosti, različite regije u RH i hrvatsko gospodarstvo. Podsjetio je da nema gospodarskog razvoja bez informatike i informatičkih tehnologija i bez poznavanja stranih jezika. Zaključno je postavio pitanje jesu li navedeni profili stručnih kadrova odgovarajući za ciljeve koje Vlada u ovom trenutku treba i želi poticati.

Ovime je zaključena rasprava.

Zastupnici su sa 83 glasa "za" i 5 "suzdržanih" imenovali akademika Zvonimira Baletića za člana Nacionalnog vijeća za znanost.

I.Č.

PRIJEDLOG ODLUKE O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA I DIJELA ČLANOVA UPRAVE HRVATSKE AGENCIJE ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova prihvatili Prijedlog odluke o imenovanju predsjednika i dijela članova Uprave Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga

Prijedlogom odluke o imenovanju predsjednika i dijela članova Uprave

Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga predsjednikom Uprave imenuje se mr. sc. **Ante Samodol**, a članovima uprave imenuju se **Ivo Šulenta, Ivan Vrljić i Ilica Letinić**.

Zastupnici su većinom glasova, sa 83 glasa "za", 25 "suzdržanih"

i 5 "protiv", prihvatili Prijedlog odluke o imenovanju predsjednika i dijela članova Uprave Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga.

A. F.

PRIJEDLOG IZVJEŠĆA O UREDBI KOJU JE VLADA REPUBLIKE HRVATSKE DONIJELA NA TEMELJU ZAKONSKE OVLAŠTI

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova, po hitnom postupku, prihvatili Prijedlog izvješća o Uredbi koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na temelju zakonske ovlaštati.

Uredba se odnosi na izmjenu Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije, gdje se u Zakonu o reviziji pretvorbe i privatizacije u članku 21. stav-

ku 2. riječi "1. rujna 2005. godine" zamjenjuju riječima "30. rujna 2005. godine".

Odbor za ratne veterane podupire prihvaćanje ovog Prijedloga, a Vlada RH se obvezuje da izvrši nadopunu Uredbe na način da omogući darovanje kuća i stanova na područjima posebne državne skrbi i onim hrvatskim branite-

ljima koji imaju ugovore o zaštićenom najmoprimcu, a nisu ih otkupili.

Zastupnici su većinom glasova, sa 76 glasova "za", 13 "suzdržanih" i 11 "protiv", prihvatili Prijedlog izvješća o Uredbi koju je Vlada Republike Hrvatske donijela na temelju zakonske ovlaštati.

A. F.

IZVJEŠĆA MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA

Mandatno-imunitetno povjerenstvo predložilo je Hrvatskome saboru da donese slijedeće odluke:

- Uskraćuje se odobrenje za pokretanje kaznenog postupka protiv zastupnika **Miroslava Rožića** za vrijeme trajanja zastupničkog mandata.

Zastupnici su većinom glasova, sa 84 glasa "za" 4 "suzdržana", prihvatili ovaj prijedlog.

- Uskraćuje se odobrenje za pokretanje kaznenog postupka protiv zastupnika **Ivana Kolara** za vrijeme trajanja zastupničkog mandata.

Zastupnici su većinom glasova, sa 89 glasova "za" 1 "suzdržanim", prihvatili ovaj prijedlog.

A.F.

NAKNADNO GLASOVANJE

OČITOVANJE HRVATSKOG FONDA ZA PRIVATIZACIJU NA IZVJEŠĆE DRŽAVNOG UREDA ZA REVIZIJU O PROVEDENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE, IZVJEŠĆE O POKRENUTIM POSTUPCIMA I PODUZETIM RADNJAMA, TE PODACIMA O GOTOVINSKIM PLAĆANJIMA ZA KUPNJU DIONICA I UDJELA KAO I IZDAVANJA SUGLASNOSTI ZA ZALAGANJE IMOVINE; IZVJEŠĆE O RADU DRŽAVNIH ODVJETNIŠTAVA NA KAZNENIM PREDMETIMA U SVEZI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE; IZVJEŠĆE HRVATSKE NARODNE BANKE O PROCESU OSNIVANJA ODNOSNO PREOBLIKOVANJA BANAKA U DIONIČKA DRUŠTVA ILI DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU, KOJI JE PROVEDEN NA TEMELJU ZAKONA O BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM ORGANIZACIJAMA ZA SVAKU BANKU POJEDINAČNO I O PROMJENAMA VLASNIČKE STRUKTURE TIH BANAKA; IZVJEŠĆE DRŽAVNE AGENCIJE ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA, A U SVEZI S IZVJEŠĆEM DRŽAVNOG UREDA ZA REVIZIJU O PROVEDENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Na 16. sjednici zastupnici Hrvatskoga sabora su proveli opsežnu raspravu o više izvješća vezanih uz reviziju pretvorbe i pri-

vatizacije, a mi smo o tome pisali u našem listu, broj 432 od 1. II. 2006. na str. 40-69, pod naslovom: "Gotovo polovina predme-

ta u zastari". Na kraju dvodnevne rasprave na 17. sjednici više klubova zastupnika predložilo je svoj prijedlog zaključka, ali je

predsjednik **Vladimir Šeks** napomenuo da ne može na glasovanje staviti prijedloge separatnih zaključaka klubova, nego valja pokušati naći model kako doći do konsenzusa. Stoga je i ostavio otvorenim rok za to, te rekao kako će sazvati predsjednike klubova zastupnika kako bi se pokušalo konzenzualno doći do zajedničkih rješenja.

Na 17. sjednici (15. prosinca 2005.) Hrvatski je sabor većinom glasova (85 "za", 21 "protiv" i 12 "suzdržanih") donio zaključke, sukladno prijedlogu Kluba zastupnika HDZ-a, a Klub zastupnika HSP-a povukao svoje zaključke jer su sadržani u zaključcima Kluba zastupnika HDZ-a. Prihvaćanjem tih zaključaka Sabor nije prihvatio predložene zaključke klubova zastupnika SDP-a, HSS-a i HSU-a (o svakom se zaključku posebno glasovalo). U nastavku donosimo u cijelosti prihvaćene zaključke.

1. Prihvaća se Očitovanje Hrvatskog fonda za privatizaciju na Izvješće Državnog ureda za reviziju o provedenoj reviziji pretvorbe i privatizacije, Izvješće o pokrenutim postupcima i poduzetim radnjama te podaci o gotovinskim plaćanjima za kupnju dionica i udjela kao i izdavanja suglasnosti za zalaganje imovine, Izvješće o radu Državnog odvjetništva na kaznenim predmetima u svezi pretvorbe i privatizacije, Izvješće Hrvatske narodne banke o procesu osnivanja odnosno preoblikovanja banaka u dionička društva ili društva s ograničenom odgovornošću, koji je proveden na temelju Zakona o bankama i drugim financijskim organizacijama za svaku banku pojedinačno i o promjenama vlasničke strukture tih banaka i Izvješće Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, a u svezi s Izvješćem Državnog ureda za reviziju o provedenoj reviziji pretvorbe i privatizacije.
2. Obvezuje se Državno odvjetništvo i Hrvatski fond za privatizaciju da u skladu s odredbama Zakona o općem upravnom postupku pokrenu postupak poništenja pretvorbe u društvima u kojima postoji osnova za pokretanje

ništavosti rješenja o pretvorbi, odnosno da pokrenu kod nadležnih sudova, u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima, Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o ništavosti određenih vrsta ugovora o osiguranju i ugovora o kreditu, odgovarajuće postupke radi utvrđivanja ništetnosti ugovora zaključenih u procesu pretvorbe i privatizacije, te oduzimanja nezakonito stečene imovine.

3. Obvezuje se Hrvatski fond za privatizaciju da na temelju svih izvješća Državnog ureda za reviziju kojima su utvrđene nepravilnosti i nezakonitosti u pretvorbi i privatizaciji i Izvješća Državnog odvjetništva, pokrene kao ovlaštena pravna osoba odgovarajuće postupke /sudske, upravne/ radi povrata protupravno stečene imovinske koristi od strane fizičkih i pravnih osoba u postupku pretvorbe i privatizacije.
4. Obvezuje se Državno odvjetništvo da pojača rad na kaznenim predmetima u svezi pretvorbe i privatizacije i sukladno svojim zakonskim ovlastima pokrene postupke utvrđenja ništavosti pravnih poslova u svezi pretvorbe i privatizacije u slučajevima kada su za to ispunjeni uvjeti te poduzme potrebne mjere i pravne radnje u civilnim /građanskim/ postupcima u cilju naknade štete nastale u pretvorbi i privatizaciji i o utvrđenim nezakonitostima u konkretnim privatizacijama obavijesti Hrvatski fond za privatizaciju i zatraži da Fond kao ovlaštenik postupi kao pod 3.
5. Obvezuju se Državno odvjetništvo i Hrvatski fond za privatizaciju da pokrenu odgovarajuće postupke u slučajevima gdje su se trgovačka društva neosnovano i pogrešno uknjižila kao vlasnici državne imovine ili imovine Hrvatskog fonda za privatizaciju koja nije procijenjena u vrijednosti društvenog kapitala u postupku pretvorbe i privatizacije ili tu imovinu drže neosnovano u posjedu, kao i da pokrenu potrebne postupke protiv trgovačkih društava radi isplate stečenog bez osnove.
6. Obvezuje se Hrvatski fond za privatizaciju da za imovinu koja nije uključena

na u procijenjenu vrijednost poduzeća provede postupak u skladu s odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, kojim je propisano da se dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednost društvenog kapitala pravne osobe na temelju Zakona o pretvorbi, prenose Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu.

7. Obvezuje se Hrvatski fond za privatizaciju da Vladi Republike Hrvatske dostavi podatke o imovini u vlasništvu države koja je uključena i imovini koja nije uključena u procijenjenu vrijednost, a koristi je društvo /pomorsko dobro, poljoprivredno zemljište/ radi utvrđivanja visine naknade u proteklom razdoblju. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da nakon dostave podataka, utvrdi visinu naknade za korištenu imovinu te da zaduži nadležna tijela za provedbu naplate utvrđene naknade.
8. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da osigura sve potrebne uvjete za rad nadležnih državnih tijela, posebno Državnog odvjetništva i Hrvatskog fonda za privatizaciju, radi učinkovitog poduzimanja potrebnih mjera i aktivnosti glede:
  - kaznenog, prekršajnog, građanskog i imovinskog sankcioniranja nezakonitosti i nepravilnosti u postupcima pretvorbe i privatizacije;
  - utvrđivanja ništavosti ili poništavanja pravnih poslova sklopljenih u postupcima pretvorbe i privatizacije koji su suprotni Ustavu i zakonima;
  - povrata nezakonito stečene imovine tijekom pretvorbe i privatizacije;
  - naknade štete učinjene tijekom pretvorbe i privatizacije;
  - zaštite imovine i interesa građana Republike Hrvatske.
9. Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da u roku od 90 dana predloži Hrvatskom saboru novi Zakon o privatizaciji i Zakon o javno-privatnom partnerstvu.

J.Š.

ODGOVORI NA ZASTUPNIČKA PITANJA

AUTOCESTE

Istarskim građanima skuplja tunelarina i mostarina

Zastupnik u Hrvatskom saboru, **Miljenko Dorić (HNS)**, postavio je, sukladno sa člankom 185. Poslovnika Hrvatskoga sabora, sljedeće zastupničko pitanje:

”Istarski građani zbog nepovoljnog ugovora sa koncesionarom Bina Istra u nepovoljnijem su odnosu prema ostalim građanima Hrvatske. Na 132 kilometara brze ceste (ne autoceste), plaćaju mnogo skuplje tunelarinu i mostarinu u odnosu na cijenu cestarine na ostalim autocestama u Hrvatskoj. Najavljenim pojeftinjenjem cestarina u zimskom razdoblju na svim autocestama u režimu Hrvatskih autocesta ponovno se istarski građani zaobilaze.

Što je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka učinilo po tom pitanju i da li je razgovaralo sa koncesionarom Istarskog ipsilona? Da li će ponovno od 1. siječnja 2006. godine tunelarina na Učki poskupjeti za 1 kunu? Hoće li se taj trend nastaviti i hoće li se primjenjivati i na mostarinu preko Mosta Mirna?

Na navedeno zastupničko pitanje, **Vlada Republike Hrvatske** dala je sljedeći odgovor:

”Vlada Republike Hrvatske naime smatra da projekt Istarskog ipsilona, ima prednosti za istarsku regiju.

Na Istarskom ipsilonu primjenjuje se ”otvoreni sustav naplate”, odnosno naplata (ulaza ili izlaza), vrši se na jednom mjestu bez obzira na opseg korištenja. U takvom režimu naplate pojam naplate cestarine po kilometru ima apstraktno značenje, jer se primje-

nom navedenog sustava naplate, većina korisnika cestovnom mrežom može i služi bez plaćanja cestarine. Međutim, ukoliko ipak podijelimo cijenu cestarine s brojem kilometara, dobiju se sljedeće vrijednosti po km za I. kategoriju vozila:

1. dionice:	
Matulji-Veprić	
Vranja-Vodnjan (Pula)	
Višnjan-Vodnjan (Pula)	
Nova Vas-Umag	0 kn/km
nema naplate	
2. dionice:	
Matulji/Kanfanar (66 km)	
preko tunela Učka:	
puna cijena	41 lp/km
cijena s popustom 10%	37 lp/km
cijena s popustom za registracije PU-RI 50%	20 lp/km
cijena s popustom za lokalno stanovišтво	15 lp/km
mjesečna karta	12 lp/km
3. dionica: Umag-Vodnjan (65 km)	
preko vijadukta Mirna	22 lp/km

Bitno je istaknuti da će sljedeće godine po puštanju u promet dionice Vodnjan-Pula, u dužini od 13 km, za koju također neće biti naplaćivana cestarina, izračunate vrijednosti po kilometru biti dodatno proporcionalno umanjene.

Svake godine koncesionar Bina Istra predlaže nekoliko varijanti povećanja cestarine. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka odobrava povećanje samo za inflaciju. Za sljedeću 2006. godinu odluka nije donesena. U vezi s tvrdnjom o neusklađenosti između inflacije i godišnjeg povećanja cijene cestarine, Vlada Republike Hrvatske izvješćuje da je svake godine izvršila povećanje cestarine u skladu s inflacijom, no iznos je zaokružen na višu decimalu, te je kao posljedica nastala neusklađenost cijena cestarine s inflacijom.

LOKALNA SAMOUPRAVA

Funkcioniranje predstavničke i izvršne vlasti

Zastupničko pitanje **Ljubice Lalić (HNS)**, u vezi s mjerama koje će se poduzeti radi normalnog funkcioniranja predstavničke i izvršne vlasti u **Općini Drenovci**?

Na navedeno zastupničko pitanje, **Vlada Republike Hrvatske** dala je sljedeći odgovor:

”Središnji državni ured za upravu je u predmetu Općine Drenovci, povodom traženja mišljenja predsjednika Općinskog vijeća, sukladno članku 78. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/2001, 60/2001 i 129/2005), proveo nadzor nad zakonitošću rada na 7. izvanrednoj sjednici Općinskog vijeća Općine Drenovci, održanoj 6. listopada 2005. godine.

Uvidom u dokumentaciju i Zapisnik sa 7. izvanredne sjednice Općinskog vijeća Općine Drenovci utvrđeno je da je na navedenoj sjednici bilo prisutno 14 od ukupno 15 članova predstavničkog tijela. Sjednicu je otvorio predsjednik Općinskog vijeća Drago Marković i predložio dnevni red. Klub vijećnika HDZ-a predložio je dopunu dnevnog reda, koja je i usvojena sa 8 glasova ”za”, što je većina svih izabranih vijećnika. Nakon toga, predsjednik Vijeća prekinuo je sjednicu određivši stanku, čemu se usprotivila natpolovična većina izabranih članova predstavničkog tijela. Vijećnik Jakša Šestić, u ime osmorice vijećnika, izvjestio je predsjednika Vijeća i ostale vijećnike da će se sjednica nastaviti ukoliko predsjednik Vijeća protivno Poslovniku odredi stanku i napusti sjednicu, te se većina vijećnika izjasnila protiv određi-

vanja stanke. Unatoč tome sjednicu su napustili predsjednik i oba potpredsjednika Vijeća te još trojica vijećnika.

Iz Zapisnika sa 7. izvanredne sjednice Općinskog vijeća Općine Drenovci, utvrđeno je da je sjednica prekinuta odmah nakon izglasavanja dnevnog reda, te protivno volji većine članova Općinskog vijeća. Predsjednik Vijeća sjednicu je prekinuo određivši stanku na samom početku sjednice, odmah nakon izglasavanja dnevnog reda bez određenog razloga za prekid sjednice, protivno odredbi Poslovnika Općinskog vijeća i protivno volji većine članova predstavničkog tijela. Naime, sam način prekida sjednice propisan je općim aktom, odnosno Poslovníkom Općine Drenovci.

Nadalje, u postupku nadzora Središnji državni ured za upravu je, uvidom u Zapisnik, utvrdio da je 7. izvanredna sjednica Općinskog vijeća Općine Drenovci nastavljena uz prisutnost 8 vijećnika (od ukupno 15), na temelju odluke većine da se sjednica ne prekida, te je sjednica održana bez prisutnosti predsjednika i oba potpredsjednika Općinskog vijeća. Na istoj sjednici donesena je odluka kojom se Drago Marković razrješuje dužnosti predsjednika Općinskog vijeća. S obzirom na to da na 7. izvanrednoj sjednici Općinskog vijeća Općine Drenovci nisu bili nazočni predsjednik i potpredsjednici Vijeća, sjednici je predsjedao i raspravu vodio, prema utvrđenom dnevnom redu, vijećnik Marinko Misir, sukladno prethodno donesenoj odluci većine vijećnika, što je utemeljeno na odredbi članka 65. stavku 2. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Drenovci.

Kako Općinsko vijeće Općine Drenovci, sukladno Statutu ima 15 vijećnika, a 8 je bilo nazočno na 7. izvanrednoj sjednici, održanoj 6. listopada 2005. godine, to je bilo osnova da se ista održi i na njoj donesu odluke sukladno odredbi članka 36. stavku 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, bez obzira što su predsjednik i potpredsjednici napustili sjednicu Vijeća. Navedeno pravno tumačenje potvrdio je Upravni sud Republike Hrvatske

Slijedom iznesenog, te sukladno navedenoj Odluci Upravnog suda Repu-

blike Hrvatske, Središnji državni ured za upravu utvrdio je u odgovoru Općinskom vijeću od 14. listopada 2005. godine, da je 7. izvanredna sjednica Općinskog vijeća Općine Drenovci, održana 6. listopada 2005. godine, kao i odluke donijete na istoj, zakonita.

Naknadno, nevezano za 7. sjednicu, koja je održana 6. listopada 2005. godine, u predmetu Općine Drenovci javile su se nove okolnosti, te je Središnji državni ured za upravu, 11. studenoga 2005. godine, zaprimio dopis općinskog načelnika Općine Drenovci u kojem traži razrješnje pitanja podnesenih ostavki vijećnika Općinskog vijeća Općine Drenovci, Zlatka Romanića i Petra Mrkonjića, te njihovih izjava u kojima osporavaju podnesene ostavke na vijećničku dužnost i potpise na istima.

Izvršenim uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da Središnji državni ured za upravu nije nadležan u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje eventualnog postojanja kaznenog djela krivotvorenja potpisa u vezi s podnošenjem ostavki na obnašanje dužnosti člana predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, te je predmetne ostavke proslijedio nadležnim tijelima na postupanje. Do nalaza nadležnih tijela u pogledu valjanosti potpisa na predmetnim ostavkama, kao ključnom pitanju za razrješnje nastale situacije u Općini Drenovci, nije moguće poduzimati daljnje radnje u predmetu"- stoji na kraju opširnog odgovora.

MEĐUDRŽAVNI ODNOSI

Arbitražom do rješenja međudržavnih odnosa

Na zastupničko pitanje **Dragutina Lesara (HNS) vezano uz sprečavanje daljnjih pretenzija na hrvatski teritorij od strane udruga građana iz susjedne Slovenije uz prešutnu suglasnost lokalne vlasti u Republici Sloveniji** odgovorilo je **Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva.**

"Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva Republike Hrvatske je na temelju Zakona o slatkovodnom ribarstvu ("Narodne novine", br. 106/01, 7/03, 174/04, 10/05 i 49/05), a nakon provedenog javnog natječaja, u ribolovnom području Drava-Dunav dodijelilo ribolovno pravo Savezu športskih ribolovnih društava Međimurske županije iz Čakovca, A. Starčevića I, i to za ribolovne zone obuhvaćene administrativnim granicama Međimurske županije.

Ribolovne vode "Mali Balaton", "Naportalanke" i "Kod vage", koje u svojem pitanju navodi zastupnik gospodin Dragutin Lesar, sadržane su u prijavi navedenog ovlaštenika ribolovnog prava (SŠRD Međimurske županije), te su uvedene u Upisnik ribolovnih područja i ribolovnih zona koji vodi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva Republike Hrvatske. Ovlaštenik ribolovnog prava je pak, sukladno Ugovoru o dodjeli ribolovnog prava (članci 3. i 4.), obvezan gospodariti dodijeljenim mu ribolovnim vodama, pridržavati se uvjeta i poduzimati mjere kako je određeno u ribolovno-gospodarskoj osnovi za unapređenje ribarstva i godišnjem planu gospodarenja za ribolovno područje, odnosno predmetne ribolovne zone.

Slijedom navedenog, nadležna tijela Republike Hrvatske i Međimurske županije u okviru svoje nadležnosti nastavit će obavljati nadzor državne granice na navedenom području, kao i nadzor nad obavljanjem športskog ribolova na navedenim ribolovnim vodama, posebice na lijevoj obali Mure te u slučajevima povrede državne granice, odnosno nelegalnog ribolova u tom području, poduzimati odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti.

U cilju izbjegavanja mogućih incidenata uz zajedničku državnu granicu između Hrvatske i Slovenije, a do njenog konačnog određivanja, na Brijunima je, 10. lipnja 2005. godine, potpisana Zajednička izjava o izbjegavanju incidenata, čime je stvoren okvir za prevenciju mogućih incidentnih situacija uz granicu, odnosno brzo rješavanje potencijalnih incidentnih situacija u pograničnom pojasu objiju država. Nadležna tijela Republike Hrvatske, pa i Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, poduzet će sve radnje potrebne za zaštitu

hrvatskog državnog područja u slučaju da slovenska strana i službeno iskaže pretenzije nad državnim područjem Republike Hrvatske na lijevoj obali Mure, na kojoj se nalaze predmetne ribolovne vode.

Što se pak konačnog rješavanja pitanja hrvatsko-slovenske granice tiče, želimo podsjetiti na dogovore predsjednika vlada Republike Hrvatske i Republike Slovenije, dr. Ive Sanadera i g. Janeza Janše, postignute prigodom njihovih brojnih radnih susreta tijekom protekle godine, pri čemu je obostrano potvrđena dobra volja da se preostala otvorena pitanja riješe. Zaključeno je također da se, ukoliko neko od preostalih otvorenih pitanja ne bude moguće riješiti u bilateralnim pregovorima, ne isključuje dogovor o mogućem traženju rješenja pred nekim trećim (pred međunarodnim pravosudnim tijelom)."

OBRAZOVANJE

Stipendije kasnile zbog neažuriranih podataka

Zastupničko pitanje gospodina **Miljenka Dorića (HNS)**, zastupnika u Hrvatskom saboru glasi:

"Zbog čega se stipendije studentima koje se isplaćuju preko Ministarstva neredovito i često s velikim zakašnjenjem?"

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa odgovorilo je:

"Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa kasnilo je s isplatom državnih

stipendija za mjesec listopad i studeni 2005. godine iz razloga što visoka učilišta u Republici Hrvatskoj nisu pravovremeno poslala ažurirane podatke o statusu studenata viših godina studija - korisnika državne stipendije u akademskoj godini 2005./2006.

Ovo Ministarstvo zatražilo je, dana 4. listopada 2005. godine, od svih visokih učilišta popis studenata - korisnika državne stipendije, njihov status za akademsku godinu 2005./2006. koji je trebao biti dostavljen Ministarstvu najkasnije do 20. listopada 2005. godine.

Upis u višu godinu studija na većini visokih učilišta bio je odobren do 4. studenoga 2005. godine, tako da je Ministarstvo ažurirane podatke o statusu studenata - korisnika stipendije zaprimalo do 17. studenoga 2005. godine.

Naime, ažuriranje baze podataka studenata - državnih stipendista provodi se početkom svake akademske godine koje je nužno zbog daljnjeg nastavka primanja stipendija u akademskoj godini 2005./2006.

Sukladno odredbama Pravilnika o dodjeljivanju državnih stipendija redovitim studentima dodiplomskih studija i dijela troškova školarine studentima poslijediplomskih studija te Ugovoru o dodjeli državne stipendije, studentu se dodjeljuje stipendija za cjelokupni tijek studija, uz uvjet da savladava upisani studij bez ponavljanja godine, upisujući godinu za godinom. U statusu apsoluta korisnik prima državnu stipendiju najduže šest (6) mjeseci, uz uvjet da

savladavaju upisani studij bez ponavljanja godine.

Temeljem dostavljenih podataka s visokih učilišta unesene su promjene u bazu podataka o studentima viših godina studija za akademsku godinu 2005./2006., nakon čega je izvršena isplata 1. prosinca 2005. godine korisnicima državnih stipendija za mjesec listopad i studeni 2005. godine.

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2005. godinu, Razdjel 080 Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Glava 43 Visoka naobrazba, s Aktivnosti A 621034 Stipendiranje redovitih studenata i znanstveno usavršavanje, Konto 3721 Naknade građanima i kućanstvima u novcu, isplaćene su državne stipendije za akademsku godinu 2004./2005. zaključno s rujnom 2005. godine.

Uplate državnih stipendija izvršene su na žiro račune korisnika - državnih stipendista kako slijedi:

- listopad i studeni 2004. dana 1.12.2004.
- prosinac 2004. dana 27. 01.2005.
- siječanj i veljača 2005. dana 1. 03. 2005.
- ožujak 2005. dana 1. 04. 2005.
- travanj 2005. dana 3. i 4. 05.2005
- svibanj 2005. dana 2. 06. 2005.
- lipanj i srpanj 2005. dana 5. 07.2005.
- kolovoz 2005. dana 1. 08. 2005.
- rujanj 2005. dana 29. 09. 2005.
- listopad i studeni 2005. dana 1.12. 2005."

M. M.

izvješća
HRVATSKOGA
SABORA

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:
Ružica Šimunović

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
REDAKCIJA: Ivana Čerkez, Ana Favro, Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavne i odgovorne urednice), Đurda Krmpotić, Marta Micek, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj

GRAFIČKO - TEHNIČKI UREDNIK: Ivo Rada

TAJNICA REDAKCIJE: Gordana Petrović

ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

tel: 01/4569-722

fax: 01/6303-018

Web: <http://www.sabor.hr>

E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb

PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162

Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora